MIHAI CRANTA

SF
148

PĂSTRĂTORUL

PAVCON / SCI-FI

PĂSTRĂTORUL

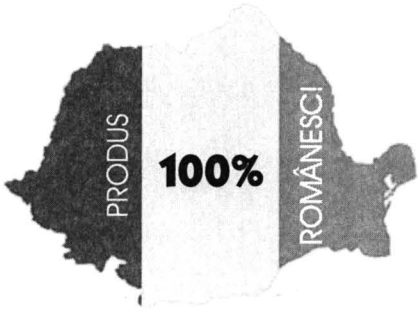

Citește românește!

Susține autorii români prin cumpărarea cărților lor și promovarea acestora în rândul prietenilor tăi!

HORROR # FANTASY # **SCIENCE-FICTION** # HEROIC-FANTASY # FICTION

Colecția Science-Fiction

 # 148

Mihai Cranta
PĂSTRĂTORUL

© 2020, Mihai Cranta
© 2020, Editura PAVCON

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
CRANTA, MIHAI
Păstrătorul / Mihai Cranta. – Bucureşti: Pavcon, 2020
ISBN 978-606-9057-66-7

821.135.1

Comenzi:
Editura PAVCON, tel.: 031-100.80.70
0723.26.90.40
office@pavcon.ro
www.pavcon.ro
www.colectiasf.ro

Această lucrare nu poate fi reprodusă, parțial sau integral, fără acordul scris al deținătorilor de copyright.

Coperta: **George Ionescu**
Editor: **Constantin Pavel**

ISBN 978-606-9057-66-7

MIHAI CRANTA

Păstrătorul

Editura **PAVCON**
Bucureşti, România, 2020

Completează-ți *Colecția Science-Fiction* cu:

#1 Extra-Terestrul
#2 Secretul emisferei
#3 Nerecurgerea la Forță și la amenințarea cu Forța
#4 Scornituri spăimântătoare
#5 Rangkook
#6 Vendetta lui Ucigă-l Toaca
#7 În anul 4000 sau O călătorie la Venus
#8 Erezia egumenului Glicherie
#9 Scurtă istorie a viitorului aristotelic - IVA 1
#10 Forțe ale Naturii, Moartea Vie
#11 O tragedie cerească
#12 Cetiți-le noaptea
#13 Marginea curcubeului
#14 Incredibila aventură a cuviosului Achim
#15 Praf
#16 Manuscrisul episcopului Petronius
#17 Steaua fulgurantă - IVA 2
#18 Un român în Lună
#19 Oameni pe care i-am cunoscut
#20 Sawtooth
#21 Rău de spațiu Omul fără nume
#22 Progradia
#23 A doua Lună a Pământului
#24 Dialogul păsărilor
#25 Cumulonimbus deasupra Atlantidei
#26 Știință, Filosofie și Religie în Avatar
#27 Therra
#28 1944 Ein Freak
#29 Oameni pe care i-am cunoscut 2
#30 CdT 1 - Bacteria nemuririi
#31 CdT 2 - Cârligul spațial
#32 CdT 3 - Poarta mânturii
#33 RSA – Furia fiarelor
#34 RSA – Marile migrații
#35 Olympus Mons
#36 RSA – Noaptea lemurienilor
#37 Praf 2 – Atingerea sălbăticiei
#38 RSA – Auro Luck
#39 Războiul Celestinei
#40–49 Aripile Albastre
#50 Sânge, Metal și Speranță
#51 Decadența sufletelor noastre
#52 Povestiri spăimântătoare
#53 Forțe ale Naturii, Mrejele Focului
#54 Războiul Eleninei
#55 Casa din altă viață
#54 Războiul Eleninei
#55 Casa din altă viață
#56 Dinosauria
#57 Mercenarii 1 - Războiul pietrelor
#58 Învățătorul
#59 Noaptea orașului ilustrat
#60 Praf 3
#61 Saurianul de metan - IVA 3
#62 Artefactul
#63 Casa fără cărți
#64 Apophis
#65 Parlamentul
#66 RSA – Hora hoiturilor
#67 Dragonul fără aripi
#68 RSA – Judecata de Apoi
#69 Avatarii faraonului Tlá
#70 RSA – România sub Asediu
#71 Efectul Metamorphis
#72 Dicționar de Enigme și Mistere
#73 Elogiu muncii de partid
#74 Insula pescărușilor
#75 Aurul beznei
#76 București, 2058
#77 Încăpățânarea Timpului
#78 Deocamdată... enigme
#79 Tunelul de la capătul lumii
#80 Ultima frontieră
#81- 83 Istoria Literaturii SF
#84 Orașele caracatițelor
#85 Europa benzilor desenate 2
#86 Confesiunile Omului-câine
#87 Mercenarii 2 - Luptător cu Moartea
#88 Oameni goi pe străzi
#89 Omul cu masca de cobalt - IVA 4
#90 RSA - Tg. Jiu '59

Cuvânt înainte

Puține sunt, în science-fictionul românesc, textele inspirate de istoria acestui pământ, iar cele referitoare la daci sunt și mai puține. Personal, nu-mi pot aminti, înainte de 1989, decât de superba povestire „Ucronia de la Tapae", a lui Mircea Opriță. După acest an au existat, probabil, câteva tentative, dar din păcate niciuna cu adevărat notabilă. Și poate să pară un lucru de înțeles: ce legătură au dacii cu temele principale ale literaturii science-fiction? Pe de altă parte, a existat probabil temerea din partea autorilor de a nu da apă la moară noilor teorii istorice referitoare la limba și cultura dacilor și a fi puși la zid de către mediul academic, cel atât de conservator – sau, și mai rău, de a fi etichetați ca nostalgici ai perioadei în care se vorbea cu evlavie despre statul dac unitar și centralizat, pentru ca puterea de atunci să revendice istoricește dreptul la centralizare și totalitarism. Or, în realitate, abia ultimii ani sunt cei în care anumite adevăruri ascunse despre strămoșii noștri au început să se releve: limba română nu e o limbă romanizată, dacii dispuneau de tehnologii care uneori le egalau pe cele romane, iar statul lui Burebista n-a

fost un „stat centralizat", ci un imperiu în adevăratul sens al cuvântului, unul care se întindea din nordul Mării Negre până în Europa Centrală, și de la Danubiu, spre nord, până aproape de Marea Baltică.

În romanul lui Mihai Cranta, asemenea lucruri sunt atinse doar tangențial. Acțiunea nu pornește din zilele noastre, ci dintr-o Românie așa cum ar putea, vai, să arate peste cincizeci de ani, una părăsită de majoritatea locuitorilor și repopulată în principal de asiatici. Eroul principal, Luca, face parte din minoritatea română a Craiovei, iar aventura întâlnirii cu Păstrătorul, Ursas, se desfășoară pe un versant muntos din Carpați, unde Luca hotărăște să își petreacă un scurt concediu. Scrisul auster, de om ce nu face literatură, ci doar povestește cât mai simplu ce s-a întâmplat, ajunge treptat, din primele pagini, să te cucerească. Iar istoria Păstrătorului poate părea fabuloasă pentru cine n-a auzit niciodată de solomonari, dar e perfect credibilă când în ajutorul acesteia se adaugă o documentare deosebit de profundă a autorului în ceea ce privește epoca lui Burebista. Veți găsi aici o cantitate mare de informație reală, de la numele plantelor utilizate de vindecători până la numele de zei și zeițe dacice sau celtice și până la etapele conflictului dintre daci și scordisci, descrise cu minuțiozitate.

Nu vreau să deconspir prea multe lucruri legate de acțiunea volumului; în principiu, cărțile bune trebuie citite,

nu povestite, iar aceasta, sunt convins, își va găsi printre dumneavoastră fani entuziaști. Țin doar să subliniez că „inițiații" vor descoperi în paginile ei o mulțime de trimiteri subtile, iar neofiții o vor gusta ca pe o frumoasă carte de aventuri care merită devorată pe nerăsuflate.

Eu cred că science-fiction-ul românesc nu mai poate ocoli prea multă vreme legendele Daciei, cu atât mai mult cu cât dintre acestea sunt unele care ar putea ispiti mulți autori străini. Dacă ar afla, evident, de ele.

...Și poate că unii dintre cititorii acestui roman vor răspunde „da" întrebării de la final...

Mircea Liviu Goga

Mă numesc Luca. Știu că povestea mea pălește, depănată pe lângă cea a Păstrătorului. Nicio poveste nu ar părea altfel. Sau, cine știe, poate voi, cei care o citiți, sunteți trecuți prin mult mai multe decât mine și toate acestea nu vi se vor părea ieșite din comun. Nu uitați că generația noastră, care se sprijină atât de mult pe tehnologie, nu mai trăiește aceleași senzații pe care le trăiau cei din vechime și ce ni se pare nouă uimitor, s-ar putea să nu le pară la fel altora. Poate că exagerez, cum mulți îmi spun că fac, sau poate că nu. Asta rămâne de văzut.

Totuși, înainte de a începe povestea lui, trebuie să încep cu a mea, ca totul să aibă sens.

Fac parte din minoritatea română din Craiova. Da, ați citit bine. După toate pandemiile, explozia natalității și migrațiile din Asia spre vest, România mai există ca stat doar pentru că majoritatea indo-chineză nu s-a obosit să-i schimbe numele. Nici numele localităților. Deși le pronunță stâlcit, cred că le-au lăsat neschimbate pentru că par a conferi un anume specific comunității din care fac parte. Sunt restaurator, am patruzeci de ani, nu sunt căsătorit. Sunt considerat conservator, chiar retrograd de către unii, pentru că încă mai posed un vehicul terestru când

la modă sunt vehiculele individuale aeriene și pentru că am considerat tot timpul că se făceau lucruri mai trainice în vremurile apuse. Am avut câteva legături pasagere. Probabil pentru că firea mea, introvertită și contemplativă, nu e pe placul femeilor. Nu simt niciodată nevoia să vorbesc dacă nu am ceva de spus. Nu știu să fac complimente. Am încercat și au avut ca rezultat niște gafe monumentale din care, încercând să ies, am reușit, uneori, să le amplific până la dezastru. Locuiesc singur. Unicele pasiuni sunt cititul și hoinăreala prin natură. Nu mă pricep să scriu, de aceea mă aștept ca forma în care voi pune toată povestea să nu fie tocmai cea mai bună. Dar să începem...

Într-o zi de septembrie, sufocantă în Craiova, cum au început să fie încă din primii ani ai secolului trecut, am fugit cu Sofia, automobilul meu autonom, către munte. Îmi pare rău, dar nu pot să vă spun care munte. I-am jurat Păstrătorului că nu voi divulga locul și vreau să mă țin de cuvânt. Am mers atât cât s-a putut pe drumuri mai mult sau mai puțin bune, astfel încât Sofia să mă ducă foarte aproape de țintă. O poieniță pe care o știam demult, dar în care poposisem o singură dată, în trecere, cu multă vreme în urmă, pentru o oră. Cumva, îmi rămăsese la inimă și voiam să ajung din nou acolo, dar nu-mi făcusem niciodată timp cu adevărat pentru asta. Acum aveam. Îmi luasem liber, pentru că nu prea erau comenzi după perioada vacanțelor. Obosisem și simțeam nevoia să mă în-

carc cu energia dată de un pic de comuniune cu natura. Ajuns la poale, mi-am luat rucsacul, am blocat comenzile Sofiei cu parola vocală și am pornit la drum, ghidat de harta holografică și indicațiile inteligenței artificiale de acasă, numită, bineînțeles, tot Sofia, pe care o recepționam prin intermediul brățarei de pe încheietura dreaptă. Dronele mă ajutau și ele cu detalii pe care harta nu le putea reda. Totul părea să meargă bine. Rucsacul nu era greu, cortul fiind făcut din materiale cu memorie, super ușoare, iar rațiile de mâncare deshidratată care trebuiau să-mi ajungă șapte zile abia dacă atârnau trei kilograme. Drumul a ținut șase ore, fără evenimente deosebite. Dar sudoarea care-mi curgea pe frunte și spinare îmi spunea clar că ieșisem din forma fizică obișnuită, iar micile derapaje, că mă gândeam la altceva. La fel și faptul că mă agățam din când în când în vreun tufiș de pe marginea cărării. De fapt, nu gândurile mă bântuiau, ci un fel de neliniște, un fel de apăsare, nu cred că i-aș fi putut spune premoniție...

De obicei, drumul mă relaxa, dar acum sufeream de un disconfort pe care nu-l mai întâlnisem în alte ocazii. Îmi marcasem pe hartă poienița, care avea și un izvor în apropiere. Speram să ajung destul de devreme ca să mă pot bucura și de peisaj și de un pic de apă de izvor, după ce mă instalam.

Odată sosit în poieniță, am scos cortul, l-am întins bine, am polarizat zonele de prindere ale tălpii și l-am cuplat la brățară, variind puțin curentul, astfel încât să se desfă-

șoare complet. Am despachetat rucsacul și m-am dus să umplu termosul cu apă. Am revenit și am vrut, cum îmi propusesem, să admir peisajul. Aveam ce vedea. Eram pe coastă, pe un platou îngust, dar la marginea acestuia pădurea se rărea, oferind drumețului posibilitatea să privească și în josul pantei, și să vadă destul de mult din munții vecini. Culorile schimbătoare ale începutului de toamnă erau o adevărată desfătare. Mai aveam două ore până să apună soarele, dar ceva nu părea în regulă. Pe vale se ridica un fel de ceață, mai întâi ca niște firișoare ițite pe lângă un copac sau o stâncă, apoi ca o masă care, treptat, ocupa valea. Cum stăteam și priveam, mi-am dat seama că într-adevăr ceva nu era tocmai normal, dar nu puteam spune ce. Ori lipsea ceva ori ceva era în plus. Mă uitam în toate părțile și nu îmi dădeam seama ce putea fi. Apoi mi-a picat fisa. Expresia asta mi se pare demodată, dar șic, ceva referitor la aparate de comunicare la distanță, cu fir, care funcționau numai pe bază de monede sau fise și la care, ca să poți vorbi, acea monedă trebuia să pice într-un compartiment special, acționând o pârghie care permitea convorbirea. De unde știu? Am restaurat așa ceva.

Să revenim la cursul poveștii. M-am prins ce era în neregulă. Pâcla sau ceața, cum vreți să-i spuneți, se ridica doar pe un versant, cel al muntelui pe care mă aflam. M-am uitat la soare. În mod normal, nu trebuia să-mi fac griji. Nu mă aflam pentru prima oară într-o astfel de situație, iar autonomia și puterea bateriilor pe care le aveam la

mine mă îndreptățeau să cred că n-am de ce să-mi fac griji. Dar ceața care se ridica pe versant nu părea una obișnuită, ceea ce nu făcea decât să-mi întărească sentimentul de neliniște. M-am apucat, în grabă, să strâng niște crengi cât de cât uscate, pe care să le pot folosi la foc. Nu aveam nevoie de unul, dar îl făceam în fiecare seară în astfel de excursii, pentru că îmi plăcea să mă uit în flăcări și să încerc să găsesc forme și înțelesuri care să mă destindă sau să dea alt curs gândurilor mele. Am încropit o vatră și am aprins vreascurile. M-am asigurat că am destule, măcar până spre dimineață. Şi în timp ce îl întețeam, m-am trezit înconjurat de ceață. Brusc, nu tiptil, ca și când s-ar fi aruncat asupra mea. Vizibilitatea a scăzut sub zece metri. Am vrut să pornesc, din brățară, detectorul de prezență de perimetru și am constatat că nu merge. Nici legătura cu Sofia, nici cu vreun satelit sau cu vreun releu de la sol. Dintr-odată m-am trezit izolat.

Am simțit un fior rece pe șira spinării. Am aprins o lanternă, dar lumina ei părea să se izbească, pur și simplu, de zidul de ceață și parcă nu avea forță să penetreze, dispărea brusc la numai cinci metri. Mă apucase frica, nu știam ce să fac, așa că m-am apropiat de foc și am început să-l întețesc. Așa ceva nu mai pățisem în niciuna din peregrinările mele. Deși înăbușite de ceață, zgomote diverse îmi parveneau pe căi pe care nu le puteam preciza, unele parcă vibrau în mine, altele erau cumva trosnete de copaci sau de stânci. Dar nu puteam fi sigur nici de sursă,

nici de direcție. Instinctiv, mi-am verificat cuțitul pe care-l purtam la brâu în toate excursiile și lama lui de treizeci de centimetri mi-a restabilit un pic încrederea. L-am pus la loc în teaca de la șold și m-am concentrat iar pe întețitul focul. Mi-aș fi dorit un vânt, să ridice ceața care, acum, își schimba culoarea din alb-cenușiu într-un gri închis, chiar negru pe alocuri, semn că soarele apunea. Focul părea să înmulțească umbrele, în loc să le alunge. Iar ceața aceea parcă se îndesea, devenea compactă. Mă așteptam ca, în curând, să-mi bag degetele în ochi la propriu, ca să mi le pot vedea.

V-am spus că exagerez și ăsta e un bun exemplu. În realitate, îmi era frică. Și la frică se mai adăuga de-acum și frigul, ceața devenind din ce în ce mai rece, cu toate că focul se străduia s-o alunge. M-am dus la cort și mi-am luat pelerina. Când să mă întorc, mi s-a părut că, de cealaltă parte a focului, din ceață se ridică o umbră. Nu știam ce să cred, deși simțeam cum mi se ridică părul pe ceafă. Să fie animal sau om? Pumnul mi s-a încleștat pe mânerul cuțitului. Gheara fricii mi-a strâns inima. Am întrebat, parcă în șoaptă, cu voce răgușită:

— Cine-i acolo?

— Om bun...

Răspunsul a venit înăbușit de ceață, ușor răgușit și el, glas de bas.

— Și ce dorești?

— Nu voiesc a face rău. Pot veni la foc?

— Da, apropie-te!

Mâna mi se relaxase pe mânerul cuțitului, așa că l-am strâns din nou cu putere, de parcă pusesem în el toată nădejdea că nu se va întâmpla nimic rău. Eram încordat, genunchii îmi tremurau ușor, mai ales că nu zăream nimic în afara umbrei, cu toate că distanța nu părea să fie mare, căci vocea se auzise destul de puternic.

Umbra deveni siluetă, una neobișnuită. Frica lăsă locul uimirii și încet-încet încordarea mă părăsi. Deși puțin mai scund decât mine, bărbatul părea... pătrat, mai bine zis cubic, la impresie contribuind și cojocul lung din blană întoarsă de oaie, de culoare neagră. Barbă și plete, cu un spic de cărunt spre tâmple. Ținea în mână un toiag și nu părea să se sprijine pe el. Degetele care strângeau toiagul erau groase, puternice, cum te-ai aștepta să fie degetele unui om obișnuit cu lucrul manual în natură. Toiagul, atât cât deslușeam din el, nu era o bâtă ciobănească obișnuită, cum mai văzusem prin diversele lucrări etnografice consultate. Chiar, unde mai existau ciobani? Omul părea desprins dintr-o ilustrată făcută la începutul secolului XX sau dintr-o pictură de Grigorescu. Părul lung și barba se umeziseră de la ceață.

— M-a chemat sângele.

— Poftim?

— Prin venele tale și ale mele curge același sânge, suntem de-un neam.

— Nu știam să am rude prin zonă...

— Nu suntem rude, suntem de-un neam.

— Asta văd și eu, că nu ești indian și nici chinez. Te rog, ia loc!

I-am indicat butucul din apropierea focului. Mie încă nu-mi venea să mă așez. Neliniștea nu-mi trecuse și nu știam cum să procedez. Fusesem luat prin surprindere. Obișnuit singur, parcă nu mai știam să mă port deloc.

Se așeză și de sub mițe apărură opinci. Opinci! Cu nojițe! Legate pe ciorap de lână. De unde venea omul ăsta?! Dacă n-aș fi văzut ilustrații cu portul țăranilor români de-a lungul vremurilor, n-aș fi înțeles ce poartă. Din reflex, am vrut să verific, prin intermediul brățării, dar nu funcționa. Ciudat!

Își rezemă toiagul de butuc și întinse mâinile spre foc, să se încălzească. Trebuia să spun ceva.

— Ciudată ceață!

— Nu-ți place? Păi, s-o facem să se ducă...

Ridică mâna dreaptă și rosti un cuvânt, într-o limbă cum nu mai auzisem, și ceața începu să se retragă din jurul focului și de pe lângă noi, dispărând din poieniță în mai puțin de-un minut. Părul mi se ridicase pe ceafă.

— Deci, tu ai adus ceața?

— Nu. Nu eu. Îți voi spune cine, dar nu acum. Nu m-ai crede.

Brățara începu să funcționeze. Sofia mai avea puțin și dădea alarma, luând întreruperea drept accident fatal. Am liniștit-o și i-am transmis în scris un mesaj cu instrucțiuni clare, să înregistreze ce se întâmplă.

— Nu vreau să te superi, dar nu va înregistra nimic.

— Poftim? De unde știi ce i-am zis să facă?

— Știu – și dacă vrei cu adevărat să afli, o să-ți spun. Muntele îmi zice că pot să mă încred în tine.

— Poftim? Muntele? Cum?

— Vei ști la momentul potrivit. Dacă vrei, îți voi spune o poveste. Dar s-ar putea să ia ceva timp.

L-am privit și mi-am dat seama că vorbea serios. Mă zăpăcise. Am răsuflat adânc, încercând să mă adun. Am privit în sus. Cerul se limpezise și se vedea o puzderie de stele. Era de parcă ceața n-ar fi existat niciodată. Dar nu visam. Am închis ochii și apoi i-am deschis și mi-am zis că nu am ce pierde.

— Nu-i nimic, timp am.

— Mă numesc Ursas. E numele meu dac. Sau, cum ar fi preferat mama să mă numească, Orsoles...

— Poftim, cum vine asta, numele de dac?

— Pentru că sunt dac.

— Îți bați joc de mine?

— Nu, îți voi spune ce și cum. Cred că e mai bine să lăsăm să se depene ce am a-ți mărturisi și toate se vor lămuri la vremea lor. Bine?

— Mă rog, continuă.

— Mama, Axara, a venit din dincolo de Donaris sau Dunăre, cum știi tu că se numește acum fluviul, fugind din calea unei lupte între triburi. Tatăl ei se gândise să o trimită la rudele din partea cealaltă a fluviului, pe ea și

pe sora ei, ca s-o ferească de moarte sau poate, mai rău, de sclavie. Tatăl meu, Critax, din neamul burilor, înalt și zdravăn, cu plete și barbă arămii și ochi albaștri, de unde i se trăgea și porecla Celtul, venise să vândă sare în satele kiagisilor, de lângă fluviu. A văzut-o pe mama, scundă, cu părul negru revărsat șuvoi pe spate și ochii ei negri i-au furat inima. S-a dus și a vorbit cu vărul tatălui ei, cel în a cărui grijă se afla, a dat darul de sare și au fost lăsați să se vadă, după ce au întrebat-o dacă vrea și ea. Au vorbit, s-au plăcut și în crugul verii, încununați cu florile zeiței Bendis, au rupt colacul nunții în fața preotului lui Zamolxis și s-au veselit împreună cu rudele lor, trei zile și trei nopți, după datină. Apoi, au plecat sus, către munți, spre tribul tatălui meu.

Acolo, în coliba veche a tatălui meu, m-am născut eu, în primăvara următoare, într-o dimineață de florar. Acum o să-ți spun cum am ajuns să port numele Ursas. În noaptea de ursitori, tata fiind plecat să petreacă noaptea în post și rugăciune către zei, mama adormise, obosită, legănând covata atârnată de grindă, în care dormeam eu. Spre miezul nopții, pielea de bou care ținea loc de ușă a fost dată la o parte și un ditamai ursul a pătruns în colibă, atras de mirosul de lapte. Mama, trezită brusc din somn, a pus mâna pe sica, dar când ursul s-a ridicat pe labele din spate, a înghețat la vederea namilei, în penumbra roșiatică dată de tăciunii din vatră, și n-a mai fost în stare nici măcar să strige. Eu mă trezisem la auzul sunetului gutural, jumă-

tate mormăit, scos de urs, dar nu țipam, eram doar curios. Ursul s-a lăsat în patru labe, a venit la leagăn și m-a mirosit. Mama mi-a povestit, mai târziu, că am întins o mână și l-am atins pe bot. Atunci ursul a înțepenit pentru o clipă, după care, pur și simplu, s-a întors și a plecat. Maică-mea, înnebunită de frică și de rușine că nu sărise să mă apere, a început abia atunci să țipe, iar eu să plâng de la țipetele ei. Deși coliba noastră era mai izolată, vecinii cei mai apropiați au și apărut și, la lumina torțelor, au zărit urmele ursului și au vrut să-i ia urma. Dar mama, care între timp își mai revenise, i-a oprit și a zis că ăsta-i semn de la zei și că trebuie să-mi dea numele Orsoles. Tata, dimineața, a fost de acord că era semn de la zei, dar a ținut ca numele să fie dac, adică Ursas.

— Nu te supăra, dar nu înțeleg. Dacii au trăit acum câteva mii de ani. Tu susții că ești dac. Nu se poate. Nu este posibil!

— Ba da. Am spus că-ți voi explica și o voi face la timpul potrivit. Dacă ai răbdare!

— Bine, am... Promit!

Mă cuprinsese curiozitatea și nu mai simțeam niciun fel de teamă sau altceva.

— Unde rămăsesem? Ah, da, la cum am primit numele. Pentru că văd că nu ai răbdare, deși ți-am spus că povestea e lungă, o să-ți istorisesc doar despre întâmplările și oamenii care mi-au umplut și schimbat viața și m-au adus aici.

☆ ☆ ☆

Am crescut ca oricare alt copil, bucurându-mă de libertatea dată de vecinătatea satului cu pădurea și de prezența tuturor vietăților codrului în viața mea. Ca orice copil de dac, am învățat să călăresc în timp ce învățam să merg. Și să trag cu arcul în timp ce învățam să călăresc.

Tatăl meu, înainte de a pleca spre ocnele de sare, în fiecare dimineață, mă suia pe cal și dădeam împreună o raită prin poienița din fața colibei. La trei primăveri, stăteam singur pe cal, iar la șase, îl călăream fără șa. Nu te gândi la un cal de luptă, era unul din caii tatei, mic și vânjos, blând și răbdător, folosit să care desăgile cu sloiuri de sare.

Cu toate acestea, într-o bună zi, pișcat de un tăun, căluțul acela blând m-a aruncat peste cap și, în cădere, m-am lovit la tâmplă într-o buturugă și mi-am pierdut cunoștința. Așa m-au găsit ai mei. M-au adus la colibă și așa am ajuns să-l cunosc pe Ritazes, preot al lui Derzelas. Înalt și slab, fără vârstă, dar cu părul și barba albe ca neaua, însoțit în permanență de o desagă din care tot scotea punguțe de in pline cu ierburi uscate și mărunțite sau vase micuțe de lut ars, pline cu alifii, fețe de in sau felurite instrumente de aramă sau de fier. Tata îl numea „tămăduitorul" sau „vindecătorul", deși el spunea că e doar un umil slujitor al lui Derzelas. Într-adevăr, în acea zi m-a găsit inconștient, dar cum a pus mâna pe mine, am simțit furnicături în tot capul, apoi în tot corpul și după aceea, ceva

mi-a dat voie să deschid ochii și l-am văzut învăluit în lumină, o lumină nefirească, puternică, dar blândă. Încă rostea un descântec. A scos din desagă o fașă curată și un vas micuț cu ir, din care m-a uns pe locul unde pielea capului mi se crăpase. Mi-a învelit țeasta cu fașa și i-a spus mamei să mă ungă la rană de două ori pe zi.

În ziua aceea i-am spus mamei că vreau să mă fac tămăduitor, ca Ritazes.

☆ ☆ ☆

— Iartă-mă, Ursas, vreau să te rog ceva!

— Spune!

— Aș dori să înregistrez cu brățara ce spui, dar numai ce crezi tu că se poate...

— De ce?

— Mi se pare fascinant și, știu că pare copilăresc, îmi plac poveștile.

— Dar asta nu e o poveste!

— Știu, dar... te rog!

— Bine, fie! Oricum n-o să poți înregistra nimic fără să vreau. În schimb, îți fac un cadou, vei găsi înregistrată și partea de la început, cu modaul în care mi-am primit numele.

— Poftim! Cum ai făcut asta?

— Îți voi spune, dar acum, să revenim...

☆ ☆ ☆

Mama a vorbit cu tata, care prima dată s-a împotrivit dar, pentru că mama era de neoprit când își punea ceva în minte, până la urmă a fost de acord, cu gândul că un copil de vârsta mea o să se plictisească repede. Tata, care îl cunoștea bine pe Ritazes, pentru că îi ducea nu numai sare, dar și tot felul de cristale și pietre deosebite pe care le găsea în peregrinările lui datorate negoțului cu sare, s-a dus și a vorbit cu el. Spre surprinderea lui, Ritazes a fost de acord fără nicio discuție, spunând că pot începe chiar de a doua zi și că va trimite un ucenic după mine, când soarele va ridica privirea și va alunga noaptea.

A doua zi a trimis un discipol, care i-a spus mamei, căci tata plecase deja la ocnă, că se numește Vilo, că a venit să mă ia să mă ducă la Ritazes și că tot el mă va aduce înapoi.

Am străbătut împreună cu Vilo drumul până la peștera lui Ritazes. Acolo, vindecătorul s-a uitat în ochii mei și m-a întrebat:

— Tatăl tău mi-a spus că vrei să fii ca mine. De ce vrei asta?

— Pentru că vreau să vindec oameni.

— Și de ce vrei să vindeci oameni?

— Pentru că vreau să nu-i doară nimic!

— Și dacă ți-aș spune că, uneori, durerea este bună, ai mai vrea să vindeci durerea?

— Nu se poate, durerea e rea! Da, aș vrea să o vindec!

— Știi că numele tău e numele unui animal înțelept?

— Ursas!? Nu știam.

— Ursul e cel ce caută și alege să mănânce numai rădăcini și fructe din pădure care-i fac bine. Iarna, când acestea nu se mai găsesc, se ascunde în vizuină și doarme până primăvara.

— Dar tata mi-a spus că omoară și animale și le mănâncă.

— Drept! Dar face asta numai când fructele și rădăcinile nu îi sunt îndeajuns pentru a strânge suficientă grăsime pentru iarnă. El știe că nu e ușor să alergi după o căprioară sau să dobori un mistreț, ai cărui colți te pot răni, să nu mai vorbim de zimbri sau bouri. Iar păzitorii turmelor au sulițe și făclii, care pot să-i provoace răni, deci, durere. Iar durerea îl ține departe de tot ce ar putea să-l rănească. Tot mai crezi că durerea este rea?

— Da, cred!

— Bine, uite cum o să facem! Știi să asculți?

— Da, mama zice că o ascult mai mult decât o ascultă tata.

— Atunci, o să vedem împreună când durerea este bună și când este rea. Și, mai ales, o să vedem cum putem să vindecăm durerea rea. O să te învăț cum să folosești plantele, ca și ursul, spre folosul tău. Și nu numai plantele. Dar să știi că va trebui să înveți multe și să le ții minte. Tot mai vrei să te faci vindecător?

— Da! Dar de ce îl slujești pe Derzelas?

— Pentru că Derzelas este zeul vindecării și vindecătorilor.

— Atunci o să-l slujesc și eu. Pot să mai pun încă o întrebare?

— Da!

— De ce stai într-o peșteră?

— Pentru că mă ajută cu plantele. E la fel de cald sau la fel de frig, fie iarnă sau vară, și la fel de uscat sau de umed pentru a păstra plantele cât mai bine. Mai ai întrebări?

— Nu, nu acum.

Și uite așa am ajuns să învăț despre plante, ba mergând la cules cu Vilo, ba ajutând la uscarea și măcinarea lor, cu Ritazes. Acesta nu mă lăsa niciodată să mă plictisesc, nu îmi dădea niciodată să fac același lucru pentru o durată prea lungă. Îmi găsea ba să folosesc piulițele de granit la mărunțit plante uscate, ba să aleg plantele pe categorii, după ce îmi explica în ce fel să o fac, ba să tai sau să curăț cu un cuțitaș de obsidian anumite părți ale plantelor, fie ele rădăcini sau fructe. Ba mai mult, mă lua cu el când avea de vindecat un om sau un animal, fiindcă vindeca și animale. Și nu numai că mă lua cu el, dar câteodată îmi arăta cum să curăț și să ung cu ir o rană și să pun fașă. Și mai ales cum să alin durerea cu vocea și cu mâna.

O să zici că în felul acesta nu mai aveam timp de joacă. Totuși, când soarele era deasupra capului, Vilo mă ducea acasă. Mama mă primea cu masa, mâncam și plecam la joacă. Dar seara eram sfârșit, adormeam din picioare.

Pentru că veni vorba de joacă, aveam doi prieteni, un băiat și o fată, Cizo și Rada. Rada era fata starostelui păzitorilor de turme, bălaie, cu ochi verzi, mai înaltă decât mine, dar și mai mare cu o toamnă, prima la alergat și la sărit și la scornit tot felul de șotii. Cizo era de vârsta mea, cu părul tăciune și ochii la fel, tăcut și oarecum sfios, dar gata oricând să o urmeze pe Rada.

Într-o amiază caldă, am alergat la pârâu, să ne bălăcim. Rada nu s-a putut opri din alergat, a sărit drept în pârâu, a alunecat, a căzut și s-a lovit de o piatră ascuțită de sub apă, care i-a făcut ditamai rana în pulpă, la trei degete de genunchi. A țipat, a început să plângă și a ieșit din apă cu sângele curgând șiroaie pe picior. Am luat-o de mână și am așezat-o pe iarbă, vorbindu-i cum îl auzisem pe Ritazes că face cu cei bolnavi, cu vorbe domoale, calme. Am pus mâna lângă rană și mi-am dat seama, într-o străfulgerare, că în afara tăieturii nu avea nimic rupt. Am strigat la Cizo să fugă să aducă mai multe ramuri de salcie, cam de două degete grosime, i-am spus Radei să se țină cu mâinile de sub genunchi și am alergat repede-repede să găsesc frunze de spioax, limba-oii. Am descoperit într-un pâlc și am smuls o poală, la repezeală, și cu frunza lată și cu frunza îngustă, apoi m-am întors repede la Rada. Cizo găsise și el mai multe ramuri grosuțe de salcie. I-am spus să le decojească, i-am curățat Radei rana cât am putut, cu apă adusă în pumni, m-am asigurat că nu e nicio urmă de pământ sau piatră înăuntru, am frecat în palme limba-

oii, am pus-o pe rană și am legat piciorul cât de bine am putut, cu fâșii de coajă de salcie. Am reușit să opresc sângerarea și s-o fac pe Rada să nu mai plângă.

Am dus-o apoi pe fată, cu chiu, cu vai, până acasă. Mama ei tocmai frământa brânza. Ne-a văzut, a venit într-un suflet și apoi a strigat la unul din frații mai mari ai Radei, să se ducă după Ritazes.

Când Ritazes a sosit, s-a uitat la legături, a întrebat cine le făcuse și i-am răspuns că eu, apoi m-a privit mândru și m-a mângâiat pe cap. A schimbat el legăturile cu o fașă, dar tot cu limba-oii, spunându-i mamei Radei că o să-mi lase mie fașa, să-i curăț rana și să-i schimb eu legăturile.

Mama Radei s-a uitat la mine, n-a zis nimic și a vrut să-i dea darul de brânză pentru zeu, dar de data asta Ritazes a zis că nu-l primește, pentru că, a spus el, de astă dată zeul mă îndrumase pe mine, nu pe el. Mama Radei i-a mulțumit. Eu am plecat cu Ritazes, care mi-a zis că am făcut treabă bună și mi-a reamintit să curăț rana cu vin înainte de a pune fașa și că din a patra zi să nu-i mai pun fașă, să las soarele și vântul să ajute la vindecare.

În seara aceea m-am dus mai devreme la culcare, obosit grămadă. A doua zi, Vilo a venit să mă ia, dar când m-am întors, am trecut pe la Rada cu o fașă nouă. Mama ei a zâmbit, când am spus că voi trece pe acolo până se vindecă rana.

Acasă, mama mi-a pus în față o bucată de brânză proaspătă și m-a sărutat pe creștet. Mi-a spus că trecuse mama

Radei și-i dăduse darul zeului, îi spusese și pentru ce și o rugase să-l primească, pentru micul tămăduitor. Mama a fost atât de mândră. Rada s-a vindecat la picior, dar nu s-a lecuit și de sărit și alergat.

La câteva zile după toate acestea, la peștera lui Ritazes l-am întâlnit pe Alazer, slujitor al lui Zamolxis. La fel de înalt ca Ritazes, tot slab, ba parcă și mai slab, dacă se poate spune, cu părul și barba albe, dar mult mai lungi ca ale lui Ritazes. Ai fi zis că sunt frați, însă, dacă te uitai mai bine, deosebirile erau evidente; de pildă, ridurile care îi făceau pielea să semene a scoarță de copac, mâinile cu noduri, cu degete subțiri, dar care dădeau impresia de o forță neobișnuită, mai ales când strângeau toiagul care părea să fie nu doar un însemn al slujitorului zeului, ci și un sprijin necesar. Iar ochii, de un cenușiu aproape alb, îți puteau da impresia că e orb, până începeau să-ți sfredelească sufletul, să caute doar el știa ce dorea să găsească acolo. Oricum, nu mulți puteau să se uite în ochii lui și să nu-și plece privirea.

— Tu trebuie să fii Ursas!

— Bună să-ți fie inima, învățătorule!

— Măi, măi, dar cine te-a învățat vorbele astea de întâmpinare?

— Tata.

— Bine a făcut! Ce știi despre Zamolxis?

— Este Marele Zeu, mai mare peste toți zeii, stăpân peste morți și vii, cel ce ne veghează de sub pământ.

— Așa este cum spui, chiar dacă mai sunt și altele pe care trebuie să le înveți. Ritazes, aici de față, îmi spune că vrei să te faci vindecător. Așa este?

— Da, învățătorule!

— Ești sigur că nu vrei să te faci războinic sau vânător, negustător de sare, ca tatăl tău, sau poate să vezi de albine sau de turme? Sau poate învățător, slujitor al lui Zamolxis, ca mine?

— Învățătorule, am văzut ce face Ritazes și mi-a plăcut. De celelalte nu știu, că sunt prea mic.

— Bine, vei avea tot timpul să te hotărăști, după ce le vei încerca. Dar tot Ritazes îmi spune că ai o minte scormonitoare, că înveți repede, ții minte ce-ai învățat și, mai mult, faci ce-ai învățat.

— Ritazes e mult prea bun cu mine.

— Cum mă uit la tine, îmi dau seama că nu te laudă prea mult. Uite ce este! Pentru că un vindecător trebuie să știe nu numai de ierburi, ci tot ce se petrece în cer și pe pământ, Ritazes m-a rugat să te învăț și mersul stelelor și tainele Pământului, cum l-am învățat și pe el. Vrei?

— Ritazes a fost ucenicul tău, învățătorule?

— Da, chiar unul foarte bun, dar a ales să-l slujească pe Derzelas, cu voia lui Zamolxis.

— Dacă-i așa, vreau să mă înveți și pe mine, dar, te rog, vreau să învăț și de la Ritazes, că mai am multe de învățat de la el.

— Bine, vom face astfel: o zi vei sta la Ritazes, o zi vei veni la mine. Iar nopțile în care vom învăța mersul stelelor, vei dormi în sălașul meu. Să-i spui tatălui tău să treacă pe la mine până apune soarele. Ritazes, îl las cu tine în astă zi. Cu bine vă las!

— Cu bine, învățătorule!

Tata s-a dus în amiaza aceea la peștera slujitorului lui Zamolxis, luând cu el și sare pentru a o dărui zeului. A bătut destulă cale, peștera fiind mai departe decât cea a lui Ritazes și s-a întors după apusul soarelui. I-a spus mamei ce a vorbit cu Alazer și așa a rămas, mama fiind de acord că era o mare cinste ca slujitorul lui Zamolxis să îl învețe pe fiul ei orice îi va fi dat să-l învețe.

A doua zi, dimineață, a venit un slujitor călare din partea lui Alazer, cu un alt cal de dârlogi. Mi-am dat seama că de data asta aveam ceva cale de mers. După un drum destul de lung, am ajuns la peștera slujitorului lui Zamolxis și l-am găsit pe acesta pe tăpșanul din fața peșterii, cu un grup mare de copii, desenând linii și alte semne pe o masă pe care era netezit nisip. S-a întrerupt doar cât să îmi ureze bun venit și să le spună și celorlați copii că deacum încolo voi veni și eu la lecții, chit că, zicea Alazer, am multe de învățat până să-i ajung din urmă.

Și-a reluat lecția și am înțeles că, de fapt, le arăta că între două linii care se întretaie, trase pe nisipul acela, existau niște lucruri care se numeau unghiuri, care ne ajutau să înțelegem încotro se îndreptau acele linii. Ca să

înțelegem mai bine, a pus o parte dintre băieți să stea în linie, a numit pe unul dintre ei vârful unghiului și a mai pus o parte să se așeze în altă linie, arătându-ne tuturor unghiul dintre cele două linii. Apoi le-a spus băieților dintr-o linie să se rotească cu tot cu linie, ca să vedem că unghiul se poate mări, apoi să se rotească invers, ca să putem vedea că unghiul se poate micșora. După care a luat nisip dintr-o cutie și l-a presărat în dreptul picioarelor fiecărui băiat dintre cei care alcătuiau liniile și le-a spus că pot să treacă într-o parte, ca să putem vedea cu toții liniile și unghiul dintre ele. Unul dintre băieți l-a întrebat la ce ne folosește să știm acestea. Alazer i-a răspuns că, dacă vrem să înțelegem cum se mișcă stelele pe cer, sau soarele și luna, trebuie mai întâi să învățăm despre linii și unghiuri și despre multe altele. Cum ar fi, să numărăm și să folosim numerele, precum și alte simboluri, în așa fel încât, odată însemnate de un om, să poată fi citite de acela sau de alții, spre aducere aminte sau spre învățătură. De asemeni, ne-a spus el, ar trebui să învățăm și limbile și semnele altor neamuri, ca să ne putem bucura și de înțelepciunea acelora.

Din acea zi, timpul a început să curgă pentru mine cu totul altfel. Zilele fugeau grăbite, anotimpurile veneau și plecau, lucrurile pe care le învățam se strângeau și ele, poate nu atât de multe ca zilele. Acum știam și stelele și știam și hora lor în jurul Stâlpului prin Crângul-Cerului, le puteam numi, fie că era vorba de Secera, Toporul, Coasa,

Balaurul, Omul, Arcaşul, Fecioara, Fata-Mare-cu-Cobilița, Frații, Cărăuşul, Păcurarul, Păcurarul cu Oile, Cloșca cu Pui, Porcarul sau Văcarul, știam acum în fiece anotimp unde le găsesc, în nopțile cu cer senin. Cel mai mult mă minunam de Calea-Albă care parcurgea crângul. Mi se părea că toate erau aievea ca la noi. Am învățat să vorbesc și să scriu precum grecii și romanii, dar nu numai. Am învățat și limbile celților, sciților, evreilor, persanilor, indienilor și pe cea a egiptenilor. Am învățat și despre zeii lor și despre preoții lor și despre obiceiurile lor. Am învățat despre numere, geometrie și cum poți să le folosești în treburi de fiecare zi sau în treburi mult mai importante, care țineau de zei.

Iar cu Ritazes, am învățat nu numai plantele, ci și pietrele și metalele și legătura acestora cu oamenii și animalele, cu stelele, cu Luna și Soarele, cu zeii.

Mai împlinisem încă patru primăveri când s-au întâmplat două lucruri: primul, mama a născut pe fratele meu, Buras și pe sora mea, Lia, iar al doilea, peste munți au început să se audă zvonuri despre călcări de pământuri și alte silnicii făcute de scordiscii din neamul celților de răsărit.

Atunci, tata s-a dus și a dat daruri zeițelor Bendis și Kotys, precum și lui Zamolxis, pentru fratele și sora mea. Am să mă opresc aici cu depănarea amintirilor, căci trebuie să mă retrag pentru această noapte.

— Poftim!? Am crezut că o să mai stăm de vorbă...

— Cred că ți-ar prinde bine să te odihnești și tu, iar eu chiar trebuie să plec. Ne vedem mâine seară.

— Nu poți să vii peste zi?

— Nu. O să-ți explic. Chiar trebuie să plec!

S-a ridicat și a plecat. Deși acum focul lumina destul de bine, iar lumina stelelor era destul de puternică, a dispărut destul de repede din raza mea vizuală. Mi-am dat seama că nu mai altceva de făcut decât să încerc să dorm.

☆ ☆ ☆

M-am trezit a doua zi, cu soarele încălzind puternic cortul. Mi-am făcut exercițiile și m-am apucat să pregătesc ceva de mâncare și un ceai. În timp ce-mi beam ceaiul, mă uitam pe vale și la munții din zare. Vizibilitatea era excelentă, ziua era perfectă, genul acela de zi pe care o numeam vara târzie a muntelui. Amestecul de culori era fabulos: galben-ruginiul frunzelor de foioase, verdele mai cald sau mai crud al acelor de brad ori de molid, trunchiurile albe de mesteacăn, toate combinate cu poienițele în care florile se dăruiau pentru ultima oară înainte de sosirea vremii urâte, toate scăldate de soarele puternic, într-un tablou încântător! Nu mai gândeam, nu mai reacționam, ceaiul se răcea în cană, pur și simplu stăteam nemișcat și mă îmbibam cu frumos.

M-a scos din stare umbra unui nor, care a reușit să strice armonia prin simpla lui trecere. M-am scuturat, mi-am

băut ceaiul dintr-o sorbitură și am trecut la lucruri mai pământești. M-am apucat să strâng mai mult lemn pentru focul de seară și m-am oprit doar când am reușit să adun o grămadă respectabilă. Apoi am mers și am adus apă, să fiu sigur că nu rămân fără. M-am odihnit nițel, verificând legăturile cu Sofia unu și doi, precum și înregistrările din seara precedentă. Cumva, chiar și emoția întâlnirii părea înregistrată. Am încercat să analizez fiecare detaliu, dar nu am reușit. Nu mă puteam concenta. Am hotărât s-o las pe altădată.

Și pentru că aveam în față o zi întreagă, m-am hotărât să explorez împrejurimile. Mi-am propus s-o iau spre culme, să văd locurile mai de sus. Mi-am luat de-o gustare, apă, cuțitul, un băț mai solid, pentru sprijin, și am pornit.

Din cauza frunzișului des, nu puteam folosi dronele. N-aveam niciun motiv să mă grăbesc, așa că m-am oprit adesea, doar pentru plăcerea de a respira aer curat și pentru încântarea ochiului. Trebuia să fac multe ocoluri, fiindcă locul nu părea umblat decât de sălbăticiuni, iar potecile acestora sfârșeau mai mereu în desișuri. Luminișurile se rărire, iar terenul deveni din ce în ce mai accidentat. La un moment dat, am dat peste un perete de piatră. Lucru acesta mi s-a părut tare ciudat, fiindcă una dintre potecile ciutelor părea să ducă drept în el. Am fost nevoit să mă întorc și să ocolesc o bună bucată de drum. Sofia mă ajuta cât se putea, în condițiile date, ceea ce era

destul de puțin, având în vedere că nu-mi semnalase peretele de stâncă.

Am ajuns pe culme după vreo două ceasuri și am avut parte de răsplata mult așteptată. Priveliștea meritase tot efortul. M-am așezat și am admirat totul, de jur-împrejur, sub soarele blând de septembrie, și o liniște profundă s-a așezat peste mine.

Nu știu cât timp s-a scurs până să realizez că soarele începe să alunece spre apus și mi-am amintit că Ursas promisese că revine spre seară. Am pornit înapoi spre tabără, de data asta Sofia fiindu-mi de mare ajutor, arătându-mi calea cea mai scurtă și mai ușoară. Am ajuns destul de repede și am încropit focul, pe vatra din ziua precedentă. Am mâncat o supă și m-am pus pe așteptat.

Ziua se scursese repede și stelele începuseră deja să apară pe cer. Noaptea se anunța una frumoasă. Am verificat de vreo două ori dacă nu cumva se forma iarăși ceața care acoperise muntele cu o seară înainte. Nici urmă. Deși pe vale umbra se lăsase deja, detaliile de pe versantul muntelui vecin se vedeau încă. Începusem să devin nerăbdător. Ce naiba, domnule, promisese că vine! Dar dacă n-avea să-și țină promisiunea?

Profitând de lipsa ceții, am ridicat dronele de jur-împrejurul taberei, în încercarea de a afla din timp dacă vine. Nicio șansă. Cum le-am ridicat, imaginile transmise de ele au dispărut de pe monitorul brățării. A trebuit să le cobor și să aștept. N-a durat mult. Un foșnet și iată-l.

— Bine te-am regăsit!

— Începusem să cred că nu mai vii...

— Am zis că vin.

— Bun. Un ceai, o cafea?

— Ce-ai zice de un vin?

— Nu zic nu.

Scoase de sub cojoc o ploscă, două cănuțe de lut și mi le întinse. Plosca era de lemn, încrustată cu motive solare, dar dacă avea vreo culoare, acum nu mai puteam observa. Cănuțele, în schimb, smălțuite, lăsau să se vadă, în culori vii, motivul cocoșului stilizat. Am turnat licoarea în cănuțe și i-am întins una.

— Vinul e aspru, dar curat.

— Să trăim!

— Aș zice, mai curând, să închinăm zeilor, vechi și noi!

Am sorbit. Avea dreptate, vinul era aspru.

— Aseară ai rămascu povestea la frații tăi și la un război cu scordiscii...

— Da. Împlinisem cam cincisprezece primăveri când s-au născut frații mei, gemenii Buras și Lia. Viața mea se îndesise, mai ales de când mama aflase că rămăsese grea cu prunc. Îl ajutam și pe tata la sare, muncă grea, dar care începuse să se vadă în umeri și în brațe, precum și în palme. O ajutam și pe mama, strângând lemne de foc, aducând apă, uneori chiar gătind. Mă duceam și la Ritazes și la Alazer. Aveam chiar și bolnavi de care trebuia să văd, atât oameni, cât și animale. Așa că, dinainte de răsărit și până

în miazănoapte, munceam și umblam, învățam și vindecam, iar zilele păreau a se scurge repede, înșiruite ca boabele de chihlimbar pe sfoară și nimic nu părea nefiresc.

A venit ziua în care mama trebuia să nască. Ritazes a sosit, dar nu a intrat. Le-a lăsat pe moașe, slujitoarele lui Kotys, zeița-mamă, să aibă grijă. Știind însă că mama trebuia să nască gemeni, venise să sprijine, dacă nașterea s-ar fi dovedit periculoasă pentru mamă sau prunci. Tata se dusese iar să se roage și să mulțumească zeilor. Eu eram speriat, mă gândeam că s-ar putea întâmpla ceva cu mama, mai asistasem la nașteri, chiar la una la care pruncul venise pe lume mort și nu puteam să mă opresc a mă gândi la ce era mai rău.

Ritazes mă studia. M-a lăsat să mă zbat în gânduri un timp, apoi mi-a spus că e lângă mine tocmai ca să nu se întâmple nimic rău și, cu ajutorul zeilor, nu se va întâmpla nimic rău. Așa a și fost. La al treilea cântat de cocoș, mama a născut mai întâi pe Buras și, la puțin timp după aceea, pe sora mea, Lia. Moașele au spălat copiii, i-au înfășat, i-au dat mamei, au curățat totul și au pregătit toate cele pentru ursitoare, după care m-au chemat și mi-au spus care ierburi i-ar trebui după naștere, în special diodela și aurimetti pentru liniștire și curățare – tu le știi ca mușețel și gălbenele –, seba și frunze de manthia, pentru lapte, soc și frunze de mur. Mi-au zis cum să le prepar și cum să i le dau. Am ascultat în tăcere și am dat din cap, deși știam ce să fac și chiar mai mult decât atât.

Ritazes a ascultat și el și nu a zis nimic. Mi-a amintit, mai apoi, după plecarea lor, povestea felului cum mi-am dobândit numele și mi-a zis că, dacă văd vreun urs, trebuie să chem vecinii. M-a bătut pe umăr și a plecat.

Am rămas, în acea noapte de început de toamnă, singur cu gândurile mele. Somnul nu venea, așa că mă învârteam pe-afară fără rost, când m-am trezit nas în nas sau mai bine zis nas în bot, cu o namilă de urs, ridicat în două labe. Am rămas împietriți și unul și altul. Mi-am dat seama că nu-mi era frică, așa că am întins ușor mâna și l-am atins pe bot. Ursul s-a uitat atent la mine, ca și când ar fi căutat ceva înăuntru, apoi și-a lăsat o labă, cu toată greutatea, pe umărul meu și atunci un fior m-a străbătut prin tot corpul. Am stat locului și-am continuat să-l mângâi pe bot. Ca și când ar fi găsit ce căuta, s-a lăsat în patru labe, s-a întors și a plecat liniștit.

Am stat să mă gândesc dacă era același urs de care îmi povestea mama și de ce oare revenise. Alazer îmi spusese că zeii nu lasă nimic la voia întâmplării. M-am hotărât să vorbesc despre această întâlnire numai cu el. Nici cu tata, nici cu Ritazes. Zorile erau aproape și se făcuse chiar frig. După ce am verificat focul din vatră, m-am apucat să fac un foc și în fața bordeiului. Și l-am așteptat pe tata.

Văluri de ceață se așterneau unul peste altul. Brusc, din vălătuci au început să se desprindă năluci. Călăreți de fum în galop, cu sulițe în cumpănire, lansați în fuga cailor, apoi un lup imens, mai curând un cap de lup, și un fel de

cerb, poate un om cu cap de cerb, luptându-se, și un corb care încerca să-l ajute pe cerb, luându-și apoi zborul. O cetate arzând și o roată de preoți de neam străin chemând zeii.

Am crezut că mă luase somnul și m-am ciupit cât am putut de tare de braț. Nu dormeam. Toate au pierit la prima rază de soare, care nu a întârziat să apară. Eram buimac. Nu înțelegeam ce se întâmplase. M-a smuls din gânduri tata, plin de rouă pe plete și haine, obosit, dar zâmbind fericit.

☆ ☆ ☆

A doua zi l-am căutat pe Alazer. L-am găsit într-o poieniță, contemplând un copac în a cărui scorbură se aciuase un roi de albine. N-am vrut să-i tulbur gândurile, așa că am așteptat la oarecare distanță. Soarele blând de toamnă mă toropea, drept pentru care am cam tresărit când l-am auzit spunând:

— Zeii fie cu tine, Ursas!

— Și cu tine, învățătorule!

— Ce s-a întâmplat, Ursas?

I-am povestit totul. Ochii lui parcă încercau să-mi pătrundă în suflet și să caute acolo rădăcinile întâmplării și însemnătatea celor văzute.

— Învățătorule, tot ce ți-am spus este adevărul adevărat!

— Nu mă îndoiesc, Ursas. Hai să vedem dacă îți amintești *cu adevărat* totul.

— Cum adică?

— Ursul cum arăta?

— Cum să arate? Ca un urs.

— Avea vreun semn?

— Acum, dacă stau să mă gândesc, avea. O pată albă ca un fel de stea pe capul pieptului. Am văzut-o bine, cu toate că mai mult m-am uitat în ochii lui. Am văzut pata când s-a scoborât în patru labe. Și dacă stau să mă gândesc mai bine, pe umeri și pe șiră blana nu mai era închisă la culoare, ci un fel de argintiu.

— Hmm, zici că ai simțit un fior. Ce fel?

— Ca o străfulgerare plăcută, dar solemnă. Nimic de care să-mi fie teamă sau care să mă doară.

— Cred, Ursas, că ai întâlnit un trimis al lui Zamolxis sau pe Zamolxis însuși.

— Cum așa?!

— Știi că Zamolxis e numit de unii și Zeul Urs. Te-ai întrebat de ce?

— Nu.

— Unii zic că, asemeni ursului care se trage pentru iarnă la bârlog, Zamolxis s-a retras sub pământ. Alții cred că Zamolxis chiar intră în pielea unui urs, dar nu cu furia roșie de care au parte războinicii din ținuturile veșnic înghețate dinspre miazănoapte, care îmbracă o astfel de piele, ci cu înțelepciune și maiestate, cu putere chibzuită.

Când tatăl tău a venit la mine să îmi spună ce s-a întâmplat când te-ai născut, am bănuit că Zamolxis are ceva de gând cu tine, să îți dea ceva de făcut, dar și că ești sub ocrotirea lui. Acum eu cred că Zamolxis și-a trimis un sol care să te ajute să vezi ce ai văzut în ceață. Zici că ai zărit călăreți în goană, o cetate arzând. Asta înseamnă război. Dar lupul și cerbul cum erau?

— Mai întâi, eu zic că cerbul sau omul cerb sau ce-o fi fost – fiindcă ceața se muta de colo-colo – a trecut primul la atac, iar lupul, care până atunci stătuse pe labele din spate, s-a repezit la el și apoi s-au văzut numai capete, lupul încercând să muște, cerbul încercând să împungă, corbul, de partea cerbului, încercând să scoată ochii lupului. Apoi, cu o mușcătură dibace, lupul l-a rănit de moarte pe cerb, iar corbul a zburat.

— Cerb sau om-cerb, zici?

— Da.

— Nu cumva un om care avea coarne de cerb?

— Învățătorule, eu știu? Cețurile nu mă lăsau să văd foarte bine, dar, da, ar putea fi așa.

— Și nu știi despre ce ar fi vorba?

— Mărturisesc că nu.

— Te-am învățat despre zeii altor popoare. Câți zei știi care se arată oamenilor ca un om cu coarne de cerb?

— Păi, la greci, nu, deși Actaeon a fost transformat de Artemis în cerb, dar Actaeon era muritor... La locuitorii țării Hatti, Telepinus călărea un cerb. La perși, nu. La

egipteni, nu. La romani, nu. La celți ar fi Cernunnos, care are coarne de cerb, iar unii dintre ei sunt chiar numiți cerbi. Noi, un astfel de zeu n-avem, dar Cerbul cu stea în frunte li s-a arătat multora. Alții, nu știu.

— Deci, Cernunnos. Și lupul, corbul?

— Lupul îl întâlnim în multe părți. Romanii se trag din Romulus și Remus, fiii lupoaicei, egiptenii au pe Anubis, chiar dacă are cap de șacal și nu de lup, grecii nu au zei lupi, dar Lykaon a fost transformat de Zeus în lup, iar Ares are ca favorit lupul, războinicii stepelor îndepărtate se închină la Lupul Albastru, cum am auzit de la sarmați, cimbrii îi au pe Geri și Freki, care-l însoțesc pe Wodan, iar Loki l-a zămislit pe Fenrir, cei de la miazănoapte se închină la Zeul Lup, iar noi avem drept însemn Balaurul cu cap de lup, avem Frăția Sacră a Lupilor și mai știm și că Lupul Alb ne ocrotește. Despre corb știm că la perși e mesagerul lui Mithra, la greci e pasărea lui Apollo, la cimbrii și marcomani, Wotan are doi corbi pe umăr, Huginn, gândul, și Munnin, memoria, la celți e fie pasărea zeițelor războinice Badb și Morrigan, fie a zeului Lug cel înțelept.

— Și, după tine, dacă ar fi să judeci cine vor fi părți în acest război, cum ai judeca?

— Învățătorule, eu nu prea știu mersul lumii, dar dacă Zamolxis e cel care mi-a arătat acestea, cred că lupul suntem noi. Iar cerbul ajutat de corb nu pot fi decât celții, care ne sunt vecini, pentru că ar fi mai greu pentru noi să ne războim cu grecii și romanii, care sunt departe, necum cu

perșii sau egiptenii, care sunt și mai departe. Iară război între celți și germanici, asta nu e nicio noutate. Și corbul, atunci, ar fi fost de partea lupului sau lupilor.

— Vezi tu, Ursas, asta înseamnă că ești gata să treci în rândul bărbaților. Ai început să cugeți ca un bărbat, să cumpănești toate cele și apoi să găsești în fuiorul întâmplărilor viitoare pe cea care vine în întâmpinarea noastră. Judecata ta este bună. Dacă e după cum socotești, iar eu gândesc ca și tine, ar fi bine să dăm de știre la tarabostes și Marelui Rege.

— Dar vor asculta, oare? Ce sunt vorbele mele, să fie luate în seamă de Marele Rege?

— Vorbele tale sunt date de Zamolxis, aici nu am nicio îndoială. Iar vorbele mele, umilul său slujitor, chiar dacă nu au greutatea Marelui Preot, cântăresc și ele atât cât e tot în voia lui Zamolxis. Voi trimite vorbă. Iară tu, să te pregătești, că se poate ca Marele Rege să vrea să audă chiar din gura ta cele pe care le-ai văzut, cu voia lui Zamolxis.

☆ ☆ ☆

Nu a trecut mult timp și un călăreț nălbit de colbul drumului a ajuns la starostele nostru și i-a transmis porunca Marelui Rege ca Ursas, fiul lui Critax, să vină neîntârziat, dimpreună cu Alazer, slujitorul lui Zamolxis, la Sarmizegetusa, să se înfățișeze Marelui Rege. Tata ar fi vrut să vină cu mine, mai ales după ce i-am spus ce și cum,

dar porunca era să mergem doar eu și Alazer, iar mama nu era chiar refăcută.

Ritazes a aflat și el, și a venit să mă vadă, să-mi zică să iau toiagul de slujitor al lui Derzelas cu mine, să vadă și Marele Rege că nu sunt un băiat oarecare. I-am mulțumit lui Ritazes și i-am spus că nu știu dacă merit să port toiagul, pentru că mai am multe de învățat. Ritazes mi-a mărturisit că el crede că sunt pregătit și că e mândru de mine. M-a îmbrățișat și a plecat.

Mi-am strâns într-o desagă ce lucruri mai aveam, mi-am luat rămas bun de la mama, de la tata și de la cei doi frățiori și m-am dus spre casa starostelui, unde mă aștepta deja Alazer. Era pentru prima dată când plecam de-acasă. Starostele ne-a dat doi cai pentru drum. Cu desagi cu mâncare și apă pentru trei zile și cu blană de oaie legată peste burtă și piept, ca să ne fie ușor de călărit.

Am pornit neîntârziat, așa cum suna porunca Marelui Rege. Știam că drumul va dura mult totuși, pentru că trebuia să ocolim multă pădure și să suim munți. Și așa a și fost, a trebuit să mergem mai mult pe cursul râului Alutus, pentru că, la vremea aceea din an, pe valea Rabonului era dificil. Erau dese etapele în care țineam caii de dârlogi și mergeam alături de ei. La fel de dese erau și popasurile, căci, deși viguros, Alazer era totuși bătrân. Auzeam boncăluitul cerbilor și mugetele bourilor, ascunși de desișul pădurilor din jurul nostru. Noaptea trebuia să facem foc

și să-l veghem cu rândul, pentru a alunga lupii și alte animale de pradă. Alazer mă lăsa să dorm mai mult, zicând că oricum nu putea dormi. În rest, nu pierdea niciun moment să mă învețe și să mă încerce, despre orice întâlneam în drum sau orice îi venea în minte. Iar asta făcea, într-un fel, drumul mai ușor.

Din când în când întâlneam alți oameni, care veneau dinspre cetățile Marelui Rege. Unii erau buri și pe unii chiar îi cunoșteam, dar erau și alții, din neamul kiagizilor, potulatensilor sau piefigilor sau, chiar că nu văzusem până atunci, din neamul crobyzilor de dincolo de Donaris. Alazer mă îndemna să mă uit la port și la podoabe și arme, la felul în care merg în alai și dacă pot ghici cine conduce acei oameni. Apoi mă întreba și, unde nu știam, îmi zicea ce și cum, fără să mă laude sau să mă certe. Răbdarea lui părea fără sfârșit.

Am ajuns pe drumul dintre cetățile Marelui Rege. Mă uitam de jos la acestea, vedeam zidurile muruite cu var strălucind în puținul soare al toamnei și mă minunam. Alazer mă potolea, zicând că așa este prima dată, dar că multe sunt minunile de pe pământ și că poate îmi va fi dat să văd altele și mai mari. L-am întrebat de ce sunt așezate pe culmi și de ce nu e numai o cetate. Mi-a răspuns că sunt așezate astfel ca să poată apăra cea mai de seamă cetate a Marelui Rege și să întârzie orice dușman destul de mult încât să se poată aduna toate oștile în oas-

tea cea mare. Şi erau aşezate pe culmi pentru ca atunci când ar fi fost atacate, să poată face mare prăpăd în rândurile oştilor duşmane, astfel încât, când Marele Rege avea să se pogoare cu oastea cea mare, să îi poată înfrânge mai uşor. Şi mi-a mai zis că dacă aş fi o pajură în zbor, aş putea vedea acest lucru de la înălţime. Dar că nu trebuie să zbor pentru a le vedea aievea cu ochii minţii.

Am stat şi m-am gândit şi am încercat să mă folosesc de ochii minţii, cum mi-a zis. Deodată, s-a petrecut un fapt care m-a uimit şi m-a speriat, deopotrivă. Pe cal fiind, am simţit că mă desprind de mine, că las trupul pe spinarea animalului, iar eu mă înalţ ca o pasăre, deasupra norilor. Eram liber şi zburam, mă îndreptam ca o săgeată spre soare. Abia atunci am început să înţeleg povestea acelui elin, Icarus, căruia soarele i-a topit aripile făcute din pene prinse cu ceară, căci începeam să simt dogoarea şi să fiu orbit. M-am întors spre pământ şi mi-am dat seama că Alazer avusese dreptate în privinţa cetăţilor. Înconjurau ca o cunună pe cea mai de seamă, Sarmizegetusa. M-am simţit tras în jos şi am pornit ca din arc, reintrând în trup atât de brusc şi dureros, încât m-am clătinat în şa, gata să cad.

Alazer văzuse că era ceva cu mine şi, alăturându-şi calul de al meu, mă atinsese uşor pe umăr. Atingerea lui fusese cea care mă trăsese în jos din zbor. M-a prins ca să nu cad, căutându-mi privirea. Când şi-a dat seama că mi-am re-

venit, mi-a dat drumul. Ne-am oprit și am început să-i povestesc ce mi se întâmplase. M-a ascultat cu atenție și mi-a zis că vom vorbi despre asta când vom avea răgaz, dar că trebuia să ne grăbim, că ne prindea amurgul pe drum.

Am ajuns la porțile cetății nu cu mult înainte de apusul soarelui. Eram așteptați și am fost grabnic însoțiți de un străjer, care ne-a înfățișat Marelui Rege, după poruncă. Acesta se afla în curtea interioară, se plimba, însoțit de doi sfetnici și un alt străjer. Bărbat încă tânăr, nu înalt, dar bine legat, cu fruntea înaltă, cu părul albit la tâmple, cu barba tăiată scurt, cu ochi pătrunzători și mișcări măsurate. Îmbrăcat în straie simple, curate, doar cercul de aur care îi mărginea căciula îl arăta ca fiind un nobil. Marele Rege Buerebista. Ne-am înclinat în tăcere. Ne-a făcut semn să îl urmăm:

— Alazer, prietene, ce vești ziceai că sunt?

— Mărite Rege, cele trimise de zei. Prin gura acestui slujitor al lui Derzelas.

Regele se opri o clipă, cât să mă măsoare din priviri.

— Atât de tânăr și slujitor al lui Derzelas? Trebuie să fie înzestrat. Și ce nume poartă?

— Ursas, Mărite Rege. Dar îl las pe el să-ți spună ce și cum.

Am povestit despre omul-cerb și despre lup, despre corb, despre lupta lor și despre celelalte vedenii. Marele Rege mă asculta cu atenție, deși continua să meargă cu pași mărunți. Se întoarse apoi spre Alazer:

— Alazer, deja vestea asta de la zei vine pe lângă altele de la oameni, care, deși vorbesc despre încăierări la hotare, nu par să anunțe nimic din ce n-a fost până acum. Dar dacă zeii ne previn prin gura acestui slujitor, de ce să nu ne pregătim cum se cuvine? Ursas, am auzit că ai deprins graiul celților?

— Așa este, Mărite Rege.

— Atunci vei însoți oastea noastră, ca slujitor al lui Derzelas, dar și ca tălmaci. Dar pentru asta trebuie să te pregătești. Știi să lupți?

— Nu, Mărite Rege. Știu să trag cu arcul, călăresc binișor, dar nu știu lupta cu lancea sau cu sica.

— Atunci vei învăța.

Se întoarse către unul din sfetnici.

— Cheamă-l pe Xiluper. Alazer și tu, Ursas, așteptați aici.

Marele Rege plecă și ne lăsă în curte. Între timp, soarele coborî dincolo de linia zării. Alazer și cu mine admiram trecerea lui, când am auzit în spate pe cineva dregându-și vocea. Era Xiluper. O namilă de om, cu un ochi scurs de o lovitură care-i brăzdase partea stângă a feței, cu barba vâlvoi și plete cărunte ieșindu-i de sub căciula de taraboste. Ce îți sărea în ochi din prima era medalionul de bronz, cu chip de lup, ce-i atârna pe pieptarul din piele de bour. Dar și fibula care îi ținea pe umeri blana de lup. Era înarmat, chiar dacă numai cu sica, iar asta spunea că făcea parte din straja Marelui Rege, căci ceilalți, nici chiar

nobilii, nu aveau dreptul să poarte arme în preajma conducătorului.

— Alazer, Zamolxis să te ocrotească! M-a trimis la voi Marele Rege. Iar el trebuie să fie Ursas.

— Zamolxis să te ocrotească și pe tine, războinice Xiluper! Da, el e Ursas. Tinere – se întoarse el spre mine – ai mai întâlnit până acum vreun războinic din Frăția Lupilor, slujitorii lui Pleistoros?

— Nu, învățătorule. Zeii fie cu tine, nobile Xiluper!

— Ursas, știi să lupți? Şi zi-mi Xiluper, că nu am de ce să mă supăr.

— Știu să trag cu arcul de pe cal, din fugă și cam atât. Slujind lui Derzelas, trebuie să vindec oameni și să scap vieți, nu să le curm.

— Asta știu, dar, vezi tu, pe câmpul de luptă nimeni nu se uită, în iureș, cine e slujitor al lui Derzelas și cine nu e. Trebuie să înveți să lupți, ca să te aperi. De mâine, vii la palisada Frăției Lupilor, să înveți laolaltă cu ceilalți băieți. Aveți unde înnopta?

— Da, la slujitorii lui Zamolxis. Și ne-am cam duce să ne odihnim, că drumul a fost lung.

— Bun, atunci cu bine! Ne vedem mâine, Ursas. Trimit pe cineva după tine.

— Zeii să te aibă în pază, Xiluper!

☆ ☆ ☆

Ce a urmat, n-a fost deloc plăcut pentru mine. Mă duceam la palisadă dimineața devreme și plecam seara târziu, frânt și înfometat. În timpul cât eram acolo, Xiluper și ajutoarele lui scoteau din noi toată sudoarea, alergându-ne de colo până colo, punându-ne să cărăm stânci grele, de jos până sus la zid, și tot felul de alte munci care ar fi trebuit, chipurile, să ne întărească. Exersam și mânuirea diverselor arme, mai întâi cu tăiș și vârf boante, lănci, falxuri și sicae care văzuseră bătălii, nu glumă, cu mânere lustruite de zeci, poate sute de mâini. Am înțeles că nu voi fi niciodată în stare să mânuiesc cu hotărâre o unealtă a morții. Atunci mi-am dat seama că nici ce credeam că stăpânesc, trasul cu arcul din fuga calului, nu stăpâneam cum trebuia.

I-am spus lui Alazer că nu cred că voi fi în stare să mă apăr, pentru că nu voi putea niciodată să omor un om. Sau vreo altă ființă, de altminteri. Alazer a ascultat și n-a zis nimic.

A doua zi, m-am trezit chemat de Xiluper, care m-a întrebat dacă vreau să trăiesc. I-am spus că da, dar și că Derzelas nu mă lasă să iau viața cuiva. M-a întrebat atunci dacă Derzelas mă oprește să rănesc pe cineva și să-l scot din luptă, dacă voi fi nevoit să-mi apăr viața. M-am gândit cu grijă la răspuns și i-am spus că nu cred că Derzelas ar vrea ca eu să mor și să nu mai pot vindeca pe nimeni și nici salva alte vieți, cu prețul unei răni făcute cuiva care ar vrea să-mi curme existența. Atunci mi-a spus că de a

doua zi voi exersa lupta cu armele numai cu el. Aşa că, de a doua zi a început măcelul. Au fost zile în care n-am mai putut să stau în picioare încă înainte de amiază. După astfel câteva zile, m-a tras de-o parte şi mi-a mărturisit că, deşi vede strădania mea, îşi dă seama că nu mă pricep la arme şi că ar fi bine să învăţ să mă folosesc de toiag. L-am întrebat de ce. Mi-a spus că se simte reţinerea mea de a răni şi că cel mai bine ar fi să folosesc toiagul, pentru că acesta mai mult răneşte sau ameţeşte decât omoară. Am început, astfel, să învăţ să mânuiesc toiagul. Şi progresele au început să se vadă curând. Făceam faţă cu succes chiar şi atacurilor cu sulița şi falxul, cu sica sau toporul de luptă, iar într-o bună zi am reuşit chiar să-i smulg bâta din mâini lui Xiluper, fapt care m-a lăsat cu gura căscată. Xiluper mi-a închis-o brusc, cu o palmă după ceafă.

Am devenit din ce în ce mai încrezător. Xiluper mi-a dat şi alţi luptători, să mă ajute să învăţ. Vremea trecea, au venit fulgii de zăpadă, mai apoi gerul. Xiluper mi-a spus că o să trebuiască, în curând, să arăt ce am învăţat.

A venit poruncă să trecem Donarisul. Mi-am luat rămas bun de la Alazer şi am plecat cu Xiluper în tabăra de pe malul Donarisului. Drumul în şir nu e deloc plăcut, mai ales că începi să te gândeşti la multe altele şi te trezeşti că te împiedici şi uneori cazi şi mai împiedici şi pe altul. Iar cojocul greu de lână, în loc să amortizeze căderea, nu face decât să împiedice mişcările. Ce-i drept, ţine de cald.

Am ajuns pe malul Donarisului după zece zile. Aici se strânsese ceva oaste, căci nimeni nu îndrăznea să nu vină la chemarea Marelui Rege. Chiar dacă erau amestecați din toate triburile, și dinspre munte și dinspre câmpie, toți păreau să-l cunoască pe Xiluper. Nu numai că ascultau cu respect spusele lui, dar duceau la îndeplinire fără crâcnire poruncile pe care le dădea. Mie, unuia, mi se părea cel puțin ciudat lucrul acesta. Cum adică, să poruncești cuiva pe care nu l-ai mai văzut niciodată și acela să ducă la îndeplinire porunca fără întârziere, ca și când ar fi dat-o starostele lui sau tarabostele care-l conducea?

Stăteam în tabără, așteptând să se adune toți cei care fuseseră chemați, dar și să înghețe Donarisul. Eram ghemuit lângă unul din focurile aprinse pentru a ține frigul departe și priveam cum flăcările mușcau din vreascurile răscolite de un războinic pletos și bărbos ca un zimbru. Curând, am avut impresia că am adormit și că visez, dar parcă nu visam. Am început să zbor ca o săgeată spre soare. Am trecut dincolo de nori, apoi cerul s-a întunecat ca și când ar fi căzut noaptea și cerul s-a spuzit de stele. Soarele s-a făcut din ce în ce mai mare, lumina lui aproape orbindu-mă. Vedeam aievea ce ne spusese Alazer, mă uitam de jur-împrejur și zăream stelele așezate la fel cum ni le arătase Alazer, dar când m-am uitat de unde am plecat, am văzut Pământul ca un glob albastru. Și nu mă mai săturam de culoarea lui. Dintr-odată s-a schimbat totul. Nu mai zburam, eram întins pe o masă de piatră, gol, cu

ochii închiși. Mă uitam la mine, cumva, de sus. Eram undeva unde nu vedeam mai nimic în rest, ci doar lumina torțelor de rășină, ținute de oameni cărora nu le observam chipurile, ci doar mâinile, mâini de oameni bătrâni, albe, ca și când n-ar fi văzut de mult timp lumina soarelui. Se auzea un murmur ca un cântec, care părea să se întoarcă cu ecou din pereții încăperii. Pe o masă de piatră alăturată era întins un om cum nu mai văzusem, cu orbite largi, un corp parcă fără umeri, cu brațe puternice, lungi, foarte lungi, palmele ajungând în dreptul genunchilor. Incredibil de păros, aproape blănos aș fi zis, o blană de culoare cenușie, lăsând să se vadă doar palmele, o parte din față și tălpile. Trupul lui, cu piept puternic, părea străbătut de chin, picioarele fiind cele care păreau să sufere cel mai mult. Brusc, m-am trezit tras cu putere spre mine, cel de pe masă. Mă micșoram foarte repede, atât de repede încât eu, cel de pe masă, devenisem deja orizont. Când să zic că mă apropiam de mine, deja nu mai eram eu, ci o puzderie de stele care se depărtau din ce în ce, lăsându-mă să trec printre ele cu ceea ce părea o viteză din ce în ce mai mare. Deodată, stelele acelea strălucitoare au făcut loc altora, cu o strălucire întunecată. Am gemut speriat, am tresărit din toată ființa și m-am trezit lângă foc.

Frigul era mai pătrunzător ca niciodată. M-am uitat la cei adunați acolo și niciunul nu părea să fi văzut ce se întâmplase cu mine. Am început să mă gândesc la cele visate. Aș fi vrut să-l am pe Alazer lângă mine, să mă ajute

să deslușesc vreun înțeles. Alazer rămăsese însă la templu. Să-l rog pe Xiluper să mă asculte? Nu părea o idee bună. Mai ales că tot după un vis de-al meu ne aflam aici, chiar dacă la porunca Marelui Rege. Aveam însă nevoie de cineva care să mă asculte, acum, cât visul era încă viu în amintire. Dar cine? Am început să mă rog lui Derzelas să îmi păstreze visul proaspăt până voi apuca să vorbesc cu cineva despre el.

Somnul m-a cuprins din nou și m-am trezit la răsăritul soarelui, cu gheață-n plete. Ne-am apucat de cele ale treburilor de dimineață, când a venit zvon că iscoadele au găsit un pod de gheață care, mai mult ca sigur, la căderea nopții se va întări și mai mult și-l vom putea trece, mai ales că avea să fie lună plină.

Am început pregătirile. Xiluper dădea porunci în stânga și-n dreapta. După aceea, a chemat la sfat căpeteniile, să hotărască ordinea în care vor trece grupurile de războinici. Ne-am adunăm lucrurile, ne-am pus în desagă merindea de drum și am căutat să vedem cine ne va îndruma, pentru că noaptea, primejdia de a te rătăci e mult mai mare.

Mi-am pus leacurile în ordine, mai ales cele pentru vânătăi și rupturi de membre. Urmând exemplul războinicilor veterani, m-am uitat și la arme. Toiagul n-avea nevoie de ceva, dar ascuțișul sicăi cam lăsa de dorit. Am luat o piatră de tocilă și am început să frec tăișul fierului cu migală. Nici nu mi-am dat seama cum a trecut timpul și s-a

apropiat masa de seară. Apoi a urmat încolonarea pentru trecere. Luasem în picioare opincile din piele de mistreț, cu părul netuns în afară, să fiu sigur că nu alunec. Xiluper mi-a trimis vorbă să trec printre primii, împreună cu ceilalți tămăduitori, ca să-i așteptăm pe malul celălalt pe cei care vor păți ceva rău la trecere. La lumina focurilor, ne-am încolonat și am pornit, în timp ce oameni desemnați le stingeau în așa fel încât, când am ajuns pe mal, numai lumina lunii era cea care ne ajuta să nu orbecăim în totalitate. De-o parte și de alta a locului de trecere stăteau câte două iscoade care îndrumau coloanele. La fel, de-a lungul podului de gheață, anumiți oameni erau orânduiți, ca nu cumva vreuna dintre coloane să pășească pe gheața subțire. Coloanele se destrămau însă oricum, pentru că erau sloiuri sau crengi prinse în gheață, care trebuiau ocolite. Icicolo se mai auzeau bufnituri și chiar vaiete ale celor care alunecau și cădeau, deși porunca era să traversăm în liniște. Opincile mele cele noi m-au ajutat să nu cad până am ajuns pe malul celălalt. Acolo, ca un făcut, am căzut, pentru că malul urca abrupt, iar umbra zăvoiului de pe mal devenea negură de nepătruns, chiar în buza malului. Una din iscoade m-a căutat și m-a luat de umăr conducându-mă până la locul de tabără, unde se adunaseră deja vreo câțiva tămăduitori.

Ne-am apucat să încropim, pe niște blănuri de oaie așezate peste crengi, niște laviție pe care să îi vedem, la lumina unei torțe mascate cu grijă de umbra frunzișului, pe cei

care alunecaseră, căzuseră sau își rupseseră oarece, la trecerea peste podul de gheață. Și au început să vină, sprijiniți de alții, cu brațele sucite nefiresc și chipurile schimonosite de durere. Nu erau mulți, dar mai bine de jumătate erau scoși din luptă și urmau să fie trimiși, a doua zi în zori, pe malul celălalt.

Nu înțelegeam de ce fusese nevoie să trecem în felul acela, mai ales că pe partea dinspre miazăzi ar fi trebuit să fie triburi aliate cu Marele Rege sau chiar unele care erau sub ascultarea poruncii lui. Xiluper a dat poruncă degrabă ca toate coloanele să continue drumul, iar nouă să le ajungem din urmă la un loc de tabără deja stabilit, după ce vegheam ca răniții să plece cu bine spre malul celălalt. Am aflat mai târziu că numai noi, pedestrimea, am trecut prin acel loc, călăreții trecând prin altul, la răsăritul soarelui. Aveam să mă conving, nu după multă vreme, că și inamicul avea iscoade pe malul Donarisului sau, mai mult decât atât, chiar unii dintre aliații Marelui Rege dădeau de știre, pe ascuns, atunci când o astfel de oaste se mișca spre ei.

Am mers preț de zece nopți prin ținuturile timachilor și tribalilor, împărțiți în grupuri mari, dar nu atât de mari, ocolind cu grijă toate așezările, sub vânt, ca să nu ne simtă nici câinii mirosul, poposind ziua, fără foc, mâncând merinde din traistă și dormind pe apucate. Am mai trecut pe gheață o apă mare, Margos – Bargos, după unii –, până am ajuns la o zi de marginea ținutului scordiscilor. Am

făcut tabără într-o vale ascunsă de doi munți pădurоși, așteptând oastea călare. Acum tămăduiam degerături. Xiluper devenise și mai aspru, mai ales cu străjile, care se luptau cu oboseala și mai picoteau din când în când. Cu oboseala ne luptam însă toți, iar frigul parcă ne intrase în oase, așa că ajunsesem să fiu recunoscător pentru blana de oaie, așa grea cum era și cu mirosna pe care o căpăta o astfel de blană când se umezea.

Până aici, totul mersese bine, părea că nu ne știa nici vântul, nici pământul. După o zi de așteptare, au sosit și călărеții. Căpeteniile s-au strâns la sfat, să pună la cale planul de bătaie. M-am trezit chemat, printre alți tămăduitori, la cortul căpeteniilor. Am dat socoteală dacă erau mulți care nu puteau lupta. Apoi am vrut să plec, dar Xiluper mi-a poruncit să rămân. Primul gând a fost de mirare, analizând ce făcusem sau nu, dar lucrurile s-au lămurit repede. O roată de călărеți surprinsese o iscoadă călare, care, atunci când îi zărise, încercase să scape cu fuga. Îl prinseseră repede, pentru că atunci când vrei să scapi călărind un cal obosit, pe care îl mai și biciuiești să zorească pasul, nu trebuie să te miri dacă te-aruncă din spinarea lui. Când au vrut să-l ia la întrebări, au observat că avea limba tăiată. L-au cercetat în amănunțime și singurul lucru pe care l-au găsit și care li s-a părut nefiresc, au fost crestăturile de pe mânerul biciului, mai ales că păreau a fi proaspete. Mi-au dat biciul mie, pentru că Xiluper bănuia că semnele de pe mâner ar putea fi rune. Asta și erau.

Iar mesajul era clar. Vine oaste să bată război. Atunci m-am lămurit de ce ne grăbise Xiluper să mergem noaptea și să ocolim până și așezările care ne-ar fi putut primi ca prieteni.

Am dat să plec, când în cort a intrat un olăcar de la Marele Rege, cu porunci pentru Xiluper. Acesta îmi făcu semn să aștept și o opri și pe căpetenia călăreților, Seciperis. După ce toți ceilalți au ieșit, i-a poruncit olăcarului să depene porunca. Din ce am deslușit, Xiluper se aștepta la o astfel de poruncă, de aceea mă oprise pe mine. Ordinul era să mergem, Xiluper, însoțit de una sau două căpetenii și de mine, ca să grăiesc în graiul celților, sub crenguță de vâsc, la mai marele scordiscilor și să-i spunem că Marele Rege dorește înapoierea robilor prinși în desele năvăliri ale scordiscilor în ținuturile de sub ascultarea lui, precum și despăgubiri în turme pentru prădăciunile făcute și pentru familiile celor morți. De asemeni, să lege legământ să nu mai năvălească și prade nicicând pământurile noastre. Altfel, va fi război.

Am stat să cuget cum să tălmăcesc mai bine porunca Marelui Rege. Xiluper m-a povățuit să nu încerc a face să sune vorbele Marelui Rege, tălmăcite, mai blânde decât erau de fapt. Apoi s-a sfătuit cu tarabostele călăreților cine să formeze solia. Au hotărât să meargă ei doi și cu mine. Xiluper a chemat o altă căpetenie și a lăsat pe acesta în locul lui, cu porunci strașnice cât era el plecat, apoi a trimis pe cineva să taie cu grijă și să-i aducă un mănunchi

de vâsc. Căpetenia călăreților a cerut cai odihniți. Și după ce a fost adus vâscul, iar caii cu blană de oaie și desagi de merinde în spinare au sosit, am plecat să înplinim porunca Regelui.

Xiluper atârnase vâscul de opritorul unei suliți de vânat mistreți, legat cu grijă, ca nu cumva să se rupă. Știam că vâscul e plantă sacră pentru celți. Mergeam la pas, atenți la tot ce era în jur. Ziua era clară, cu un pic de soare mijit printre nori. Căpetenia călăreților mergea în frunte, ducându-ne pe drum ocolit, ca să-i fie greu cuiva care ar cerceta să vadă de unde venim, să dea peste tabăra noastră. Xiluper mergea în spate, cu sulița la vedere.

Noaptea a căzut peste noi dintr-odată, fără veste. Atunci am poposit, am făcut și un foc strașnic, să se vadă, am pus la foc din merindea din desagi, am mâncat și am stat de vorbă. Am aflat de la Seciperis că lăsase poruncă unora din călăreții lui să ne șteargă urmele atât cât se putea. Apoi a povestit că mai fusese pe aceste drumuri, la porunca Marelui Rege, ca negustător de miere și iscoadă, și ajunsese chiar până la Singidunon, cetatea cea mare a scordiscilor. Eu, unul, ascultându-l, am adormit ca puiul de pasăre, pirotit de căldură.

La răsărit, Xiluper m-a scuturat bine, să ne pregătim de drum. Am pornit din nou, mult mai întremat decât în urmă cu o zi. Urma să mergem către cea mai apropiată așezare scordiscă de ținuturile tribalilor. Orizontul se deschidea, lăsând vederii o întindere albă, până hăt departe

spre Donaris. Coboram spre câmpie, când am întâlnit prima patrulă călare a scordiscilor. Noi i-am zărit primii, hainele lor colorate în roșu și albastru fiind pete de culoare greu de trecut cu vederea în tot albul acela pur. Nu ne-am ferit și nu am încetinit nici atunci când i-am văzut că și-au plecat sulițele în cumpănire.

Când s-au apropiat, am putut vedea coifurile rotunde împodobite cu pene sau coarne de căprior, mustățile bogate și bărbile, blonde sau ruginii, părul împletit în cozi, mantalele roșu închis, hainele albastre, de un albastru închis, aproape negru, sau deschis cum e cerul ori pestrițe, albastru cu verde sau albastru cu roșu aprins, scuturile ovale, din lemn cu ținte de bronz, vopsite și ele în culori care-ți luau ochii. Nu-mi venea să cred cât de colorați puteau să fie. Mă întrebam cum se strecoară ca să ajungă în preajma unui dușman, fără să fie zăriți de acesta. Răspunsul avea să vină mai târziu.

Xiluper a înălțat sulița cu vâscul, să poată fi văzută cât mai bine. Au venit în goana mare și ne-au înconjurat, cu sulițele plecate, dar fără să atace. Atunci am rostit, în celtă, că venim ca solie din partea Marelui Rege la mai marii scordiscilor, rege și druizi. Am rostit astfel știind foarte bine că la celți sunt multe căpetenii care spun că sunt regii lor și, ca să dovedească asta, se războiesc tot timpul cu ceilalți sau, când nu o fac fățiș, se străduiesc când prin intrigi și alianțe, când cu aur, când cu omorul prin răspântii uitate sau codri deși, să-i doboare pe ceilalți ca să se ridice ei.

Iară scordiscii nu erau altfel decât ceilalți celți. Dintre toți, s-a desprins un călăreț care a rostit cu voce tare că dacă suntem solie, atunci nu avem a ne teme, iar el ne va da cinci călăreți care să ne ducă la druizii lor. A dat semn și sulițele s-au ridicat, apoi a strigat cinci nume, călăreții strigați dând glas, pe unul din cei cinci l-a numit căpetenie și i-a spus să ne păzească cu viața până ne duce la Singidunon. Acesta și-a înclinat coiful cu pene de dropie și a numit doi care să meargă în față, ceilalți doi mergând în spatele nostru, el urmând să călărească alături de noi.

Am pornit la drum și, după încă trei zile și trei nopți, am ajuns, pe la amiaza celei de-a patra, la Singidunon. Mă așteptam să fie altfel, nu o grămadă de bordeie și colibe înghesuite unele în altele, pe lângă care hălăduiau vite, găini, porci, câini, cai, toate într-un amestec zgomotos și colorat, care, adăugat la culorile țipătoare ale locuitorilor și la strigătele acestora, nu-mi plăcea deloc, ba chiar mă speria, pentru că nu înțelegeam cum putea exista o astfel de așezare. Obișnuit cu liniștea satului nostru sau cu solemnitatea severă a cetăților Marelui Rege, ca să nu mai vorbim de temple, în Singidunon mi se părea că locuiau numai nebuni. Însoțitorii noștri ne-au dus până la întăritura din centrul așezării, ridicată pe o movilă, făcută din trunchiuri de stejar, tăiate ca la două staturi de om și groase de nu putea să le cuprindă unul, muruită cu argilă albă, cu foișoare de veghe în care se zăreau străji cu arcurile în mâini.

☆ ☆ ☆

— Luca, trebuie să ne oprim aici. O să reluăm mâine noapte firul poveștii.

— Ursas, nu cumva ești vampir?

— Hmm, glumești, nu-i așa?

— Nu, sunt foarte serios. Vii numai noaptea, de mă faci să cred că nu suporți lumina soarelui.

— Mă așteptam la ceva mai mult de la tine. Cum poți să crezi așa ceva? Nici în vechime, cu toate superstițiile și fricile, vampirii nu se numărau printre monștrii de care se temeau ai noștri. Deși se temeau de cei nevii, care sugeau forța vitală – lucru vădit de ritualurile de înhumare –, despre vampiri, nici pomeneală. Am zice că asta e o găselniță modernă. Dacă mă întrebi de sunt viu sau nu, răspunsul este da, sunt viu. Dacă mă întrebi de sunt nemuritor sau nu, răspunsul e nu, nu sunt. Restul lămuririlor ți le dau pe îndelete, dar nu acum. Acum îmi iau rămas bun. Ne vedem diseară.

— Bine, dacă nu se poate altfel. Dar să știi că n-o să pot sta mai mult de-o săptămână pe-aici.

— Asta nici tu, nici eu, n-avem cum s-o știm. E la voia altor forțe. Rămas bun!

— La revedere!

A dispărut ca și când n-ar fi fost.

☆ ☆ ☆

Am dormit zbuciumat, visând tot felul de ciudățenii, războinici cu pene de dropii la coif, peisaje sălbatice, lupte crâncene. M-am trezit brusc, smuls din vis de o geană blândă de soare, pătrunsă prin luminatorul cortului.

M-am ridicat și am trecut la rutina dimineții. Când am sfârșit tot ce aveam de făcut, am mai tras o raită cu dronele în josul și în susul pantei, încercând să explorez cât mai mult și să caut drumuri pe care m-aș putea aventura, dacă mă ajungea plictiseala. Spre vârf, dronele, deși aveau o bună definiție a imaginii, intrau parcă într-un fel de ceață, chiar dacă, privind din poziția în care mă aflam, nu observam un astfel de fenomen. Mi s-a părut ciudat, dar am renunțat să mai explorez în amănunțime vârful muntelui.

Sofia de acasă îmi tot descărca date despre daci, despre domnia lui Buerebista, despre Zamolxis, despre scordisci. Prima dată am crezut că era o descărcare adițională, legată de celelate subiecte, dar nu, nu era așa. Despre scordisci? Dar nu cerusem date despre scordisci! Cine le ceruse? Ursas? Trebuia să-mi fac griji pentru integritatea sistemului? Cum reușea să treacă de toate protecțiile și să dea comenzi în numele meu? Nu-mi era deloc clară treaba și chiar mă sâcâia la modul extrem, deoarece eram obișnuit ca Sofia să-mi păstreze secretele cu sfințenie. La ce bun să investești grămadă de bani într-o inteligență artificială de un astfel de calibru dacă, vorba aia, se oferă primului venit? Ce tehnologie putea deține un oarecare,

îmbrăcat țărănește, în mijlocul munților, capabilă să depășească toate protecțiile software, sofisticatele protecții ale unei inteligențe artificiale, garantată a fi de ultimă generație? Care să-mi șteargă sau să înregistreze date fără acordul meu, ca și când eu aș fi cerut acest lucru? Care să diminueze capabilitățile dronelor până la a le face total inutile?

Am revăzut înregistrările holografice ale nopții. A spus că e viu, dar nu nemuritor. Bun, dar cum poate cineva să trăiască două milenii și mai bine, fără să beneficieze de tehnici de criogenare, inexistente pe atunci și foarte scumpe încă sau de transplanturi de organe? Dar de câte transplanturi de organe, fie ele obținute prin imprimare bio sau non-bio, poți beneficia pentru a răzbate peste două milenii? Ca să nu mai vorbim de tehnica de imprimare tridimensională, care sigur nu se inventase în vremea lui Buerebista! Lăsând la o parte faptul că nu toate organele obținute prin imprimare funcționau cum trebuie, oricum grefarea de organe nu avea sută la sută șanse de reușită, iar omului nu părea să i se scurgă ochii și urechile pe față sau să-i pice degetele. Deci, ciborg nu, robot nu. Ce altceva ar fi putut fi? Aparențele îl prezentau a fi om, fir-ar să fie, cu opinci în picioare și cojoc pe umeri!

Citisem atâta literatură fantastică și științifico-fantastică încât judecata mea părea a fi influențată mai mult de ce citisem decât de realitatea simplă și concretă. Ursas părea om, unul între două vârste, sănătos tun, în aparență

neșlefuit. Dar altceva, nimic. Niciun semn anapoda, nimic nelalocul lui, în afară de simpla lui prezență într-un veac unde n-avea ce căuta. Sau avea? Eram confuz, nervos, febril chiar și nu înțelegeam de ce. Pentru că, peste toate, mă simțeam atras de omul Ursas, de felul lui de a fi și de a vorbi, de serenitatea și calmul pe care le degaja. Mai mult, mă simțeam în siguranță cu el. Și atunci, unde era buba? Mintea mea nu se împăca cu ce-mi spunea sufletul?

Trebuia să fac ceva care să-mi mai taie firul gândurilor. Soarele se ridicase pe cer mai sus decât credeam. Am pornit iarăși la adunat de crengi pentru focul de seară, mai ales că cel din noaptea trecută consumase tot, iar dacă Ursas n-ar fi plecat, sigur n-aș fi avut cum să mențin focul până dimineață. Am pornit să adun cu sârg și, nu mult după aceea, un morman de crengi apăruse sub un umbrar improvizat. Așa că am trecut la etapa a doua, curățat și ciopârțit. Munca fizică îmi golise mintea, deși ici-colo se mai ivea câte-un gând. De pildă, de ce eu? De ce venise Ursas la mine? Cine sau ce eram eu pentru el? De ce nu mă gândisem la lucrurile astea până acum? În prima noapte a zis că l-a chemat sângele și că suntem de-un neam. Ce voia să însemne asta? Dacă el era dac și eu eram tot dac? Cum aș fi putut determina acest fapt? Nu-mi aduceam aminte să fi auzit pe vreunul dintre părinți sau bunici că am avea rădăcini atât de vechi. Nu-mi știam deloc arborele genealogic. Cel puțin, nu pe mai mult de patru generații. Și nu prea vedeam cum s-ar fi putut păstra pu-

ritatea sângelui atâta amar de vreme. Și cum ar fi putut determina, înainte chiar de a mă vedea sau a lua contact cu mine, că eram din același neam? Ce genă a țipat în sângele meu în așa fel încât să audă Ursas sau cine spune el că a auzit? Cum se propagase această informație la distanță?

Un milion de întrebări, care mai de care fără măcar o întrezărire de răspuns. M-am trezit în fața unei grămezi de surcele tăiate, pătat de rășină, murdar până și pe față, plin de zgârieturi și julituri pe mâini și brațe. M-am dus până la izvor să mă spăl și odată ajuns, m-am aplecat să iau apă în pumni. Și atunci mi-am zărit chipul. Și am încremenit. Cine eram? O întrebare care, până în acel moment, primise doar răspunsuri banale. Un ins brunet, cu ochi negri, înalt și corpolent, cu un început de chelie, cu sprâncene groase și barba nerasă de patru zile. Și în dosul acestei măști? Cine ești, Luca Lupescu? De unde te tragi cu adevărat? Ce hram porți? Mâinile au spart oglinda apei și mizeria de pe ele s-a scurs în pârâiaș.

Curățat, am luat-o înapoi spre tabără, fără să mai fiu atent la ce se petrecea în jurul meu. Absorbit de gânduri, mergând mecanic, am dat deodată nas în nas, sau mai bine zis nas în bot, cu ditamai ursul. Am înlemnit. Ochii lui mici mă priveau plini de curiozitate. Ridicat în două labe, mă observase probabil înainte de a da eu cu ochii de el. Mă depășea cu un pic, deci aș putea spune că mă privea de sus. M-a mirosit, a lăsat puțin capul într-o parte,

ca și când ar fi zis că nu merit efortul, s-a lăsat pe toate patru labele, a trecut pe lângă mine și, fără grabă, s-a pierdut în tufișuri.

Mi-am dat seama că nu de spaimă înghețasem, ci de uluială. Eram convins că era ursul de care tot pomenise Ursas. Dar n-avea cum să fie! Nu se putea! Un urs trăiește în jur de treizeci de ani, sau pe-acolo. Nu, nu se putea! Nu două milenii!

M-am scuturat și am alergat în tabără. Abia acolo m-a apucat tremuratul. Din toate încheieturile. După aceea m-am simțit atât de obosit încât m-am târât până la cort și am adormit imediat. Am dormit un somn fără vise, ca bolovanul. M-au trezit licăririle focului, întrezărit prin deschizătura cortului. Se înserase. Am ieșit cu greu din cort. Ursas se așezase gospodărește pe un bolovan mare, tras lângă foc, gusta din ploscă și mânuia o țepușă făcută dintr-o creangă de alun mai lungă, sprijinită de două crăcane, în care era înfipt un iepure, aproape fript.

— Bună seara, Ursas!

— Seara bună! M-am gândit că ți-a fi foame și că te-ai săturat de concentrate, așa că am adus cu mine de-ale gurii. Ditamai șoldanul și uite-te ce-i în desagă.

Atunci am băgat de seamă desaga ciobănească, de lână brută, vârstată cu alb și negru, așezată de partea cealaltă a focului. M-am dus și-am desfăcut-o. Era o bucată mare de brânză, învelită într-un ștergar, dimpreună cu o pâine mare în țăst, o bucată zdravănă de slănină, vreo zece cepe

frumoase și două duzini de ridichi, roșii și mari. Salivam deja.

— Mulțumesc!

— Mi le-au adus și mie niște ciobani pe care i-am ajutat cu câte ceva și cum nevoile mele sunt mici, m-am gândit să ți le aduc ție.

— Cum adică, i-ai ajutat cu câte ceva?

— Păi, uite, pentru că știi că nu mai sunt ciobanii din tată în fiu de altădată, ci doar cei care s-au întors la natură și vechile obiceiuri, pe pământuri de care civilizația actuală se ferește, pentru că nu le poate valorifica rapid, le spun, de exemplu, unde ar fi bine să-și țină și să-și pască oile, ca să nu aibă pagubă de la lupi și urși, le vestesc vremea când trebuie să se pregătească de iernat, le vindec oile și câinii și multe altele. Ei îmi aduc din ce le prisosește, deși nu le-am cerut niciodată nimic.

— Apropo de urși, m-am întâlnit cu unul azi, mai jos, pe cărare.

— O fi Moșu', cum îi zic eu, că numai el mai umblă pe cărările din partea asta de munte.

— Îl știi? M-a speriat de moarte!

— Nu cred că îți făcea vreun rău, e obișnuit cu mine și cred că s-a obișnuit și cu alții. O să pun semne ca să ocolească poienița asta. Nu te va mai deranja. Dar, dacă vă mai întâlniți, să stai pe loc și să nu te miști și n-o să-ți facă nimica.

— Ești sigur?

— Da. S-a făcut iepurele. Hai la masă!

Recunosc că am mâncat ca un haplea. Brânza, mai sărată și un pic iute, cerea vin, la care m-am hotărât că, de data asta, nu trebuia să fac economie. Ce să mai, eram plin ca șarpele boa din Micul Prinț al lui Saint-Exupery, singura deosebire fiind că șarpele înghițise un elefant, pe când noi, doar un biet iepure.

— Să ne fie de bine!

— Să ne fie, Ursas! Reluăm?

— Păi, să vedem unde-am rămas. Aha, ajunsesem în Singidunon, iar lumea și așezarea, ca atare, mă zăpăceau și mă iritau la culme. Călăuzele noastre ne-au dus până la poarta întăriturii și ne-au dat în grija străjilor de la poartă.

☆ ☆ ☆

După îndestulă așteptare, căpetenia străjilor a venit cu o duzină de soldați înarmați cu suliți, scuturi și săbii. Ne-au escortat până în fața unei clădiri din bârne, înaltă de trei staturi de om, ornată cu bronz și os, cu o ușă zdravănă prinsă în două canate. Pe fiecare canat al ușii era țintuită câte o acvilă romană. Mi-am amintit că îmi spusese Xiluper câte ceva despre multele războaie purtate cu romanii, cum l-au ucis pe Sextus Pompeius, bunicul lui Pompei, cum tot ei l-au înfrânt pe Gaius Porcius Gato, dar și cum i-a înfrânt Minucius Rufus. Care Rufus ar fi trebuit să le ceară aceste acvile, dar cine știe dacă a știut de ele sau nu.

În fața ușilor ne așteptau doi druizi, unul purtând un coif împodobit cu coarnele lui Cernunnos, celălalt cu un coif ornat cu un corb. Druidul lui Cernunnos era înalt, voinic, cu plete, mustăți și barbă negre, cu niște sprâncene de-a dreptul imense, de sub care te priveau niște ochi cenușii, goi de orice expresie. Pe pieptul robei gri îi atârna, de un lanț gros de aur, o efigie a lui Cernunnos însoțită de runele Ansuz, Uru, Wunjo și Sowulo. Într-o mână ținea un toiag de stejar, alb, cu măciulie în formă de cerb în salt, în cealaltă o seceră mică, de aur. Druidul lui Lug era mai în vârstă, cu plete și mustăți albe ca neaua, cu înfățișarea unui bunic încă verde, de înălțime mijlocie, îmbrăcat într-o robă albă, cu un medalion de argint cu efigia lui Lug, însoțit de corb, cu runele Kenaz, Perth, Eihwaz și Berkana. Se sprijinea pe un toiag de tisă, cu măciulie simplă, rotundă, inscripționată cu runa Algiz. Deci druidul lui Cernunnos era cel care căuta cu tot sârgul puterea, gloria, măreția, fiind gata să folosească orice mijloc pentru asta, fie el cât de sângeros, pentru a-și atinge scopul. Cel al lui Lug era preocupat mai curând de cunoaștere, magie, vindecare. Cum ar veni, cel rău și cel bun.

M-am apropiat de Xiluper, care era în frunte, l-am tras de braț și i-am șoptit la ureche ce am văzut, cu tălmăcirea runelor cu tot. Gestul meu n-a scăpat neobservat celor doi druizi, care au început să mă privească cu mai multă luare aminte. Amândoi! Mi-am dat seama că trebuia să-i fi spus lui Xiluper toate informațiile, cumva, în taină. Dar cum? Ajunși în fața lor, atenția druidului lui Cernunnos s-a

mutat pe Xiluper, dar cea a druidului lui Lug nu se lăsa dusă de la mine. Xiluper luă cuvântul:

— Măriților druizi, venim în pace, purtând solia Marelui Rege Buerebista! Eu, Xiluper, slujitorul Marelui Rege, voi rosti cu gura mea cuvintele pe care Marele Rege le vrea auzite de Marele Rege al scordiscilor! Așa că, rogu-vă, înfățișați-ne Marelui Vostru Rege!

Am tălmăcit spusele lui Xiluper. Druizii se uitară la mine, apoi unul la altul, și cel al lui Cernunnos cuvântă:

— Marele nostru Rege e plecat la vânătoare. Dar poți rosti solia către noi, iar noi, druidul Alanis și cu mine, Tirianix, o vom grăi așișderea către Marele nostru Rege.

— Marele Rege Buerebista dorește înapoierea robilor prinși în desele năvăliri ale scordiscilor în ținuturile de sub ascultarea lui, precum și despăgubiri în turme pentru prădăciunile făcute și pentru familiile celor morți. De asemeni, să legați legământ că nu mai năvăliți și prădați nicicând. Altfel, război va fi.

— Prindeți-i! Îi vreau vii! tună Tirianix.

— Aveți grijă la tălmaci! E vatis, prezicător! strigă și Alanis.

Ce a urmat, a fost ca un coșmar. Xiluper a început să râdă, un râs copleșitor. S-a format imediat, în jurul nostru, un cerc de suliți. Xiluper și-a scos falxul, Seciperis a scos sica și s-au pus spate în spate. Eu, cu toiagul meu, mi-am dat seama într-o străfulgerare că i-aș fi stânjenit. L-am ridicat, totuși, pregătit să mă apăr.

Xiluper a încercat să oprească totul:

— Încălcați solia! Am venit sub vâsc!

Am tradus. Tirianix aspri porunca:

— Faceți ce v-am spus!

Cercul de suliți și scuturi au adăstat o clipă și a început să se strângă. Am pornit să rotesc toiagul, cum învățasem la palisada Lupilor. Cojocul de oaie mi-a căzut de pe umeri. Xiluper a început să râdă din nou, cu râsul acela măreț și înfricoșător. Apoi, cu o lovitură năprasnică, a tăiat capetele sulițelor din fața lui și s-a aruncat, ca un lup înfometat asupra străjilor care aveau nenorocul să-i fie potrivnici. Am văzut cu coada ochiului cum l-au străpuns sulițele pe comandantul cavaleriei, care sărise și el prin spărtura pe care o făcuse în cercul de suliți, dar nu le putuse devia pe toate. Atunci a început și el să râdă, în timp ce omora un străjer, râs curmat brusc de o altă suliță. Între timp, eu deviam cât puteam vârfuri de sulițe, care mă împungeau din toate părțile. Râsul lui Xiluper se auzea încă printre vaierele celor pe care-i schilodea sau omora. O suliță mânuită de un străjer mi-a intrat sub clavicula dreaptă. Mă așteptam să mă doară, dar, de fapt, am simțit un fel de arsură și sângele țâșnind când străjerul a smuls-o din rană pentru o nouă lovitură. Brațul drept mi-a căzut. Gândul care m-a străfulgerat în acel moment lucid era că a fi prins viu nu înseamnă neapărat și prins nevătămat. Cu stânga am repezit cu furie o lovitură într-un coif. În același timp, muchia boantă a unui scut mi-a lovit tâmpla. Am leșinat.

☆ ☆ ☆

Când m-am trezit, eram culcat pe cojocul meu, gol până la brâu, cu brațul și torsul legate în fețe, la fel și capul. Mă aflam într-un fel de hrubă, în întuneric. Nu era nici prea frig, nici prea cald. Deci, undeva sub pământ.

Am verificat legăturile cu mâna stângă. Păreau bine făcute. Bun, acum să vedem unde suntem. M-am ridicat în picioare, amețit, șovăielnic, am întins mâna stângă în față și am început să merg, cu pași mici. Palma mea a întâlnit un perete de pământ bătut și ars, ca o gropniță de grâne. Apoi am pornit spre dreapta, rezemat cu mâna pe perete. Am ajuns la al doilea perete. Am pornit și pe acesta și am ajuns la un fel de ușă, din scânduri groase, din lemn de esență tare. Am explorat și mai departe, al treilea perete, m-am împiedicat de cojoc și m-am oprit. Am întins mâna în sus și la două palme am întâlnit tavanul deasupra capului. Bun, deci încăperea nu era prea mare. Probabil, o mai foloseră pentru prizonieri și înainte. Explorând și ce-al de-al patrulea perete, m-am împiedicat de un hârdău, probabil pentru nevoile firești. În rest, nimic. M-am întors la ușă. Scândurile erau prinse cu scoabe groase și pe o parte și pe alta, după câte puteam să-mi dau seama pipăind capetele ieșite spre interior și îndoite din ciocan. Greu de spus dacă aș fi putut să le scot fără zgomot. Oricum, nu cred că mi-ar fi folosit la ceva. M-am întors la cojocul meu și m-am culcat. Oare Xiluper mai era în viață?

☆ ☆ ☆

M-a trezit scârțâitul balamalelor. Revenit brusc la realitate, nu mi-am dat seama unde sunt. Dar am realizat, ca vindecător, că aveam febră și ăsta nu putea fi un lucru bun. Ușa s-a deschis și a lăsat să intre, în loc de un străjer mustăcios, înarmat până în dinți, o fată dalbă, puțin mai mare că vârstă decât mine, cu părul de un blond alb, pe care lumina chioară a opaițului, fumegând și urât mirositor, pe care îl ținea în mâna dreaptă, îl făcea să pară auriu. Era îmbrăcată simplu, cu o robă cenușie lungă, legată în jurul mijlocului cu o sfoară de cânepă, atât de lungă că nu puteai să-i vezi nici măcar vârful încălțărilor. Părul îl purta strâns în coadă. Nu purta niciun fel de bijuterie, nici vreo amuletă, absolut nimic la vedere. De umăr îi atârna o desăguță.

— Sunt Helda, nepoata lui Alanis. El m-a trimis la tine.

— De ce?

— Să văd cum ești și să îți ușurez șederea. Eu ți-am curățat și legat rana.

— Cred că n-ai făcut o treabă prea bună. Am febră.

— Da? Ia să vedem!

A lăsat jos opaițul și desaga. A scos din desagă o pungă de ierburi, o ulcică și o legătură de fețe, o ploscuță din piele și un cuțitaș. S-a apropiat. Mi-a desfăcut legăturile cu mâna sigură a cuiva care a făcut asta de sute de ori. S-a uitat la rană, apoi a tăiat o bucată de față, a udat-o cu lichidul din

ploscă și a început s-o curețe. Coaja care se formase s-a crăpat și a ieșit un pic de puroi. A apăsat mai tare în jurul rănii și încă un pic de puroi a ieșit. Am gemut. A curățat carnea putredă din rană cu vârful cuțitașului. Apoi l-a luat și i-a ținut vârful în flacăra opaițului până s-a înroșit.

— Știi ce urmează, nu-i așa? Dacă te doare, poți să țipi.

— Știu.

M-am culcat pe cojoc. A adus aproape opaițul și, cu vârful cuțitașului, mi-a ars rana. Nu am țipat, am scâncit. Mi-au dat și lacrimile. După aceea m-a cuprins rușinea. Mă voiam bărbat și mă comportam ca un copil. M-am ridicat în șezut și ea a început să învelească rana cu fețe. Când se apleca spre mine, să-mi treacă fașa peste piept, se apropia atât de mult încât îi simțeam mirosul de curat și parcă de flori de vară și asta mă tulbura și ațâța, făcându-mă să uit de durerea din umăr. Mă înroșisem, pentru că-mi simțeam mădularul tare în itari și nu știam ce să fac. Văzusem de multe ori cum se împreunează animalele și chiar și oamenii, dar eu n-o făcusem niciodată și acum nu știam ce să fac, cum să fac. Helda a simțit că ceva nu e cum trebuie și m-a scrutat cu atenție. Mi-am ferit privirea și cred că m-am făcut și mai roșu la față. Mi-a apucat bărbia cu degetele și mi-a întors fața către ea. Mi s-a uitat în ochi și a înțeles. A zâmbit ușor, s-a aplecat și m-a sărutat pe gură. Apoi s-a ridicat și a desfăcut sfoara care-i ținea roba închisă.

— N-ai mai fost niciodată cu o fată, așa-i?

Am dat din cap. A lăsat roba să cadă. A rămas într-o tunică scurtă, pe care a tras-o peste cap. Goală, cu jocul acela de lumini și umbre lăsat de lumina opaițului pe piele, cu sfârcurile întărite și ridicate de răcoarea încăperii, cu freamătul care i se simțea sub piele, mângâindu-și un sân cu o mână și cu cealaltă coborând alene spre tufa de păr blond dintre coapse, era frumoasă și aţâţătoare, mă tulbura și mă făcea să tremur de dorință. Dar tot nu știam ce să fac. Pentru prima dată în viață, mâinile mi se păreau inutile și străine.

— Întinde-te!

M-am întins. A tras ițarii de pe mine, apoi a început să mă mângâie încet și să mă sărute. Mi-a luat mâinile și le-a așezat pe sâni. Am strâns instinctiv, cu toată durerea din brațul drept și am auzit-o țipând ușor. Apoi, mâna ei a coborât spre mădular, l-a simțit tare, s-a așezat deasupra și l-a înfipt în ea. După care a început să-și miște șoldurile, din ce în ce mai repede. Am închis ochii și m-am lăsat purtat de valul de plăcere care mă inunda. Șoldurile mele au prins să se miște și ele, ca și cum ar fi știut deja ce să facă. Brusc, m-am arcuit și un vulcan a erupt din mine și am gemut tare. Am auzit-o gemând și pe ea, un sunet gutural, visceral, și s-a arcuit să mă primească cu totul. S-a prăbușit peste mine și, fără vrere, m-a lovit în umăr. Am țipat de durere. S-a ridicat imediat, îngrijorată. A verificat bandajul, să vadă dacă nu cumva țâșnise sângele, apoi s-a liniștit și s-a lăsat lângă mine, pe cojoc, pe partea stângă.

Am strâns-o cât de tare am putut lângă mine, să-i simt pielea pe pielea mea, să-i simt sânii pe pieptul meu. M-a sărutat și am sărutat-o și eu. A început să mă mângâie din nou și peste puțin timp m-am trezit iarăși cu ea deasupra.

După un timp, eram atât de obosit, încât parcă toată ziua cărasem bulgări de sare, dar și atât de bucuros, mulțumit, fericit, deși habar n-aveam cum arăta și se simțea fericirea. S-a ridicat de lângă mine și și-a tras tunica pe cap, apoi s-a îmbrăcat în robă, a strâns ce avea de strâns în desagă și s-a întors spre mine:

— Trebuie să plec. Voi veni și mâine.

Am adormit imediat cum a închis ușa.

☆ ☆ ☆

Zilele care au urmat au fost scurte. Ne obișnuiam unul cu altul. Dar mă epuiza. Când nu dormeam, o așteptam. Parcă nu mai știam de ce eram acolo, nu mă mai întrebam de Xiluper, nu mai știam de poruncile pe care le primisem, ce mai, eram ca un copil cu o jucărie nouă. Rana mergea spre bine. Acum chiar puteam să mă mișc.

După o săptămână, m-am trezit cu Alanis.

— Am venit să văd cum te simți și să-ți dau mai multe vești.

— Mulțumesc că ai trimis-o pe Helda să mă îngrijească!

— Că zici de Helda, nu va mai veni.

— Cum?!

— Am trimis-o către soare-apune, spre insula druizilor. Ca să înțelegi despre ce este vorba, știm că ești prezicător, vatis, pe limba noastră. Am trimis-o pe Helda la tine nu ca să te vindece, ci ca să rămână grea cu tine, să păstrăm harul tău în linia druizilor lui Lug. Ar trebui să fii mândru că fiul tău, da, fiul tău va fi druid. Și eu sunt vatis și știu, l-am văzut pe fiul tău. Cum știu că și tu ai văzut ce se va întâmpla, am văzut și eu același lucru. Și i-am spus lui Tirianix. El crede că poate schimba voia zeilor. Eu nu cred. De aceea vin să-ți ofer să fugi cu mine în această noapte. Eu plec și am gândit că poate vrei să fii cu Helda, să vă creșteți fiul împreună.

În mine se răscolise tot. Mi-a trebuit toată forța minții pe care Alazer se străduise atât de mult s-o dobândesc, ca să mă adun. Aflam acum că Helda fusese trimisă, că de fapt ceea ce crezusem eu că se întâmplase sub impulsul momentului nu era, din partea ei, decât ascultarea unei porunci, nicidecum iubire sau măcar dorință. Și cu mine cum rămânea? Ce trebuia să fac? Să plec cu Alanis și să încep o altă viață, să-mi calc pe credințe, pe neam, pe familie? Să rămân și să aștept voința zeilor? Mi-am dat seama că această încercare era una hotărâtoare pentru tot ce aveam să fiu și să fac de atunci încolo.

— M-am hotărât. Rămân. Rogu-te, spune-mi, Xiluper mai trăiește?

— Războinicul care a venit împreună cu tine trăiește, deși a fost grav rănit. E îngrijit bine și se întremează pe zi

ce trece. Încă nu poate merge, este slăbit, a pierdut mult sânge, dar are o poftă de mâncare uimitoare pentru unul aflat în starea lui. N-ar fi trebuit să-ți spun toate acestea, dar, având în vedere că plec, voi nu mai sunteți povara mea. Rămas bun!

— Spune-i Heldei din partea mea să aibă grijă de fiul nostru și că voi încerca, de vor voi zeii, să-i caut și să-i găsesc.

— Îi voi spune.

A plecat. Peste mine parcă s-a prăvălit tot întunericul și mirosurile și grijile. Bine că Xiluper trăia. Oare aș fi putut să îmi folosesc harul pre-vederii și după propria-mi voie?

M-am așezat comod pe cojoc, am închis ochii și am început să mă concentrez, cum deseori îmi spusese Alazer să fac. M-am gândit că, în fața ochilor, la o lungime de braț, e lumina gălbuie a unui opaiț. Mi-am ațintit privirea pe lumină și am rămas așa până când lumina a ocupat tot câmpul privirii. Apoi, încet, s-a dat deoparte și de alta, ca un văl, și mi-am dat seama că mă aflam în cămăruța în care se găsea Xiluper, culcat pe-o blană de oaie, plin de fețe și peste frunte și peste tors, peste brațe, peste picioare, ca una din mumiile egiptenilor despre care povestea Alazer. Dormea. Adânc, cu sforăieli care ar fi speriat un bour. Bun, asta era bine. Am mers apoi pe drumul de la el la mine. Am trecut, în duh, prin ușă, printre santinele – două, e bine că se tem de el! – printr-o curte interioară, până la o

ușă aflată în scobitura unui mal de pământ, am trecut și prin ea, am mers printr-un coridor, în plin întuneric, care a cotit o dată la stânga și o dată la dreapta și am ajuns în dreptul unei uși. Nepăzită. Dar cu o ditamai blana trecută prin două scoabe bătute de o parte și de alta a ușii. Cumva, știam că în spatele ei eram eu. Am mers și pe drumul invers, încercând să memorez numărul de pași prin tunel până la fiecare cotitură, locuri unde să mă feresc de priviri dacă ar fi fost să ies la lumină, în curtea interioară, cât mai multe amănunte despre uși și santinele. Cu ieșitul în curtea interioară, mi-am dat seama că trebuie să mă mișc la vreme de noapte, altfel era clar că m-ar fi văzut careva. Când m-am întors în pielea mea, eram atât de obosit, încât am adormit pe loc, un somn greu, fără vise.

Când m-am trezit, am început din nou explorarea, ca să aflu care ar fi timpul cel mai bun pentru ce aveam de gând. Dacă Alanis plecase, era pentru că știa că lupta se va da curând. Și era de bănuit că și Tirianix aflase de la Alanis când va fi. Deci, trebuia să mă mișc repede, trebuia să-l ajut pe Xiluper. Dar cum să fac? Trebuia să le iau pe rând. Ușa. Nimic de făcut, solidă, din blăni de lemn negeluite, prinsă zdravăn cu piroane de bronz. La fel și balamalele. Prinse zdravăn și ele în ușorii ziditi în pământul bătut. Nimic de făcut. Poate că de aceea nici nu mai puneau gărzi. Blana groasă de lemn pusă drept zăvor era la fel de zdravănă, negeluită. Începeam să obosesc plimbându-mă cu duhul, pipăind ușa, când ceva m-a făcut să

vreau să țip de bucurie. Era gata-gata să trec peste scoabele care țineau blana, când, atingându-le cu duhul, mi-am dat seama că nu erau bătute în lemnul ușorilor, ci de-a dreptul în pământul bătătorit de lângă ușă și că, privind de foarte aproape, am observat crăpături în suprafața peretelui, dispuse radial în dreptul fiecărui capăt de scoabă. Am pătruns cu duhul pe una din crăpături și mi-am dat seama că sunt adânci. Atunci, treaba se dovedea a fi simplă. La momentul potrivit, trebuia să împing cu putere sau să izbesc în ușă, în dreptul blănii, și aș fi putut desprinde scoaba din perete. Nu eram prea întremat și exista pericolul să mi se redeschidă rana. Dar nu aveam altă cale. Brusc, am leșinat.

Când m-am trezit din leșin, am început să mă verific. Nu era bine. Mă lăsaseră puterile. Cum puteam să-l ajut pe Xiluper, când nu mă puteam ajuta pe mine? Dacă leșinam și pe drumul spre el? Dar trebuia neapărat să aflu când era nevoie să acționez. M-am forțat să privesc în viitor, să găsesc ceva care să mă ajute să știu când era timpul pentru acțiune. Am văzut cum străjile îmi aduceau de două ori masa, apoi, urmărindu-i în duh, am văzut că după a doua masă, ca la o jumătate de zi, s-a dezlănțuit atacul și au început incendiile. Important era să mă întremez cât mai mult cu putință, ca să pot face față la ce trebuia făcut. Deci, trebuia să mănânc și să mă odihnesc. Am început cu cea de-a doua treabă.

☆ ☆ ☆

A venit și ziua cu pricina. Străjile au adus mâncarea. Am mâncat bine. Am stat un timp. M-am asigurat că nu au lăsat vreun paznic. Am pornit să-mi încălzesc mușchii, pe rând, cum învățasem la palisada Lupilor, până am început să simt că tot corpul mă asculta din nou. M-am deplasat prin întuneric, cu grijă, până am ajuns în dreptul ușii. Am pipăit, încercând să găsesc punctul în care să pun toată puterea pentru a scoate scoaba. Măsurasem cu palma, în duh, la câte degete de la podea era petrecută blana prin scoabe și am observat că se afla la o palmă mai sus de brâu. Cam greu să lovesc cu putere acolo. Am hotărât să mă arunc cu toată greutatea în ușă. Pentru că rana era în dreapta, trebuia să folosesc partea stângă a corpului, lucru care era tocmai pe dos de cum aș fi procedat în mod normal. M-am dat trei pași înapoi și m-am repezit în ușă. Am simțit șocul în tot corpul și mult mai ascuțit în rană. Ușa nici nu s-a clintit.

Am mai încercat de două ori, destul cât să mă doară toată partea stângă. M-am așezat pe blană și am început să explorez în duh. Eram îngrijorat. Scoaba nici nu se mișcase. Am început să examinez crăpăturile. Parcă se deplasase ceva-ceva pe-acolo, dar nu mult. Ce era de făcut? Brusc, mi-a venit o idee. Ce ar fi dacă aș încerca să mut bucata de lemn cu duhul? M-am așezat mai bine pe cojoc. Am început să respir cum mă învățase Alazer. Am luat la

explorat ușa. Am ajuns la capătul blănii de lemn și am început să împing. După un timp, nu mai știu cât, m-am detașat puțin și am revenit, să văd cum stau. Reușisem să o mut, dar nu cu mult. Cam două degete. Și mai aveam vreo trei. Dar reușisem. Numai că deja oboseam. Trebuia să găsesc o soluție și încă repede.

Am început să mut din nou lemnul. Eram adânc dus în duh când am auzit pași. M-am dezmeticit cu greu. Eram zăpăcit complet. Nu văzusem pe nimeni venind, când mersesem în viitor.

Am zărit mai întâi o torță, apoi două chipuri bărboase de geți. Cel din frunte i-a spus cuiva din spate că m-au găsit, apoi s-au grăbit să mă scoată de acolo. În lumina torțelor care mă orbeau, buimăceala nu-mi dispărea, dar mi-am dat seama că nu îi știam pe niciunul dintre cei patru, câți erau, mai ales cu chipurile mânjite cu funingine. Le-am spus de Xiluper, unde și cum este, mi-au spus că cineva îl scoate și pe el de acolo, să nu-mi fac griji. Mi-au zis că porunca lor era numai să mă scoată pe mine și că asta trebuiau să facă și să mă păzească de orice rău până voi fi înfățișat Marelui Rege. După aia mi-au spus că trebuie să ne grăbim, fiindcă atacul va începe curând. Mi-au spus să fac liniște, că și-așa s-ar putea să mă dea de gol mirosul. Ce miros? Duhoarea, cu care eu mă obișnuisem, dar pe care oricine o putea simți, de la două duzini de pași. Mi-au spus că dacă nu pot să merg, au poruncă să mă care. Am încercat să mă țin de ei, dar mi-am dat seama

că eram stors. Așa că m-am lăsat în voia lor. Am leșinat, o sută de pași mai încolo.

M-am trezit hurducat, luat ca pe un berbec în spinarea unuia dintre ei. Ieșisem din fortăreața scordiscilor și ne îndreptam în fugă spre una din marginile Singidunonului. Atunci s-a dezlănțuit atacul. Trâmbe de călăreți cu torțe au apărut ca din pământ, cerul s-a umplut de săgeți în flăcări. Noi ajunseserăm la un pâlc de copaci unde ne așteptau alți doi războinici care păzeau șapte cai. Acum, în lumina focurilor, i-am putut vedea mai bine. Erau îmbrăcați cu itari negri de pănură și cojoace negre, cu pletele legate, cu frunțile și obrajii mânjiți de funingine. Nu aveau ca arme decât sica, doi dintre ei cu arcuri și cucure cu săgeți. Cei care ne așteptau aveau și sulițe și scuturi.

S-au vorbit repede între ei, apoi au venit să mă întrebe dacă pot să mă țin pe cal sau trebuie să mă lege de el. Am zis că încerc. M-au urcat pe cal, dar, ca să fie siguri, mi-au legat picioarele cu o frânghie, pe sub burta calului. Am pornit către casă. Pe negură, în pădure, pe teren care începea să urce, nu ne puteam deplasa prea rapid.

Am străbătut cale lungă – sau așa mi s-a părut mie – până să apară prima geană de lumină. În spatele nostru ardea Singidunon. Mă întrebam dacă reușiseră să-l salveze și pe Xiluper. Ne-am odihnit puțin, am mâncat din desagă, fără să facem foc. Am băut și puțin vin, aspru și gros, dintr-un burduf. Pe moment, vinul m-a revigorat. M-am suit pe cal fără ajutor. Am pornit din nou la drum. Vremea,

chiar dacă rece, mai bine zis geroasă, ținea totuși cu noi. Înaintam cu greu, dar cu hotărâre. Evitam, cum făcusem și cu Xiluper când ne îndreptam spre Singidunon, satele și cătunele, de data asta pentru că eram puțini, iar porunca dată căpeteniei pâlcului era clară. Eu trebuia să ajung întreg la Marele Rege.

Străbătuserăm drum de cinci zile, când am fost atacați. Trei războinici scordisci, probabil o ceată de iscoade, care nu știau cele petrecute, sau poate că știau, au hotărât să ne aștină drumul. Au atacat cu săgeți, dar, deși și-au atins ținta, săgețile nici n-au omorât, nici n-au doborât pe nimeni. Atunci au sărit cu săbiile, redutabilele săbii celte, au lovit doi în căpetenia pâlcului, unul în cel de-al doilea. Din spatele meu au venit cei doi geți, cu sulițele și scuturile. Bătălia a fost scurtă, dar nu fără urmări. Căpetenia, Zisper, a fost ucisă. Și cei trei scordisci. Alți doi din pâlc aveau răni de sabie și încă doi de săgeată. M-am apucat, cu ce aveam la îndemână, să-i oblojesc. Cei cu loviturile de săgeată au scăpat cu bine, doar cu zgârieturi, săgețile trecând prin cojoc și prin platoșa din piele de bour de dedesubt, dar nu prea mult. Unul dintre cei doi răniți de sabie pierduse o ureche, iar celălalt, trei degete spârcuite la mâna stângă, când sabia îi spărsese scutul. Mă întrebasem, când ne-am întâlnit prima dată cu scordiscii, cum puteau să surprindă un inamic, fiind îmbrăcați atât de colorat. Acum aveam răspunsul. Hainele lor aveau fețe duble, de pildă mantalele. Pe una dintre fețe erau roșii ca sân-

gele, pe cealaltă, de un cenușiu-verzui, fața pe care o purtau în momentul atacului.

Am ars căpetenia pe un rug. Fusese fratele celui care-și pierduse urechea. Am făcut-o după obicei, ca să se urce la Zamolxis ca un viteaz, așa cum trăise și murise. I-am ars și pe cei trei scordisci, care luptaseră și ei ca niște viteji. Dacă nu ar fi fost pământul înghețat, i-am fi îngropat. După ce am încheiat ritualurile, am pornit la drum cât de repede ne puteau purta căluții noștri.

După multe alte ocoluri și zile, am ajuns pe malul Donarisului și am trecut, din nou, pe gheață. De data asta, de-o parte și de alta erau cete de pedestrași și arcași care supravegheau malurile. Odată trecuți, m-am moleșit și m-am liniștit. Acum îmi dădeam seama că nu fusesem cu ai mei de sărbătorile crugului de iarnă, când focurile mari alungă nu numai negurile, sărbători cu bucuriile mărunte, cu primenirea hainelor, cu cetele de tineri îmbrăcați în piele de animale, cu măști înfricoșătoare, cu tălăngi și bâte noduroase, care colindau ca să alunge răul din sat, acolo unde nu ajungea lumina focurilor. Îmi era dor de frigările pline de vânat, dar mai ales de mistreți vânați cu greu prin nămeți, de vinul gros, băut cu oala sau cu bărdaca și de veselia pe care o aducea această masă împreună. Cu atât mai mult cu cât, tocmai în timpul crugului de iarnă zăcusem în întunecime și duhoare, rănit și slăbit. Singura mângâiere fusese Helda. Dar și acolo mă simțeam trădat și folosit. Oricum, scăpasem cu bine. Rana mi se

vindecase și eram în viață, chiar dacă slab ca un țâr și murdar ca o mocirlă.

În primul sat întâlnit, am vorbit cu starostele, rugându-l să mă ajute să mă curăț, ca să pot merge ca un om pe drum, fără să supăr cu mirosul meu pe nimeni. Faptul că eram sub poruncă pentru a ajunge în fața Marelui Rege a ajutat mult. M-am spălat cu plăcere cu apă fierbinte, într-un hârdău, m-am frecat cu un ștergar aspru, de cânepă. Umărul nu mă mai durea, mai mult mă stânjenea. Starostele porunci să-mi fie date două cămăși noi și itari, un cojocel și un cojoc cu lâna întoarsă, precum și o cușmă și opinci. I-am mulțumit și l-am asigurat că bunătatea lui nu va rămâne nerăsplătită, că îl voi ruga pe tata să trimită, prin cei din satul nostru care veneau des pe lunca Donarisului, răsplata în sare, pentru ospeție. Am pornit apoi la drum, căci porunca Marelui Rege era să mă înfățișez neîntârziat.

☆ ☆ ☆

Ajuns în cetatea Marelui Rege, am fost dus la el chiar atunci. Buerebista era la masă, cu Marele Preot al lui Zamolxis, Deceneu. Am rămas uimit cât de umilă, da, umilă, mi s-a părut masa. Pe talere de lemn, nici măcar în vase de lut, brânză și pită, o friptură de vânat, cu ciuperci murate și ceapă. Și câte o bărdacă cu apă.

Marele Rege m-a poftit la masă și m-a rugat să-i spun ce am pățit pe unde fusesem. I le-am depănat pe toate, mai

puțin încercările în duh. Marele Rege m-a ascultat cu luare-aminte. Deceneu la fel. La sfârșit, i-am rugat să mă ierte că nu m-am putut înfățișa în portul unui slujitor al lui Derzelas, căci toiagul îmi fusese luat de scordisci, iar roba rămăsese, murdară, la starostele din lunca Donarisului. Marele Rege îmi spuse, zâmbind, că mă iartă pentru port și mi-a mai spus că Xiluper era bine, dar că era încă pe drum. Mi-a mai spus că, deși arsese Singidunon, războiul cu scordiscii încă dăinuia, cu toate că sorții, cu voia lui Zamolxis, se vădeau favorabili. Și că, deși regele lor scăpase, tocmai pentru că nu fusese în Singidunon, Tirianix fusese prins și era cetluit undeva, într-o peșteră, în grija preoților lui Zamolxis. Urma să fie judecat pentru încălcarea sacralității soliei. Am tresărit și nu m-am putut stăpâni să nu retrăiesc scena asaltului străjilor scordisce. Deceneu a rupt tăcerea și mi-a spus să mă duc la sălașul slujitorilor lui Zamolxis, să mă odihnesc, căci voi fi obosit după drum. Marele Rege a chemat un străjer și m-a dat în grija lui. M-am înclinat, mi-am luat rămas bun după cuviință și l-am urmat pe străjer. Am ajuns la slujitorii lui Zamolxis, la sălașul lor. Mi-au găsit o încăpere cu un prici pe care m-am tolănit și am adormit imediat.

☆ ☆ ☆

A doua zi, soarele era de-o suliță pe cer, când am făcut ochi. Am dat să mă mișc și mi-am dat seama că lângă pe-

retele opus priciului, pe un scaun cu trei picioare, stătea Alazer. M-am sculat imediat în capul oaselor, m-am întins ca să dezmorțesc oasele, mușchii și tendoanele și m-am aplecat să sărut mâna lui Alazer. Nu m-a lăsat, doar mi-a pus mâna pe cap, ca un fel de mângâiere, apoi mi-a zis să șed și să-i spun tot, de-a fir a păr, ce-am pățit, și mai mult decât i-am spus Marelui Rege, mai ales ce viziuni avusesem și ce-am pățit în duh. Am tresărit și l-am întrebat de unde știe? Mi-a spus că am fost ajutat și în duh și că datorită încercărilor mele în duh s-au știut locurile din care ne-au salvat cei trimiși de Marele Rege, pe mine și pe Xiluper. Și mi-a mai spus să mă pregătesc, că Marele Preot al lui Zamolxis, Deceneu, vrea să mă vadă a doua zi, împreună cu unii dintre cei mai bătrâni slujitori ai lui Zamolxis, cărora să le povestesc de-a fir a păr, încluzând și căutările în duh, tot ce am pățit. Asta ca să-i ajut să ia o hotărâre importantă. I-am spus lui Alazer că voi face tot ce voi putea ca să-i ajut. Alazer și-a luat rămas bun de la mine și a plecat. Eu am dat târcoale peste tot pe unde s-ar fi putut afla vreo veste despre sosirea lui Xiluper. Mai târziu, am aflat de la unul din slujitorii lui Derzelas, cunoscuți mie, cum că Xiluper ar fi fost adus și lăsat la bolniță, în seama slujitorilor. Am dat fuga acolo, dar l-am găsit dormind. Nu am mai stat, am încercat să văd unde era Tirianix închis. N-am reușit să aflu. Tot umblând de colea până colea, m-am trezit că soarele e gata să apună.

☆ ☆ ☆

A doua zi, m-am primenit, să nu îl fac de râs pe Derzelas în fața slujitorilor lui Zamolxis. A venit un novice care mi-a spus că are poruncă să mă aducă în fața Sfatului slujitorilor lui Zamolxis. Am pornit și am văzut că drumul ne ducea în afara cetății, spre un muncel din apropiere. Pe o parte a muncelului era ridicat un sălaș, nu prea mare. Intrând, mi-am dat seama că era mai mare pe dinăuntru decât pe dinafară, mare parte a încăperilor fiind săpate în peretele muncelului. Novicele m-a dus până la intrarea boltită a unei încăperi, a deschis o ușă grea, de gorun, mi-a făcut semn să intru, am pășit pragul și a închis ușa după mine.

La o masă mare, din blăni de lemn lustruite de atâta frecat, ședeau pe bănci, lângă Deceneu, încă trei slujitori ai lui Zamolxis, bătrâni. Cu bărbi albe ca neaua, cu sprâncene stufoase, albe ca neaua, cu păr argintiu, lăsat să cadă pe umeri și spate de ani, poate decenii, cu robe albe ca neaua, cu obraji scofâlciți de ajunare. De sub sprâncenele stufoase, însă, ochii lor mă priveau vii, mă scormoneau din cap până în picioare, mă cântăreau cu luare-aminte, ca și când ceva din mine ar fi trebuit să fie altfel ca să le fie pe plac. Începusem să mă fâstâcesc, să plec privirea. Deceneu a rupt tăcerea:

— L-am chemat pe Ursas în fața noastră și a lui Zamolxis, ca să ne depene de-a fir a păr ce-a pățit și ce-a făcut,

deoarece vrem să-i încredințăm o muncă grea, pentru slava lui Zamolxis.

— Bine v-am găsit, învățătorilor! Zamolxis să vă țină sănătoși!

Cel mai bătrân dintre ei a grăit:

— Zamolxis fie cu tine! Binevoiește a povesti, până nu ne cheamă Zamolxis la el!

Am început a povesti, de data asta cum mă sfătuise și Alazer, fără să las vreun lucru, cât de mărunt, deoparte. Mă ascultau atenți, din când în când puneau câte o întrebare și ascultau cu atenție ce răspundeam. Unul dintre ei se trăgea de barbă, cred că făcea asta fără să-și dea seama. M-am străduit să nu ascund nimic, nici măcar din cele întâmplate cu Helda, cu toate că nu-mi venea să vorbesc cu inima ușoară despre ea. După ce am terminat, s-a lăsat, preț de clipe bune, tăcerea. Apoi, mi-au zis să părăsesc încăperea, că mă cheamă ei după ce vorbesc.

Am așteptat, furat de gânduri, fără să-mi dau seama cum trece timpul, până m-a trezit din reverie scârțâitul balamalelor de bronz. Marele Preot strecurase capul și o mână. Am auzit:

— Intră!

Am intrat. Am simțit un fior. Ca și când ai intra într-o încăpere și ai simți ostilitate. De fapt, ceea ce am perceput era dezaprobare. Zugrăvită pe chipurile vârstnicilor slujitori ai lui Zamolxis. Deceneu arbora o figură greu de descifrat. A mers până la locul lui, s-a așezat și a glăsuit:

— Am hotărât să te trimitem să stai o vreme pe lângă unul din sihaștrii noștri, iar când o veni sorocul, mai vedem! Atât!

Mi-a făcut semn că aveam îngăduința să ies. Am ieșit. Cumva, am știut drumul înapoi.

Am ajuns. Am vrut să mă culc, dar n-aveam somn. Ce se întâmplase? Era clar că altceva trebuia să se întâmple și nu asta. M-am frământat ceva timp și-am adormit.

A doua zi, mi-a explicat Alazer ce se petrecuse. Două lucruri atârnaseră greu în cumpănă. Helda și faptul că nu stăpâneam destul de bine lucrarea în duh. Helda, pentru că, de obicei, slujitorii lui Zamolxis erau aleși dintre cei caști, iar eu cunoscusem plăcerile cărnii. Mi se părea nedrept. În schimb, cu lucrarea în duh, chiar dacă nu voiam să recunosc cu voce tare, în sinea mea le dădeam dreptate. Așa că, atunci când a venit știre de la Marele Preot încotro s-o apuc, eram împăcat cu hotărârea. Mi-am strâns lucrurile într-o desagă și am pornit la drum.

☆ ☆ ☆

Nu am să-ți spun mare lucru despre drum, decât că a fost greu și anevoios. Mai ales ultima parte, în care păstorul care mă însoțea s-a oprit și mi-a spus că el nu merge mai departe, deoarece nu vrea să-l supere pe slujitorul cel ascuns al lui Zamolxis. Și era mai să mă rătăcesc cu toate lămuririle date, pentru că se pornise vifor cu nea și mare

lucru nu mai vedeam, nici măcar la cinci pași. Am nimerit peștera sihastrului, am găsit și un foc la care să mă încălzesc, chit că umplea peștera de fum, lemnele pentru pus pe foc fiind cam umede. În rest, nimeni. Eram frânt. Mi-am strâns cojocul pe lângă mine, m-am așezat în așa fel încât să nu cad peste foc și am adormit.

☆ ☆ ☆

L-am văzut pe Ursas, privind cu ochi mijiți la stelele de pe cer. Nu voiam să-l opresc din povestire, așa că n-am îndrăznit să scot un sunet, darămite vreun cuvânt. Brusc, a întors privirea către mine:

— Știi foarte bine că s-a făcut timpul, chiar mai demultișor, să plec.

— Ursas, tu știi! Ne revedem mâine seară, ah..., în seara asta, că văd că deja am trecut într-o nouă zi!

— Ți-am spus că, indiferent de ce crezi, îți voi dezvălui tot ce pot să-ți dezvălui și că vei înțelege totul spre sfârșit.

— Știu că mi-ai spus, dar asta nu înseamnă că nu sunt nerăbdător să ajungem odată la acel sfârșit.

— Ai răbdare. Știi vorba: cu răbdarea, treci marea. Am plecat!

— Bine! La revedere!

L-am văzut îndepărtându-se. Acum nu mai puteam dormi. Mă prinsese un fel de tremur, un neastâmpăr. Am început să merg în cerc, într-un mers sacadat, mai mult

ca să mă descarc. Am reușit să mă calmez după vreo zece minute. Apoi m-am dus și eu la culcare. Bineînțeles, m-am trezit târziu și am fost ocupat cu de toate și n-am să vă mai plictisesc cu așa ceva.

A venit seara, cu răcoare. Cum a răsărit prima stea, hop și Ursas. Cu inevitabila ploscă plină. Recunosc că am gândit că s-ar putea să devin alcoolic, dar n-am spus-o. În schimb, l-am întrebat:

— Reluăm?

— Păi, să reluăm.

☆ ☆ ☆

Când m-am trezit, a doua zi, n-am văzut pe nimeni, dar în minte am auzit clar vorbele:

— Știu cine ești și de ce mi s-a cerut să te primesc aici, dar pot să te întreb ce vrei?

— Cine ești?

Întrebarea s-a strecurat din minte pe buze. Răspunsul a venit tot în minte:

— Iertare, nu sunt obișnuit cu alți oameni în preajmă! Numele dat de tata era Ceruzes, numele pe care mi-l dau cei de pe aici este Cel Ascuns.

— Unde ești?

— Nu cred că are vreo importanță. Pentru că, indiferent unde aș fi, putem vorbi în minte.

— Bine. Și dacă vreau să te văd?

— Ce nevoie ai să mă vezi? Cred că știu ce vrei, dar vreau să te aud spunând acest lucru și dacă e ce eu cred că este, chiar nu e important să mă vezi. Deci, ce vrei?

— Să învăț să lucrez mai bine în duh.

— Așa credeam și eu. Bine, cred că poți să faci asta și fără să mă vezi. Ți-am spus, nu sunt obișnuit cu oameni în preajmă și dacă n-ar fi fost porunca Marelui Preot, sigur nu te-aș fi primit.

— Bine, atunci. Îți mulțumesc că m-ai primit. Ce am de făcut?

— Deocamdată, nimic. Va trebui, bun înțeles, să îți faci toate treburile legate de tine, să te descurci cu mâncarea, cu spălatul, cu cele obișnuite ale traiului de fiecare zi.

— Pot să dorm în peșteră?

— Da, eu oricum o folosesc foarte rar.

— Și cu lucrul în duh cum facem?

— Te voi pune să faci anumite lucrări până vei reuși să le faci bine. Prima dată vom încerca liniștea minții. Adică să nu îți treacă niciun gând prin cap.

— Păi, cum să fac asta?

— Nu îți voi spune, trebuie s-o descoperi singur. Acum, te las să exersezi. Zamolxis fie cu tine!

Am încercat să nu gândesc. Dar și poruncile pe care le dădeam înăuntrul minții, tot gânduri erau. Chiar dacă încercam să stau liniștit, cât mai bine cu putință, și să nu gândesc nimic, după foarte puțin timp gândurile reveneau în forță. Parcă umpleau paharul gol al minții cu vi-

nul lor neostoit. Cum le goleam, preț o clipă totul era bine și frumos, apoi năvăleau ca harpiile, iscate de te miri ce sunet sau mișcare prinsă cu coada ochiului.

Abia după vreo două săptămâni am reușit să nu gândesc nimic cât se mișcă soarele pe cer de-o palmă. Am și primit o laudă de la Ceruzes, pe calea minții, și am fost tare mândru de asta, până ce următorul mesaj a fost că puțină umilință n-ar strica. Oricum, cu pași mici, pășeam pe drumul pe care trebuia să fiu. După ce am reușit să nu gândesc o zi întreagă, Ceruzes mi-a cerut să-mi închid mintea, astfel încât să nu primesc niciun mesaj dacă nu voiam. Am crezut că e mai simplu, dar până să reușesc cu adevărat, primele semne de primăvară au apărut în cer și pe pământ. Timp în care Ceruzes mă încerca în fel și chip.

Abia după aceea am trecut cu adevărat la treabă. Cu mintea nesupusă vreunei turburări, putere dobândită de mine, în felul meu, pe care o puneam la încercare din ce în ce mai des și mai repede, acum puteam să trec la adevăratele încercări de lucru în duh. De la a mă încălzi în trup când era frig, până la a mă răcori când era cald. De la a vedea locuri și ființe de la distanță, atât în cer, dar și pe pământ și sub pământ și chiar sub apa mărilor, la a muta o piatră de pe locul ei, din ce în ce mai mare pe zi ce trecea, de la a încerca să aflu ce gândesc alții, la a vedea lucruri care nu s-au întâmplat încă. Eram frânt de oboseala

concentrării. Timpul trecea. Din când în când, vorbeam cu Ceruzes despre câte făcusem și câte mai aveam de făcut. Bun înțeles, în minte. Încercasem de mai multe ori să-l văd, măcar cu ochii minții, dar Ceruzes nu numai că se ascundea foarte bine, uneori închizându-și mintea, ci îmi și proiecta tot felul de imagini îngrozitoare, care, dacă nu aș fi știut că Ceruzes este cel care mi le servea, m-ar fi speriat foarte. Dar, chiar dacă nu-l vedeam, sfădelile cu el erau tot timpul instructive și interesante. De pildă:

— Învățătorule Ceruzes, mă asculți?

— Da, Ursas. Ce s-a întâmplat?

— De întâmplat, nimic. Dar aș vrea să știu dacă străduniile mele mă duc acolo unde trebuie. Poți să-mi spui?

— Da, dar mai ai mult până departe.

— Ce înseamnă acest departe?

— Păi, ia să vedem unde crezi tu că ești?

— Acum pot să mut din loc o stâncă de două ori cât statul meu, pot să mă încălzesc în trup când mi-e frig și să mă răcoresc când mi-e cald, pot să văd locuri, ființe, lucruri din miazănoapte, de la războinicii ghețurilor până în miazăzi, la oamenii cu pielea neagră, de la oceanul învolburat de la apus de soare, până la oamenii cu pielea galbenă de la răsărit. Pot citi gândurile unora, pot vedea lucruri care se vor întâmpla a doua zi.

— Ursas, poți să prefaci un toiag în șarpe sau să desparți apele mării? Poți să poruncești, cu voia și ajutorul lui Zamolxis, acelor spirite de sub porunca zeilor apei,

pământului, focului și vântului, și să-i faci să te asculte, în așa fel încât, dacă este furtună să se liniștească, dacă pământul tremură, să se oprească, dacă apele învolburate năvălesc, să le faci să se retragă cuminți în matca lor, dacă este nevoie, să întețești sau să potolești focul, cât de mic sau mare, cu o singură privire? Poți să plăsmuiești lucruri, ființe, doar lucrând în duh? Poți să vindeci, nu cum o faci acum, cu voia lui Derzelas, ci doar punând palma pe cel bolnav sau zicându-i să se ridice și să umble? Poți învia morții? Poți face în așa fel încât să schimbi chiar voia lui Zamolxis, dacă tu crezi cu tărie în dreptatea ta, deși poate nesocotești prin aceasta dreptatea Lui?

— Nu, nu pot! Oare fi-voi în stare să le învăț!?

— De vei avea sârg și de va fi în voia lui Zamolxis, da. Dar ce pot să-ți spun e că nu toate aceste le vei învăța cu mine.

— Dar cu cine?

— Cu alții, care au mai multe daruri decât mine. Și, din câte ți le-am pomenit, ai văzut că nu am zis nimic despre nimiciri de ființe sau lucruri, de siliri și împilări, care și pe acestea poți să le faci cu un simplu gest, chiar dacă nu vor fi în voia lui Zamolxis și pentru care ai fi pedepsit cu osândă veșnică.

— Dar asta nu e magie?

— Ceea ce te străduiești tu să înveți poate fi numit în multe feluri. Dar noi, slujitorii lui Zamolxis, știm că putem face numai voia Lui, pentru că numai voia Lui e cea care

ne ajută în toate lucrurile pe care le avem de făptuit și că aceste lucruri trebuie să fie bune atât în ochii zeilor, cât și ai oamenilor. Și mai presus de toate, trebuie să înțelegem că noi suntem slujitori atât ai lui Zamolxis și ai celorlați zei, cât și ai oamenilor. Și că nu trebuie să căutăm preamărirea noastră, prin slujirea pe care o facem, necum recunoștința. Pentru că dacă suntem ispitiți să credem că noi suntem cei care avem puterea să facem toate acestea și ne asemănăm zeilor, noi suntem cei ce ne vom pierde și chinui, iar chinurile încep din viața aceasta care ne e dată, fără nădejde de a ne mai duce la Zamolxis atunci când murim. Curățenia gândului, vorbei și faptei este legea de căpătâi pentru slujitorii lui Zamolxis și ar trebui să fie pentru slujitorii oricărui zeu, întru slava aceluia. Ai fost trimis aici nu doar ca să înveți cum să lucrezi în duh, ci ca să te cureți de tot ce este rău în tine, ca să te poți pregăti să primești munca ce îți va fi dată în numele lui Zamolxis.

— Și cum trebuie să fac asta?

— De ce crezi că vorbim acum? Numai sârgul și strădania nestrămutate în a face bine te pot curăța. Cu asta vin și gândurile cele bune și vorbele așișderea. Aici ești ferit de ispite, căci s-a dovedit că ești încă slab în fața lor. Și pentru că ești ferit, poți să muncești numai pentru a te pregăti pentru ce ai de făcut. Alazer a văzut ceva în tine și Deceneu la fel, chiar și Sfatul Bătrânilor Slujitori ai lui Zamolxis au văzut ceva, acel ceva care te face de luat în

seamă pentru munca pe care vor să ți-o dea s-o duci la îndeplinire.

— Știi cumva ce muncă va fi aceea?

— Știu, dar nu mi-e îngăduit să-ți spun.

— Învățătorule, te voi vedea vreodată?

— Asta nu se va întâmpla, Ursas. Am hotărât odată, demult, că nu mă voi mai arăta nimănui, pentru că e mult mai ușor să te ferești de ispite, dar și să faci fapte bune fără să fii legat cu lanțurile recunoștinței atunci când lipsești din lume, când nu știe să pună nimeni un chip unei fapte. Și dacă nimeni nu o să mă vadă, de ce ar trebui să mă vezi tu? Te-ar ajuta cu ceva? Te-ar face mai bun? Ai învăța mai ușor? Te-ai strădui mai mult? Te-ar ajuta fața mea de carne pieritoare să mă ții minte?

— Dar, învățătorule, de unde știu că nu vorbesc cu un zeu în minte?

— Hi, hi, hi, n-ai de unde ști, nu-i așa? Dar în sinea ta, știi. Iar întrebarea pusă acum, îi știai deja răspunsul. Zamolxis vorbește slujitorilor lui, dar nu așa, vorbește fiecărui om în parte, dar nu așa. Și Gebeleizis vorbește prin tunet și fiecare îl aude, dar puțini sunt cei ce înțeleg răspicat ce spune. Spre liniștea ta, îți spun că nu sunt zeu. Bun înțeles, chiar dacă aș fi, poate că aș spune același lucru. Mă uit în mintea ta și văd ce crezi, așa că nu ne mai irosi timpul.

Peste câtva timp, într-un început de vară, într-un amurg, stăteam la intrarea în peșteră când aud:

— Ursas, am trimis un mesaj către un păstor, mai devreme. A lăsat deja o desagă la Stânca Caprei. Eu deja mi-am luat ce mi-a trebuit. Poți să muți desaga la tine.

— Mulțumesc, învățătorule!

Mai că uitasem să mănânc și se lăsa noaptea.

Am mutat desaga de la Stânca Caprei, aflată aproape de locul unde mă lăsase păstorul care mă adusese în iarnă, la peșteră. Bun înțeles, cu puterea minții. Am mâncat și mă gândeam să mă duc la culcare, când aud în minte:

— Ursas, vreau să faci cunoștință cu cineva.

— Cu cine?

— Cum îți vine în minte Lupul Alb?

— Nu știu..., ca un lup alb.

— Ia, caută-l cu mintea!

L-am căutat în jur, în cercuri din ce în ce mai largi și l-am găsit. Dar nu cum aș fi crezut eu. O flacără albă, mare, de două ori un stat de om, care, când a simțit gândul meu, a schimbat drumul și a venit spre mine. În curând, l-am zărit, de data asta chiar sub formă de lup, alb, cu blana lucind, o lumină blândă, ca cea a licuricilor, înalt la greabăn cât un stat de om. A venit către mine încet, dar nu temător, ci mai curând solemn. I-am ieșit înainte. Capul lui imens, cu ochi de un albastru deschis, aproape alb, s-a înclinat ușor până am ajuns să ne privim ochi în ochi. Am simțit cum mă pătrunde în minte și suflet, cu o pace mare, dar și cu hotărâre, cu, să-i zicem țel, nu, mai mult, credință și o sete imensă de libertate. M-am simțit ca și când nu

aveam cum să ascund nimic, niciunde, în trup, minte sau suflet, chiar mai mult, scormonea în cotloane pe care nu mi le știam, nici măcar nu mi le bănuiam. Și parcă făcea și desfăcea legături între mine și mine, între mine și lume, între mine și zei. Mi s-au înmuiat picioarele și am căzut în genunchi în fața lui. M-a lins cu o limbă aspră pe creștet, s-a întors și s-a îndepărtat. Mi-au dat lacrimile.

— Ursas, ești bine?

— Da, învățătorule, sunt bine. Dar, cumva, parcă sufletul meu nu mai este doar al meu.

— Ai primit binecuvântarea Lupului Alb, ocrotitorul neamului nostru. Puțini sunt cei ce au primit-o. Și văd că te-a întărit, te-a smuls din slăbiciuni. Ești... altfel.

— Cum altfel?

— Tu cum te simți?

— Mai curat, mai hotărât, mai adunat în mine. Altfel nu știu cum să spun asta.

— Acum, că văd, îți dau dreptate. Vreau să-ți spun că nu mai ai mult de stat aici. Pregătirea ta se încheie. Știu că o să vină veste în câteva zile.

— Dar mai am multe de învățat!

— Da, dar nu cu mine, cum ți-am zis. Vreau să îți mai spun un singur lucru: mă bucur că ai adăstat oleacă pe meleagurile astea. Cu mine. Mi-era dor de o minte și un suflet ca ale tale.

— Învățătorule, laudele mă copleșesc și nu sunt nicicum după măsura strădaniei.

— N-am vorbit de strădanie, am vorbit de cum ești și cine ești. Ce va să devii, de va fi voia lui Zamolxis, vei și vom vedea. Dacă ai nevoie de mine, cât mă îngăduie Zamolxis pe pământ, nu te sfii să mă cauți cu mintea și să ne întâlnim în duh. Poate că, atât cât mă voi pricepe, sfaturile mele te-or ajuta la oarece.

— Mai curând, învățătorule, aș vrea, dacă vrei și tu, să mai învăț cu tine, atât cât ne vor lăsa vremurile.

— Dacă asta vrei, Ursas, atunci vreau și eu. Așa vom face și nu altminteri.

☆ ☆ ☆

După cum spusese Ceruzes, câteva zile mai târziu a venit porunca de la Marele Preot ca eu să mă întorc la templul lui Zamolxis. Mi-am strâns hainele și ce mai aveam eu, mi-am luat rămas bun de la învățător și am pornit pe drumul de întoarcere. Acum mă puteam minuna de frumusețile sălbatice întâlnite pe drum și bucura de fiecare clipă. Când am ajuns la templu, am fost primit din nou la sfatul bătrânilor.

De această dată, Deceneu nu era acolo. Acum bătrânii păreau chiar bucuroși să mă vadă. Am crezut că Ceruzes vorbise deja cu ei și așa și era. Mi-au spus că trebuie să merg împreună cu un novice acolo unde trebuie să învăț a deveni un Păstrător. Am întrebat ce e acela un Păstrător. Mi-au spus că e cel care păstrează, încă din vechime, me-

moria tuturor faptelor și cunoștințelor neamului nostru. Și m-au întrebat dacă primesc să fiu așa ceva. Le-am spus că aș vrea să mă sfătuiesc cu Alazer, dacă îmi dau voie. Au vorbit între ei și au zis că da. Mi-am luat rămas bun, spunând că mă voi întoarce a doua zi.

În acea noapte, am tras la sălașul slujitorilor lui Zamolxis, unde am tăinuit cu Alazer, care a început prin a spune că era cea mai mare onoare pentru un slujitor al oricărui zeu să fie ales Păstrător. Cel care era Păstrător atunci era foarte bătrân, iar slujitorii lui Zamolxis se gândiseră că era timpul să fie ajutat de cineva mai tânăr. Care, după un timp, să poată să-i ia locul. Păstrătorul se bucura de viață lungă și de haruri pe care zeii nu le hărăzeau oricui. A spus că, totuși, era și un preț de plătit, un preț pe care nu oricine ar dori și ar putea să îl plătească. Prețul acela era că viețuirea lungă însemna și pierderea, în timp, a tuturor celor dragi, care s-ar duce la Zamolxis cu mult înainte ca viața Păstrătorului să se termine. Mi-a mai spus că alegerea trebuie să fie numai a mea și apoi a plecat, să îmi lase timp să mă gândesc.

Am ieșit în noapte și, la lumina stelelor, m-am rugat de zei să-mi dea semn. M-am rugat, îngenuncheat, până când mi-au amorțit picioarele și mi s-a tulburat privirea. Dădeam să mă ridic, când m-a fulgerat o vedenie. Eu, sprijinit în toiag, cu ochii închiși, cu un urs enorm în spatele meu, cu labele așezate pe umerii mei, în fața mea Lupul Alb, toți trei învăluiți într-o lumină ca a zorilor. De jur-

împrejur întuneric și ceva ca o vâltoare a timpului, care se rotea din ce în ce mai repede. Apăreau și dispăreau chipuri și locuri, fapte și lucruri. Labele ursului mă țineau pe loc, cu toate că vâltoarea mă trăgea. Apoi am deschis ochii și am întâlnit ochii Lupului Alb și am știut. Atât în vedenie, cât și în mine cel de sub stele. Hotărârea era a mea, era a zeilor, era, cumva, luată deja, și în mine și în afara mea. Aveam să fiu Păstrător. Vedenia a dispărut. O jale adâncă m-a pătruns și am început să plâng. Plângeam moartea tuturor celor dragi, înainte de vreme. Am plâns până la răsăritul soarelui, apoi am purces să fac voia zeilor.

☆ ☆ ☆

— Ursas, vrei să zici că poți muta cu mintea stânci, că poți vedea viitorul? Poți învia și morți?

— De înviat morți, nu. Dar ai văzut că pot porunci vremii și mai pot și să te ridic de pe loc vreo trei metri. Așa, de probă de vrei, bun înțeles!

L-am văzut concentrându-se, privind cu ochi mijiți către mine și m-am simțit ridicat, pur și simplu, ca și când nu aș fi cântărit absolut nimic. Am avut o zvâcnire, născută din panică, ca și când aș fi vrut să opresc o cădere, apoi am reușit să mă controlez și chiar să mă bucur de senzație. M-a ținut un minut așa, sus, apoi m-a lăsat la loc, pe sol.

— Viitorul, da, îl pot vedea și vom mai vorbi despre asta, dar nu întotdeauna mi-e dat să îl văd clar.

— Deci ești un fel de vrăjitor!

— Chiar trebuie să mă numești într-un fel? Te simți mai bine dacă ai pus o etichetă? Credeam că am încheiat discuția asta, mai bine îți spun ce s-a întâmplat mai departe.

☆ ☆ ☆

Prima mea întâlnire cu Muntele a fost banală. Novicele care mă însoțea nu era chiar în apele lui și nu înțelegeam de ce. I-am văzut pe față ușurarea când m-a lăsat în grija unui slujitor al lui Zamolxis, la gura unei peșteri. Drumul până la Munte nu fusese cine știe ce, iar Muntele era învăluit în pace și liniște, întrerupte rar de vreun cântec de pasăre. M-am uitat cu plăcere de jur-împrejur, înainte de a pătrunde în peșteră. Când lumina care intra prin gura peșterii a lăsat loc umbrei, slujitorul lui Zamolxis care mă conducea a aprins o torță, luată dintr-un mănunchi pus pe un bolovan mai lat de lângă perete. După ceva timp de mers, am cotit-o într-un fel de galerie, săpată de om și, la capătul ei am dat de o sală, să zicem, cuprinzătoare și înaltă care dădea într-o puzderie de cămăruțe săpate în stâncă, pe mai multe nivele. Aproape de centrul sălii, luminată cu multe torțe, al căror fum, mirosind puternic a rășină se ducea undeva sus, era o masă largă de stejar, care servea mai multor treburi. Printre altele, se părea, pentru

adunări. La masă erau așezați trei slujitori ai lui Zamolxis, foarte bătrâni, aș fi zis că erau frați cu cei pe care-i chemase Marele Preot să decidă dacă să-mi încredințeze sau nu munca de Păstrător. Singura diferență părea să fie că erau foarte palizi, ca unii care nu văzuseră lumina soarelui de foarte mult timp. M-am înclinat și le-am dat binețe. Mi-au răspuns blând, că știau de venirea mea, că mă așteptau și se bucurau de apariția mea, pentru că Păstrătorul era din ce în ce mai slăbit. Mi-au mai zis că trebuie să mă pregătesc, să mă curăț de povara humei. Mi-au dat o cămăruță și un novice care să mă ajute cu cele de trebuință. Mi-am dat seama că îmi făcuseră o mare onoare să mă primească, în momentul în care s-a terminat întâlnirea și au venit câte doi slujitori ca să-i ridice și să-i poarte.

Am văzut urmele suferinței pe chipurile lor și am auzit, parcă, trosnetul oaselor bătrâne când s-au ridicat din jilțurile de stejar. M-am înclinat și mai adânc ca la venire și am rămas așa până s-au îndepărtat. M-am lăsat dus în cămăruță și am intrat în orânduielile zilnice ale slujitorilor lui Zamolxis. Am văzut că mâncarea pe care mi-o aduceau nu era trecută prin foc, constituită fiind mai mult din semințe încolțite și din rădăcini, fructe de pădure și cam atât.

Mare mi-a fost surpriza când am fost chemat în duh:

— Să te ție Zamolxis, Ursas!

— Mulțumesc de urare! Dar nu pot să văd în duh cine ești.

— Sunt Anargh, pe care slujitorii lui Zamolxis îl numesc Păstrătorul.

— Anargh nu e un nume pe care să-l poarte un dac sau un get, să nu te superi că îți spun!

— Nu mă supăr. Este, de fapt, An'aargh, numele pe care mi l-a dat tatăl meu și e un nume de când dacii, geții, tracii și celelate neamuri de azi nu existau.

— Cum adică, nu existau?

— Voi faceți parte din rasa de oameni noi, care au venit după rasa mea și încet-încet ne-au depășit ca număr și au făcut ca rasa mea să dispară, fie prin luptă, fie prin faptul că noi nu eram așa de buni vânători, picioarele noastre fiind mai scurte. Lipsa vânatului a condus, în cele din urmă, la foamete. Foametea a condus la moarte. A celor mici, a celor slabi, și mai apoi a tuturor.

— Iartă că întreb, dar cum ai ajuns Păstrător?

— Eram fiu de șaman și mă pregăteam să devin unul. Tatăl meu a avut un șir de viziuni, unele foarte amănunțite, în care apărea nu numai ce trebuie făcut, ci și când, unde și cum. Am părăsit locul în care ne aflam, eu și tatăl meu. Mama murise. Am venit la acest Munte. Tatăl meu, pe numele său An'uurm, a fost îndrumat în așa fel încât a descoperit fără greș și fără pierdere de vreme toate secretele Muntelui. A fost îndrumat și ajutat să țină ceremonia prin care am fost făcut Păstrător. Muntele m-a învățat ce și cum și pe mine, mi-a dat multe daruri, să văd și să știu. Acum a venit vremea să le dau mai departe, pentru

că ființa mea de carne nu mai poate duce mult povara vieții pe acest tărâm.

— Deci, tu ești învățătorul de care vorbea Ceruzes?

— Da, eu sunt. Noi doi ne-am mai întâlnit în duh.

— Când? Nu-mi aduc aminte.

— Când ai fost prins la scordisci. Nu m-am arătat ție pentru că nu erai pregătit, dar ți-am urmărit viziunile și încercările și i-am putut îndruma pe cei care v-au salvat, pe tine și Xiluper. M-ai ajutat foarte mult cu număratul pașilor, pentru că am putut să le spun mult mai în amănunt războinicilor care au venit să vă scape unde să vă găsească. Aș putea spune că, într-un fel, te-ai salvat singur. Mai mult, ai ajutat foarte mult și la salvarea lui Xiluper.

— Învățătorule, dar eu am făcut prea puțin. Războinicii au fost cei care ne-au salvat.

— Da, dacă stai să te gândești că ei sunt cei care te-au scos de acolo. Dar, crede când îți spun că i-am mânat din urmă cum mână păstorul turma și i-am îndreptat acolo unde trebuia și i-am ascuns de străji, și astea toate numai pentru că văzusem ce văzuseși și tu în duh. Ba, uneori, a trebuit să le potolesc setea de sânge și de omor fără pricină, care n-ar fi făcut decât să întârzie scăparea voastră. Îl văzusem și eu pe Xiluper în duh, dar sigur nu l-aș fi putut găsi atât de ușor dacă nu l-ai fi zărit tu mai întâi. Dar să trecem la altele. Am nevoie să te învăț multe în foarte scurt timp. Pentru asta, trebuie să-mi dai voie să umblu prin cele mai ascunse cotloane ale minții tale și să

așez cele puse acolo într-altfel, așa încât să pot așeza și să poți așeza, la rândul tău, altele. Începem?

— Să începem!

☆ ☆ ☆

Am pornit să lucrăm. În primele zile n-a mers deloc. Ceruzes mă învățase bine. Mintea mi se închidea de la sine, poate pentru că nu mă simțeam bine ca altcineva să pătrundă, chiar și cu voia mea, în locurile mele cele mai tainice. Anargh făcea eforturi uriașe și asta îl obosea, așa că pauzele deveneau și mai dese și mai lungi.

Apoi, dintr-odată, am reușit să lucrăm împreună, mai ales în perioadele în care eu dormeam. Anargh îmi spunea că pentru el era mai lesne, fiindcă mă apăram mai puțin, iar pentru mine, munca lui dădea roade mai bune, așezată pe făgaș până dimineață. Mă trezeam odihnit, cu o gândire limpede, cu o pricepere a tot și a toate, de parcă se deschisese o ușă spre altundeva, unde nici nu știam că pot ajunge. Și odată ajuns, vedeam altfel, cu un fel de detașare cele lăsate în urmă și cu liniște ce urma să vină. Îmi aduceam aminte toate câte mi se întâmplaseră și chiar unele întâmplări care avuseseră loc în jurul meu, dar la care nu fusesem părtaș și pe care nu aș fi avut niciun motiv să le țin minte. Legătura în minte se făcea mai ușor, aproape fără niciun efort, puteam vedea mult mai clar lucruri și fapte la distanță sau în alte timpuri.

Ca să vorbim despre fapte din alte timpuri, Anargh a început să-mi dea amintirile lui, să mi le pună în cotloanele din minte în care făcuse loc și aceste amintiri vorbeau de vremuri în care abia se descoperea focul, se cioplea piatra pentru unelte, se vâna în cete, adăposturi erau peșterile și fiare uriașe hălăduiau pe pământ. Abia atunci am înțeles ce voia să spună atunci când mi-a povestit de venirea oamenilor noi, din care se trăgea și neamul nostru, care a dus la dispariția oamenilor vechi, cei din neamul lui Anargh. Am început să pricep ce voia să spună Alazer când vorbea de viață lungă, darul unui Păstrător. Și de durerea pierderii celor dragi, neștearsă între amintirile lui Anargh. Începusem să am îndoieli, care au încetat când mi-a apărut în minte privirea Lupului Alb. Apoi zilele au curs din ce în ce mai repede, slujitorii lui Zamolxis mă cercetau în fiecare zi, să vadă cât de curat, trupește și sufletește, ajunsesem. Mi-au spus că, în curând, se vor aduna toate semnele în cer și pe pământ ca să poată avea loc ceremonia prin care dobândeam puterile și răspunderile Păstrătorului. I-am întrebat cum este această ceremonie. Mi-au răspuns că nu știu, că numai anumiți slujitori ai lui Zamolxis știu și că aceia nu sunt mai mulți la număr decât degetele unei mâini. Devenisem chiar curios și l-am întrebat pe Anargh. Am primit, în loc de răspuns, ceva ce ar fi putut fi un zâmbet în minte. Apoi mi-a spus că trecuse atât de mult timp că nu mai știa cum se întâmplase. Ceea ce, bineînțeles, nu avea cum să fie adevărat. Trecând prin amintirile lui Anargh, toate erau amănunțite, chiar

prea amănunțite, până la mirosuri sau zgomote înăbușite, așa că nu se putea să nu-și amintească. Mi-a venit în minte, apoi, că acei slujitori ai lui Zamolxis, care cunoșteau ceremonia, nu aveau de unde ști decât tot de la Anargh ce și cum. Alt gând. Anargh fusese supus ceremoniei, dar nu el o îndeplinise, iar slujitorii lui Zamolxis aveau s-o țină pentru prima dată cu mine. Și dacă ceva mergea rău? Am alungat acest gând. Toate erau la voia zeilor.

☆ ☆ ☆

A venit și ziua cea mare. Am fost primenit cu o cămașă albă, de in, lungă până-n tălpi. Doi slujitori ai lui Zamolxis, cu făclii, m-au dus, prin galerii ce păreau puțin sau deloc umblate, până în dreptul unei intrări în stâncă, unde mă așteptau alți trei slujitori ai lui Zamolxis, unul foarte bătrân și doi mai tineri. Cel bătrân mi-a spus să-mi dau cămașa jos. Am dat-o și am înmânat-o unuia dintre cei care mă aduseseră. Apoi, cel bătrân mi-a făcut semn să intru, să urmez calea și să mă culc pe una din mesele de piatră pe care le voi găsi la capătul căii. Am intrat. Calea era ușor fosforescentă, atât cât să văd ca la șapte pași în față, așa că mi-a fost ușor să mă obișnuiesc cu întunericul din încăpere. Nu vedeam tavanul sau pereții, nu vedeam decât calea, nu puteam să-mi dau seama cât de mare sau de mică era, nici cât aveam de mers. Pe marginea căii, din zece în zece pași, erau niște stâlpi de piatră, groși ca picio-

rul unui om și înalți cât un stat de bărbat. Am atins unul. Era rotund și foarte neted, ca și când cineva l-ar fi șlefuit cu multă migală. La fel simțeam și calea sub tălpi. Apoi, mi-am dat seama și de altceva. Puteam respira altfel. Nu mai era umezeala din galerii, aerul parcă era mai bogat, plin de un miros de curat, de proaspăt, de aerisit. Dar nu era rece. Mă simțeam bine, nu îmi era nici cald, nici rece, nu tremuram, nu transpiram. Aș zice că simțeam o ușurare, atât a corpului, cât și a minții. După cincizeci de pași, calea cotea brusc la stânga. Acum, fosforescența se accentua, venea de la un lac aflat în mijlocul încăperii. Calea se oprea la marginea lacului, dar stâlpii continuau să arate un drum prin lac. Ajuns la marginea lacului, mi-am dat seama că era perfect rotund și am putut vedea, în centrul lui, trei mese, așezate ca petalele unei flori în jurul acelui centru. Am pășit în apa lacului, rece, destul de rece cât să mă străbată un fior, cu toate că trecea doar cu puțin peste laba piciorului. Am ajuns până la mesele de piatră. Pe una din ele era omul pe care-l văzusem în vis când mergeam la război cu scordiscii, acel om cu un cap mare, cu orbite largi, un corp parcă fără umeri, cu brațe puternice, lungi, foarte lungi, palmele ajungând în dreptul genunchilor. Incredibil de păros, aproape blănos aș fi zis, o blană de culoare cenușie, lăsând să se vadă doar palmele, o parte din față și tălpile. Era Anargh. Părea că doarme. Mi-a dat mental binețe și mi-a zis să mă întind pe una din mese și să-mi golesc mintea de tot și toate. M-am apropiat de o masă

înaltă până la buric, groasă de două palme, lungă de două staturi de om și lată de un stat. Era sprijinită pe patru picioare la capete, asemănătoare cu stâlpii care străjuiau calea. M-am ridicat și m-am întins în mijlocul ei. Era călduță, părea că tremură ușor sub mine, apoi am simțit cu uimire cum în ea apar adâncituri, după forma spatelui meu. Anargh mă grăbea să-mi golesc mintea. Am văzut ca în vis lumina torțelor de rășină ținute de oameni cărora nu le observam chipurile, ci numai mâinile, mâini de oameni bătrâni, albe, ca și când n-ar fi văzut de mult lumina soarelui. Se auzea un murmur ca un cântec, care părea să se întoarcă, cu ecou, din pereții încăperii. De jur-împrejur creștea o lumină, din ce în ce mai puternică. M-a făcut să strâng puternic din pleoape. Atunci am avut viziunea Muntelui ca piramidă de lumină, lumină ca a Lunii, din vârful căreia țâșnea un șuvoi de raze către toate zările. Murmurul și-a schimbat ritmul. Muntele însuși preluase ritmul. Ritmul vieții, al morții, al tuturor celor știute și celor neștiute, ritm care făcea să tresalte fiecare părticică a trupului meu, trup care începuse să se schimbe, să primească darul pe care zeii îl dădeau Păstrătorului. Ritmul m-a făcut să ies din trup, să mă ridic, să țâșnesc odată cu șuvoiul de lumină prin vârful Muntelui și să mă înalț către Soare. Am rămas o clipă cu brațele desfăcute și capul dat pe spate, să mă scalde Soarele, să curețe și să încălzească umila mea făptură, să mă îmbete cu acel simțământ de eliberare.

M-am trezit brusc, tras înapoi în trup la timp cât să văd de aproape cum mă scurg prin masă ca făina prin ciur și cad în apa de dedesubtul mesei, mai adâncă decât cea de pe cale, dar la fel de rece. M-am ridicat din apă și am ieșit pe cale cât de repede am putut. Tremuram din toate încheieturile, un tremurat din acelea care țin o veșnicie, iar mintea mea era în plin război, în plin haos.

Dintr-odată, s-a făcut pace și l-am auzit clar în minte pe Anargh întrebându-mă ce m-a învățat Ceruzes. Cum adică, ce mă învățase Ceruzes? M-am concentrat și am găsit ce trebuia să fac. Mi-am umplut trupul de căldură, căldura pe care o simțisem mai înainte, când lumina Soarelui mă învăluise. Nu mi-am dat seama că mă grăbisem să alung tremuratul și aveam acum ceva mai mult. Ieșeau aburi, iar pielea mi s-a uscat brusc. M-am oprit să mai gândesc, am făcut liniște în mine și, după câteva bătăi de inimă, s-a oprit totul.

Eram eu, singur, la marginea lacului. Dar trupul meu nu mai era la fel. Anargh s-a grăbit să mă liniștească, spunându-mi mental că trebuie să mă duc la slujitorii lui Zamolxis, care mai au câteva încercări pentru mine, dar să nu-mi fac griji, voi trece de ele. Slujitorii lui Zamolxis mă așteptau la ieșire. Am îmbrăcat cămașa. Apoi, doi dintre ei, m-au dus la cei trei bătrâni slujitori ai lui Zamolxis, care mă întâmpinaseră când pătrunsesem în Munte. Unul dintre ei, Vezina parcă îl chema, mi-a spus cu o voce joasă și tărăgănată:

— Ursas, fiu al lui Critax, din neamul burilor, slujitor al lui Zamolxis și al lui Derzelas, ești gata să dovedești că tu ești Păstrătorul?

— Da.

— Atunci, să începem!

A făcut un semn și unul dintre slujitorii mai tineri mi-a înfipt o sica în inimă și i-a dat drumul din mână. Am simțit arsura lamei pătrunzând până la plăsele și atât. Mă uitam cu uimire la mânerul curbat, cu plăselele lipite de pieptul meu, așteptam să țâșnească sânge, să mor, dar nu se întâmpla nimic. Slujitorul cel tânăr a prins sica și a smuls-o din rană. Nici atunci nu a țâșnit niciun pic de sânge. De n-ar fi fost tăietura în cămașă, nu mi-aș fi dat seama că s-a întâmplat ceva, pentru că, sub cămașă, pielea părea neatinsă. Un murmur, repede curmat de un gest al bătrânului Vezina, se auzi printre slujitorii tineri ai lui Zamolxis. Vezina a făcut un alt semn. Un alt slujitor a venit cu un pocal de lut pe care mi l-a întins. L-am luat și l-am golit. Dar, ca slujitor al lui Derzelas, știam multe despre cucută, așa că nu m-am putut gândi decât la cum o să mor otrăvit. Am vrut să mă opresc după vreo două înghițituri, dar Vezina mi-a spus să golesc pocalul. L-am golit. În afară de o forfotă în stomac, nu s-a întâmplat nimic. Știam agonia unui om otrăvit cu zeamă de cucută. Dar mie nu mi se întâmpla nimic. Și băusem cât să omoare o ceată de călăreți, cu cai cu tot. Nimic. Vezina m-a lăsat cam cât ar urca Soarele două palme pe cer, apoi mi-a zis:

— Ai trecut aceste două încercări. Acum a venit timpul pentru una mai aparte.

— Care, bunule Vezina?

— Îl mai ții minte pe Tirianix, druidul?

— Da.

— Va trebui să-l înfrunți.

— Iartă-mă că îndrăznesc, bunule Vezina, cum adică să-l înfrunt?

— Vei intra acolo unde este ținut Tirianix, iar acesta te va ataca, așa cum numai un druid știe s-o facă, cu tot ce a învățat și știe el.

— De ce ar face așa ceva, că eu nu i-am făcut nimic lui?

— Pentru că Tirianix a înnebunit și atacă pe oricine și orice, chiar și pe cei care-i duc mâncarea. Și chiar a omorât vreo doi.

Recunosc că, în acel moment, mi s-a zburlit părul pe ceafă. Nu știam foarte multe despre magia druizilor, dar nu asta m-a făcut să-mi fie frică, ci faptul că înnebunise. Eram surprins că mai era în viață, deși știam că nu moartea vinovatului era felul în care pedepseau slujitorii lui Zamolxis nesocotirea zeilor, prin încălcarea soliei, așa cum făcuse Tirianix. Probabil mândria lui fusese cea care îl dusese la nebunie. Vezina a mai făcut un semn. M-au dus, așa cum eram, în cămașă și desculț, prin mai multe galerii care coborau din ce în ce, până la vreo treizeci de pași de o ușă. Slujitorii lui Zamolxis au stat locului și nu m-am putut opri să nu văd că unul dintre ei era scăldat

în sudori, semn că mai avusese de-a face cu Tirianix și nu fusese deloc bine pentru el. Mi-am luat inima-n dinți și am făcut acei ultimi pași, am dat la o parte, cu mintea, bolovanul greu cât să-l mute doi oameni, proptit în ușa din blăni negeluite de fag, am deschis ușa și am intrat. Încăperea era în întuneric. Deodată, s-a repezit la mine un balaur. Un balaur? Am închis ochii. Imediat, aceștia s-au deschis, ca și când ar fi avut voință proprie. Și am văzut altfel încăperea. Ca ziua. Balaurul era doar o fantasmă, am trecut prin el cu curaj. Într-un colț al încăperii, învăluit într-un nor întunecat, era Tirianix. Când a observat că balaurul lui nu m-a păcălit, a început să scandeze un descântec. M-am simțit strâns de gât cu un cerc de foc. Dar vinele gâtului au ripostat înaintea mea și cercul de foc s-a desfăcut. Apoi, m-au străpuns sute de săgeți scurte, negre. Pielea mea a devenit ca de piatră. Săgețile se izbeau, cădeau și cum atingeau podeaua, se risipeau în norișori de fum. Am înțeles că, de fapt, nu trebuia să fac nimic, nu trebuia decât să fiu acolo și să las darul zeilor din trupul meu să lupte pentru mine. Am auzit un urlet de furie și neputință. Tirianix, văzând că atacurile lui nu au niciun rezultat, s-a aruncat asupra mea, încercând să mă sugrume. Atunci trupul meu a devenit abur și Tirianix a trecut prin mine, căzând pe podea. Eram uimit. Când a trecut prin mine, nici n-am reacționat. Dar nici Tirianix nu s-a dezmeticit. M-am întors și am băgat mâna în maldărul de trențe care îi țineau loc de haine, l-am prins cât

am putut de bine, l-am ridicat cu ușurință și l-am aruncat pe lavița de lângă perete. A început să plângă ca un copil, cu sughițuri. M-am aplecat peste el, să văd dacă nu îl vătămasem. El a crezut altceva și s-a ghemuit și a început să tremure. Am ieșit din încăpere fără să mă mai uit în urmă. Am mutat bolovanul la loc. Slujitorii lui Zamolxis mă așteptau și m-au condus înapoi la Vezina. Vezina m-a scrutat cu atenție și mi-a zis:

— Scoate cămașa!

Am scos-o. A chemat doi slujitori cu făclii și, la lumina acestora, m-a cercetat în amănunțime, pe toate părțile.

— Ai trecut cu bine încercările. Neamul nostru și Muntele au un nou Păstrător! Zamolxis să te păzească și să te ajute! Ai dezlegare până la următoarea Lună plină să te duci să-ți iei rămas bun de la ai tăi.

— Să-mi iau rămas bun?

— Da, pentru că s-ar putea să nu-i mai vezi niciodată.

— Niciodată?

— Căile zeilor sunt neștiute oamenilor. Eu aș zice că niciodată, dar numai Zamolxis știe. Așa că, pregătește-te de drum!

— Așa voi face, bunule Vezina!

☆ ☆ ☆

— Ursas, nu-mi vine să cred ce-mi spui. Nu se poate!

— De ce?

— Vrei să zici că ești invulnerabil?

— Da. Cu o excepție. Singurul care-mi poate face rău sunt eu. Dacă aș vrea să mă tai pe braț, atunci mi-ar rămâne rană. Până și trupul îmi respectă liberul arbitru.

— Cu alte cuvinte, singura variantă să mori ar fi să te sinucizi.

— Nu chiar. O să îți spun, dacă mă lași să depăn povestea mai departe.

— Bine, te las.

☆ ☆ ☆

Am adunat bruma de lucruri pe care le aveam într-o desagă, mi-am strâns cingătoarea peste cămașa nouă de in, am luat toiagul de Păstrător, mi-am luat rămas bun de la slujitorii lui Zamolxis și de la munte și am pornit la drum. Pe jos. Vremea era bună, era vară târzie și, după timpul petrecut în munte, chiar simțeam nevoia să mă mișc, ca să nu zic că-mi venea să sar ca un ied, deși nu așa ar fi trebuit să se poarte un slujitor al lui Zamolxis și Derzelas, ditamai Păstrătorul. Ziua eram pe drum, noaptea adăstam prin sate în care, dimineața, vindecam pe cine avea nevoie. Drumul se apropia de sfârșit, iar eu începusem să am strângeri de inimă. Plecasem băiat și mă întorceam bărbat, cu plete și un pic de barbă, mai mult tuleie, mai crescusem și în înălțime, mă mai și aspriseră încercările. Oare cum aveau să mă primească mama, tata, frații

mai mici, prietenii din copilărie, satul? Mă vor recunoaște oare? Cum se vor purta cu mine, ca cel plecat dintre ei sau ca și cu Marele Păstrător?

Mai aveam drum ca de un fârtai de zi și aș fi ajuns cu puțin înainte de asfințit, dar m-am hotărât să mă opresc, să poposesc și să mă duc mai întâi în duh. Așa am și făcut. Am potolit mai întâi tumultul din minte, la umbra unui fag bătrân. Apoi am început să mă apropii, în duh, de bordeiul nostru. Am ajuns când tata, stors de muncă, descărca de pe căluți desagii cu sare. I-am văzut pe Buras și Lia căznindu-se, în felul lor, să-l ajute cu desagii, și pe mama, ieșind din bordei să vadă de terciul de mei care fierbea pe vatra făcută afară. Când l-a văzut pe tata, s-a dus repede la el și l-a strâns în brațe și l-a sărutat, cum făcea și când eram eu mic. M-am liniștit cu totul și m-am retras. Unele lucruri nu se schimbă, chiar dacă noi ne schimbăm. Am adormit ca bușteanul.

A doua zi, înainte de răsărit, am pornit la drum, iuțind pasul. Am ajuns când tata lega blana de oaie pe unul din căluți, gata să plece iar la cioplit bucăți de sare din munte. S-a oprit și și-a pus mâna streașină la ochi când m-a zărit. Mi-am dat seama că nu mă recunoaște. Strângerea de inimă a revenit. Apoi l-am văzut, când mă mai apropiasem, cum a lăsat tot ce făcea și mi-a venit în întâmpinare. S-a apropiat la cinci pași, neștiind ce să facă. M-am dus încet către el, m-am frânt de mijloc, i-am luat mâna dreaptă și i-am sărutat-o. M-a strâns în brațe, strivind o lacrimă în colțul ochiului. M-a luat apoi de după umeri și m-a dus

spre bordei. A strigat-o pe mama, care a ieșit doar în cămașă. A rămas încremenită, apoi s-a repezit la mine și m-a strâns cu putere la pieptul ei, m-a pupat pe frunte și a început să plângă. Era neschimbată, doar ici-colo câte un fir de păr alb sau câte un rid. Lia și Buras au ieșit și ei, cu ochii cârpiți de somn, neînțelegând ce se petrece. M-am desprins cu blândețe din brațele mamei și i-am luat pe amândoi în brațe. Nu își dăduseră seama cine eram, dar s-au lipit de mine cu acea încredere copilărească pură, că nimic rău nu se poate întâmpla. Tata a zis că nu mai pleacă la tăiat sare, că era mare sărbătoare, era ziua în care, cu voia zeilor, i se întorsese băiatul acasă, sănătos și cu mari onoruri dobândite în slujba acelorași zei. Le-a zis celor mici să se îmbrace cuviincios și să se ducă să poftească vecinii și prietenii la masă, la petrecere. Mama i-a zis să facă bine, atunci, s-o ajute. M-am oferit să ajut și eu, dar mama nici n-a vrut să audă, a zis mai bine să mă duc prin sat, să-mi văd prietenii.

Atunci mi-a încolțit gândul să-l văd pe Ritazes, de care chiar mi-era dor. Le-am spus alor mei și am pornit spre peștera lui Ritazes. L-am căutat cu mintea și era într-adevăr la peșteră. Am grăbit pasul. Când am ajuns, l-am găsit oblojind o băbuță la un ochi plin de albeață. M-a văzut și chipul i s-a luminat de un zâmbet larg. A terminat de legat o bucată de pânză peste ochiul bolnav al babei, i-a zis când să mai treacă, a făcut trei pași mari și m-a strâns în brațe ursește. Apoi s-a uitat la mine cu atenție, de la o lungime de brat:

— Măi, măi, ditamai bărbatul! Se văd și riduri de suferință, dar și încredere în sine. E bine! Bine ai venit acasă!

— Zeii să te ție, învățătorule! Bine te-am găsit!

— Hai să ședem o țâră și să-mi spui ce-ai mai făcut și pe unde ai mai fost.

Ne-am așezat pe un buștean și i-am spus tot, fără să las nimic și pe nimeni deoparte, ca și când mi-aș fi vărsat sufletul, de când am plecat în războiul cu scordiscii, de Xiluper, Ceruzes, Anargh, Vezina, Tirianix, viziunile, încercările, tot. Mă privea plin de curiozitate, de duioșie și mândrie, dar și cu un pic de uimire.

— Ți-au dat otravă și te-au înjunghiat? Pe toți zeii! Și dacă mureai?

— Cred că trebuiau să știe dacă darul zeilor îmi fusese dat sau nu. Învățătorule, am venit la tine să mă ajuți. Mi-e teamă! Mi-e teamă de darul zeilor! Ah, cât aș vrea să mai fiu copil, în grija mamei și tatei, să mă mai pot bucura cum mă bucuram atunci când tata mi-a dat o jucărie, un cal de lemn cioplit de el, să mai pot bate codrii și să mă minunez de scăldatul zimbrilor în praf la nămiezi, să tresar la boncăluitul cerbilor sau să mă înfior de urletul lupilor la Lună! Să pot râde și plânge ca atunci!

— De ce ți-e teamă de darul zeilor?

— Știu că voi trăi atât cât să văd morți copiii copiiilor copiiilor lui Lia și ai lui Buras, pe toți cei dragi mie, pe tine, învățătorule, pe Alazer, pe toți. Mi-e teamă de toată sufe-

rința asta. Mi-e teamă că nu voi avea un reazem, în mine sau în alții, să trăiesc atât de mult.

— Te-ai întrebat vreodată, Ursas, ce-și dorește omul cu adevărat? Ce cere zeilor? Viață lungă și bună? Fericire? Bogăție? Glorie? De ce nu cere nimeni împlinirea menirii? Eu cred că omul își dorește viață lungă, pe care să o umple cu înțelepciune și bucurie. La ce e bună o viață, fie scurtă, fie lungă, trăită fără bucurie? Cum poți să știi ce-i aceea bucurie dacă n-ai înțelepciune? Tu ai spus, adineauri, că ai vrea să te mai bucuri ca un copil. Ce te ține să n-o faci? Să te bucuri când primești, să te bucuri când dai? Derzelas mi-a dat să dau alinare și viață. Mă bucur de darul lui și că pot să dau și altora orice, de la o vorbă bună, un leac, până la darul vieții. Tu, ca Păstrător, va trebui să dai neamului tău credința că va dăinui. Mare dar, dar nu poți da așa ceva dacă tu nu crezi în el. Înțelepciune? Dacă nu o ai încă, o vei dobândi. Fără curiozitate, nu există înțelepciune. Fără suferință, nu există înțelepciune. Nu poți ști cum e să iubești, decât dacă încerci să iubești, dacă vrei să vezi cum este să iubești. Dacă te temi că vei suferi, nu vei încerca. Și atunci, cum vei mai ști cum e să iubești, cum e să te bucuri de iubire? Câtă bucurie îți poate aduce iubirea! De zei, de oameni, de viață. Dacă n-ar exista suferință, nu ai ști să te bucuri de lipsa ei. Zamolxis a fost om și s-a făcut zeu. De ce? Pentru sine? Pentru viață lungă? Așa, fără niciun țel? S-a făcut pentru noi, ca să ne dea nouă bucuria vieții și înțelepciunea ei. Iar dacă ție ți-a

dat acest dar, nu ți l-a dat degeaba. Ți l-a dat ca tu să te bucuri de el și neamul nostru de tine. Eu mă bucur că Zamolxis ți l-a dat ție și sunt mândru că am putut să-ți dau și eu câte ceva. Sunt recunoscător că ai primit și darurile mărunte pe care am putut să ți le dau. Toți cei de aici te sărbătoresc pe tine și se bucură pentru tine, dar, în același timp, se sărbătoresc și pe ei și se bucură și de ei și de puținul pe care ți l-au dat. Pentru că tu ai luat acel puțin și l-ai făcut mult. Acum, tu ești bucuria lor. Așa că nu are de ce să-ți fie teamă. Suferința și bucuria de la zei ne vin. Dar ține de noi să ne bucurăm de ce avem. Neamul nostru se bucură până și de moarte, pentru că ne ducem la Zamolxis. Sunt bune și bucuriile mici, pentru că puținul face plinul. Așa că, bucură-te de orice și oricât și lasă teama deoparte. Azi, să ne bucurăm!

— Să ne bucurăm, învățătorule! Mulțumesc, mi-a mai venit inima la loc! Ia să văd cum stau pregătirile.

Am căutat cu mintea. Tata, împreună cu un vecin, supravegheau un noaten pus la frigare lângă doi godaci de mistreț, un alt vecin jupuia niște iepuri, o vecină jumulea niște orătănii, mama supraveghea terciul de mei și mazărea și cocea azima în țăst, vecinele veneau cu poale de varză, ciuperci și napi, altele cu faguri și poame, vecinii cu brânză și burdufuri cu vin, ce mai, fiecare cu ce avea. Aveau să termine înainte de apusul soarelui, după datină.

— Cred că ar fi bine să vii pe la noi, când e soarele la o suliță de apus. Te aștept și te așteptăm cu toții. Îmi iau

acum rămas bun, să mai colind prin sat, să văd ce mai e nou. Zeii să te ocrotească!

— Și pe tine, Ursas! Ne vedem spre asfințit!

Am pornit fără grabă, ca omul împăcat cu el și cu soarta hărăzită de zei, culegând ici și colo, cum eram obișnuit, câte-o plantă de leac care nu se găsea chiar la îndemână și o băgam în trăistuță, cu gând s-o pun la uscat mai târziu. Fără să-mi dau seama, am ajuns la marginea sătucului nostru. Soarele trecuse de nămiazi. Mi-a venit în minte Rada și cu ea Cizo, așa că m-am dus mai întâi spre casa Radei. M-a întâmpinat mama Radei, care mi-a zis că Rada și Cizo sunt acum unul în fața zeilor și că și-au făcut casă puțin mai sus pe deal, că au un copil, un băiat, Dicomes, că Cizo îl ajută pe tatăl Radei cu turmele, iar Rada face cea mai bună brânză din tot satul. Ce mai, tot ce trebuia să știu! Mi-am luat rămas bun și m-am dus să-i văd. Am găsit și coliba lor, dar n-am găsit acasă decât pe Rada cu Dicomes. Rada s-a bucurat să mă vadă, dar într-un fel potolit, pe care nu-l știam. Nu mai era Rada, prietena mea din copilărie, era Rada, soața lui Cizo, mama lui Dicomes, regina sădilelor și a putineiurilor, era Rada, cea care nu mai are timp de joacă, iar dacă o face, numai cu Dicomes o face, și atunci nu ca prieten de joacă, ci ca mamă. Se schimbase. Și eu. Mi-a spus că Cizo va veni și el, la asfințit, după ce strâng turmele în țarcuri. Mi-am luat rămas bun și am pornit să văd rude, prieteni, vecini pe care nu-i mai văzusem de ani. Toți se bucurau să mă vadă, deși

acum mă priveau altfel, ca pe slujitorul lui Zamolxis și Derzelas care eram. Unii m-ar fi îmbrățișat, dar se sfiau. Nu mai făceam parte din lumea lor.

☆ ☆ ☆

M-am întors la ai mei chiar la timp. Pe o masă lungă făcută din scânduri negeluite așezate pe butuci, vecinele începuseră să așeze străchini cu mazăre, varză, mei, ulcelele de lut pentru vin și talerele de lemn pentru fripturi. Deja începuseră să vină vecini și prieteni. A venit Kaigisa, vânătorul, care îmi pusese arcul în mână și mă învățase să citesc urmele viețuitoarelor pădurii. Cu el au venit soața lui, Riaza, mare meșteră în sărat și afumat toate ale vânatului, și băieții lui gemeni, Dadas și Dadazi, care adesea mi-au fost tovarăși la pândit ciutele sau la prins iepuri. A venit starostele turmelor și tatăl Radei, Rescuturme, cu soața lui, gureșa Oriza, cu Rada, Cizo și micul Dicomes. Veniseră prietenii și fărtații tatei în negoțul sării, Cuzes și Bezes, care mă învățaseră, împreună cu tata, tainele meșteșugului sării. Cu ei veniseră și soațele lor, Aza și Zinara. Venise și bătrâna țesătoare și moașă Iara, acum oarbă, însoțită de nepotul ei, Goras. Iara mă moșise, pe mine și pe mulți din sat, până orbise. Încă țesea și mulți jurau că vede culorile cu degetele. A sosit și Ritazes, bunul meu învățător, cinstit de toți, pentru că nu era nimeni care să nu fi avut nevoie de slujitorul lui Derzelas. În același timp

cu el a venit și Uluper, făuritorul de unelte și arme, care, pe lângă acestea, ne învățase, când eram mici, pe mine și prietenii mei, să mânuim o sica. Cu el era și soața lui Reea, mare meșteră în făcut străchini și ulcele de lut, pe care le încondeia cu roșu și albastru, din care vedeam și pe masă. Printre ultimii, dar nu cel de pe urmă, a sosit și starostele satului nostru, Thiaper, purtând toiagul de staroste cu mândrie, dar și cu demnitatea dată de vârstă și autoritate. Mai veniseră și Diegis, Mucapor și Mumutzis, unul cu naiul, altul cu fluierele gemene și celălalt cu darabana, căci sărbătoare fără muzică nu se pomenea. Ce mai, se strânseseră toți vecinii și prietenii și acum îmi dădeam seama cât de mult însemnau pentru mine și cât de mult mă ajutaseră să fiu cel ce eram. Îi dădeam dreptate lui Ritazes și vorbelor lui. Strădania mea nu era degeaba. Ce dobândisem eu era și al lor. Al tuturor. Când soarele a ajuns la asfințit, tata a luat o ulcică de vin, a vărsat puțin pentru zei și cei duși la ei, de le va fi fost sete, apoi a închinat pentru mine și pentru noi toți și ne-a poftit pe toți la masă, să ne bucurăm și de bucate. A trebuit să ciocnesc cu fiecare și să gust măcar o înghițitură, ceea ce ar fi însemnat să mă îmbăt până să ciocnesc cu toți, dar trupul meu a reușit să mă scoată la liman limpede la cap, ca și când n-aș fi băut nimic. Am gustat și din bucate, deși foame nu îmi era, doar ca să pot să laud munca celor care le pregătiseră. Dar ce mă bucura cu adevărat era că îi vedeam și vorbeam și eram acolo cu ei, că eram împreună.

M-au rugat să le povestesc pe unde am fost și ce am făcut și le-am povestit, trecând sub tăcere viziunile și cele legate de strădaniile și încercările mele în duh, despre Marele Rege, despre războiul cu scordiscii și Xiluper, despre viața slujitorilor lui Zamolxis. M-au ascultat cu luare aminte, până ce am terminat povestea, apoi Thiaper a ținut și el o cuvântare scurtă, cum că se bucură și este mândru și el și tot satul de cinstea pe care le-am adus-o în ochii zeilor și ai Marelui Rege și roagă copiii să ia aminte la strădaniile mele, ca să se poată și ei bucura de o astfel de cinstire. După cuvântarea lui, tata i-a făcut semn lui Diegis și naiul, fluierele și darabana au pornit a cânta săltăreț. Unii s-au prins în dans, lovind amarnic cu piciorul pământul și chiuind din toți bojocii. Alții s-au așezat la masă și s-au apucat cu hărnicie de mâncat și băut. Când au ieșit stelele, tata a întețit focul, punând lemne peste jărăgai și toți s-au adunat în jurul focului. Mai un cântec, mai o poveste, mai o ulcică de vin și stelele rotindu-se în jurul Stâlpului Cerului. Apoi au început pe rând să plece. Mi-am luat rămas bun de la toți, știind că n-o să-i mai văd decât în duh sau când vor fi voit zeii. La prima geană de lumină, am sărutat căpșoarele gemenilor adormiți, am sărutat mâinile și obrajii mamei și tatei, i-am lăsat îmbrățișați și cu lacrimi pe obraz, mi-am luat desaga și toiagul și am pornit la drum către Munte. Trebuia să plec, simțeam că nu mai puteam sta, nu mai era lumea mea și era mai bine să plec cât toată lumea era bucuroasă, nu tristă. O despărțire tris-

tă e întotdeauna mult mai greu de suportat. Și așa era foarte greu, aveam un nod în gât, pe care l-am avut chiar și a doua zi. Am hotărât ca pe drum să-mi închid mintea, dar tot am avut, în zilele următoare, un fel de apăsare.

M-am întors la munte la timp ca să aflu de la Vezina că Anargh hotărâse că venise vremea să treacă la zei. M-am repezit în adâncurile Muntelui și am ajuns în peșteră cu răsuflarea tăiată, cu toate că trupul compensase efortul. L-am văzut întins pe masa lui, strălucind cu o lumină blândă, albă, care părea că descrește cu fiecare moment. Mi-a șoptit în gând:

— Te așteptam, Ursas!

— Sunt aici, învățătorule! Cu ce te ajut?

— Deschide mintea și lasă-mă să-ți dau ce mai am de dat.

— Imediat, învățătorule!

M-am așezat repede pe cea mai apropiată masă, m-am liniștit și m-am deschis. Au început atunci să curgă șuvoi toate, mai ales tainele Muntelui. Începusem să tremur, pentru că, fără să vreau, mă încordasem, trupul încercând să facă față efortului la care era supusă mintea. Deodată, s-a lăsat liniște, apoi am primit din partea lui Anargh ceea ce ar fi putut fi un oftat de ușurare mental, urmat de un zâmbet de rămas bun.

M-am sculat brusc, dar pe masa alăturată, patul lui de piatră, nu mai era decât un praf alb, fin, strălucind palid în negura peșterii. Așa s-a stins Anargh, din neamul Celor

Vechi. Rămăsesem singurul Păstrător. Așa au început muncile și căutările mele.

☆ ☆ ☆

— Ursas, ce ai povestit tu până acum, iartă-mă, este greu de crezut! Știu, mi-ai dat unele dovezi, dar... Ia-l, de exemplu, pe Anargh. Ce era, om de Neanderthal?

— Ai ghicit.

— Păi bine, și cât a trăit? După calculele mele, patruzeci sau cincizeci de mii de ani.

— Da, și?

— Nu cred că putea păcăli timpul atât de mult.

— E puțin mai complicat. O să încerc să explic. Timpul e ca țesătura iei pe care o port. Dacă te uiți cu atenție, vei vedea o multitudine de fire de borangic, cele mai multe, ici-colo câte unul de argint, unele de culoare albastră, întrețesute în celelalte. Și nu sunt firele toarse de Norne. Acum, dacă te uiți și mai atent, fiecare iță e alcătuită din mai multe firișoare răsucite. Imaginează-ți că ești pe unul din aceste firișoare. Dacă rămâi pe firișorul acela sau continui pe altul, tu decizi. Pe unul vei citi o carte în fața focului, pe altul vei petrece timpul cu prietenii care au ales să meargă pe același firișor cu tine. Dar veți fi toți pe aceeași curgere liniară, pe același fir. Unele fire sunt înnodate sau cum vrei să le zici, intri ca într-un fel de bandă a lui Moebius, poți retrăi aceeași perioadă de timp, iar și iar, până

te prinzi cum ai intrat în buclă și cum să ieși. Întreţeserea de fire, în schimb, este ca multitudinea celorlate universuri, în care timpul curge altfel, poate în aceeași direcție, poate nu, poate cu aceeași viteză sau poate nu, după cum niciun fir nu seamănă cu celălalt. Dacă întâlnești un pliu, la baza lui vei putea trece pe același fir mult mai repede în viitor, fără să mai parcurgi firul normal, care te poartă pe tot pliul. Ceva în genul singularităților sau găurilor de vierme, validate teoretic, dar netestate încă. De ce zic în genul, pentru că, asemănător ca în cazul lor, poți continua pe alt fir, nu pe același, la fel de bine în viitor sau trecut, deci într-un viitor sau trecut alternativ. Ce se întâmplă, în schimb, atunci când pleci de pe un fir și rămâi între ele, într-un loc al nimănui, într-o dimensiune atemporală, cum ați spune voi? Unii dintre spiritiștii veacului al nouăsprezecelea ar numi-o dimensiunea spiritelor, alții i-ar spune a fantomelor, a celor prinși între lumi, morți sau vii, care pot găsi drumul către un fir sau altul câteodată, atunci când sunt deschise punți între goluri și fire, între universuri și non-universuri. Dar ce se întâmplă atunci când părăsești țesătura cu totul și te îndrepți către o alta sau altele sau când rămâi între aceste țesături? Ce trebuie ținut seamă este că materia se va supune legilor temporale de pe firul pe care se află. Cel care intră pe un anume fir va suferi curgerea timpului de pe acel fir, mai lentă sau mai rapidă, va îmbătrâni mai repede sau mai încet. Vezi tu, dacă este să te iei după teoriile referitoare la natura lu-

minii, au fost două curente, un curent susținea natura corpusculară, alta pe cea ondulatorie, iar mecanica cuantică le-a contopit pe cele două. Îți spun asta pentru că ce mă interesează este vibrația, unul din aspectele folosite în favoarea teoriei ondulatorii, vibrația care este motorul luminii, vibrația universurilor, celulelor, câmpurilor electromagnetice, toate întrepătrunse, evoluând către ceva anume, nu știm încă spre ce. Frecvența de vibrație e cheia. Un univers e definit printr-o gamă de vibrații, teoretic infinită, dar nu toate frecvențele din cadrul gamei sunt folosite de către componentele, fie ele energetice, materiale sau temporale, ale acelui univers. Un alt univers va fi alcătuit și el dintr-o gamă de frecvențe asemănătoare, unele apropiate sau chiar similare, dar într-o altă combinație. Din ce am probat și știu, vehiculul corpului uman nu este cel mai potrivit pentru călătoriile între universuri. Dar chiar și așa, pentru un om normal nu e imposibilă o astfel de călătorie, dacă frecvența de vibrație a celulelor care îi alcătuiesc corpul este cât de cât compatibilă cu frecvența de vibrație a universului în care trece. Trecerea nu se poate face decât prin portaluri, în care firele timpului se ating, în care frecvențele de vibrație, imperceptibil diferite, dar diferite, chiar între universuri apropiate, se egalizează pentru o perioadă de timp definită și într-un spațiu anume, datorită uneia din componentele care are același nivel de frecvență într-un univers și în altul, de obicei în gama de frecvențe înalte. Portalurile sunt spații

mărginite în care există o infinitate de puncte de frontieră, cu alte cuvinte, versurile se ating fără să se contopească. Este ca la oglindă. Imaginea din partea cealaltă e fidelă și totuși diferită. Inchipuie-ți că treci prin oglindă. Celulele se modifică infinitezimal, insignifiant, dar se modifică. Cea mai sensibilă e celula nervoasă. E mai complicat acolo unde firele se destramă, sunt pătate, contaminate, adică acolo unde versurile suferă anomalii. Acolo percepția e perturbată, nu există practic o ordine naturală, orice se poate întâmpla. Sunt și pe Pământ astfel de zone, cum ar fi Triunghiul Bermudelor, dar m-am ferit să le explorez. Două lucruri mi s-au întâmplat. Unul a fost că celulele mele, ca și cele ale lui Anargh, au fost modificate să suporte trecerea prin portalurile dintre fire, mai bine zis dintre goluri și fire, dintre universuri și non-universuri. Dacă în cazul teleportării, celulele sunt recompuse la destinație, afectate de deplasarea în dimensiunile spațiu-timp, uneori până la alterare completă, ale mele au devenit indiferente la schimbarea dimensiunilor temporale și spațiale, nu însă și la curgerea timpului și la tribulațiile spațiale în cadrul dimensiunilor unui singur vers. Altfel spus, dacă trec mai des dintr-un fir într-altul, mai bine zis dintr-un vers într-altul, îmbătrânesc mai puțin. Unde mai pui că există universuri în care curgerea timpului e mai lentă, unde scurtele mele apariții poate că nici nu sunt remarcate. Al doilea lucru, am găsit un non-univers, de fapt Anargh l-a găsit, în Munte, pe care îl pot accesa și părăsi

la dorință, ceea ce mă face să îmbătrânesc și mai puțin, dacă stau în el, acolo unde trecerea timpului nu există. Anargh este exemplul că, în aceste condiții, se poate trăi foarte mult. Nivelul de vibrație al unei componente, al unui om, se schimbă în timp. Știi că se tot vorbește peste tot, în această lume, de oameni care au atins un grad de evoluție, unii îi numesc sfinți, la care nivelul de vibrație a atins o gamă de frecvențe foarte înaltă. De pildă, despre populația maya se spune că a trecut cu totul într-un alt univers, printr-un portal deschis de șamani, în India sunt mulți cei despre care se spune că au trecut prin vălul care învăluie această lume, în creștinism sunt ridicați la cer... și exemple sunt multe. De la cazuri de persoane dispărute și reapărute după un timp, până la experimentul Philadelphia. Din câte am aflat, pentru cei ce mor totul se petrece altfel. După moarte, vehiculul nu mai e cel de humă, celulele sufletului sunt altfel alcătuite. Nivelul de vibrație este cel dobândit în timpul vieții. Trecerea se face spre universul cu vibrația cea mai compatibilă. Și nu se face de unul singur, ci însoțit. I-am întâlnit de multe ori, deși niciodată nu i-am putut opri din drumul lor, nici măcar pentru o clipă, pe acei ghizi sau cum vrei să le zici. Unii îl știu pe unul sub numele de Îngerul Morții, alții Valkyrja, vechii greci pe altul sub numele luntrașului Charon, egiptenii pe un altul, tot luntraș, sub numele de Atum și tot așa. Dacă nivelul de vibrație al unei persoane este scăzut, va ajunge într-o componentă, a unuia sau ace-

luiași univers, cu un nivel de vibrație scăzut, un, să-i zicem, iad. La un nivel de vibrație înalt, va ajunge într-o componentă a unui univers pentru care are compatibilitatea, de vibrație înaltă, un rai, Nirvana etcaetera. Și asta este valabil pentru orice fel de vers, nu contează dimensiunile acestuia. Evident că nu se trece decât în versuri cu dimensiuni echivalente, în care supraviețuirea incipientă să fie asigurată. Adică, trecerea dintr-un vers cu trei dimensiuni spațiale într-unul cu patru, poate duce la accidente regretabile, nu neapărat din cauza percepției senzoriale, ci a comparației mentale permanente între cele două versuri, care poate duce la concluzii și decizii greșite. Valabil și pentru vii și pentru morți. Am zis bine și pentru morți. Aceștia se vor, cum se spune, reîncarna, vor căpăta un vehicul de humă în universul de destinație. Știu, cam dezlânată expunere. Mai bine de-atât nu pot să explic toate astea. Ai citit ciclul de romane *Riverworld* al lui Philip Jose Farmer? Acolo toate astea sunt cuprinse într-o lume cu un ciclu accelerat de reîncarnări, dar numai pentru personalități, pentru cei care au însemnat ceva într-un fel sau altul în istoria umanității. Ce voiam să-ți spun e că râul, curgerea apei, va simboliza întotdeauna timpul, de asemeni limita lumii noastre și trecerea într-o alta, simbolizate de maluri. Vezi Styx-ul și altele. Te-am lămurit?

— M-ai amețit, mă așteptam la un răspuns mai simplu și mai scurt. Vrei să zici ca Anargh a trăit atât de mult pentru că a reușit să manipuleze curgerea timpului?

— Pe scurt, da. Important este și că nu a murit, ci a trecut într-o altă formă, într-un alt vers.

— De unde știi? Ai vreo dovadă?

— Ne-am întâlnit în duh, a trecut de pe malul celălalt al apei timpului, după un timp de la moartea lui pământească, m-a chemat și am avut răgaz să discutăm foarte multe.

— Să zicem că te cred. Deși mai am întrebări, cred că va trebui să mă gândesc mai întâi la ce mi-ai spus. Ai pomenit de niște munci și căutări.

— Da, trebuia să caut în memoria Muntelui soluții la diversele probleme ale slujitorilor lui Zamolxis. Să zicem că mă foloseau ca pe un oracol, deși mă feream să le spun ce vedeam în viitor, pentru că puțini erau cei ce acceptau viitorul. Așa că trebuia să îmbrac orice referire la viitor în meșteșugite cuvinte, lăsând loc tuturor să creadă ce vor, dacă nu vor să creadă ce trebuia să se întâmple. I-am spus Marelui Rege să se ferească de trădare, căci îl va duce la moarte. Nu i-am spus direct ce și cum, decât lui Deceneu, care nu m-a lăsat să-i spun astfel și Marelui Rege, a zis să lăsăm să se facă voia zeilor. După ce a fost ucis mișelește, mi-a părut rău că nu-i spusesem direct. După moartea lui, Mare Rege a fost ales Deceneu, singurul care putea menține pacea și regatul unit.

— Și căutări?

— Au fost și sunt multe. Pe patul meu de piatră am fost martorul multor evenimente, care m-au atras în duh ca

un magnet. Am fost martor la nașterea lui Iisus, dar și la crucificarea lui. L-am auzit pe Ovidiu declamând pe țărmul Pontului Euxin. Am fost la erupția Vezuviului, când a fost distrus Pompeii. Am fost martor la moartea lui Decebal și a speranței regatului dac. Am fost prezent la înscăunarea lui Qin Shi Huangdi. Am fost alături de Constantin cel Mare la Podul Milvius, am fost cu Aetius pe Câmpiile Catalaunice, înfruntându-l pe Attila, dar și la căderea Romei, când Odoacru l-a detronat pe Romulus Augustulus. Am fost la sfințirea Sfintei Sofia în Constatinopolul lui Iustinian. Am fugit cu profetul Mahomed la Yatrib. Am fost lângă Carol cel Mare la Roncesvalles și am văzut vikingii ocupând orașului York. Am fost la înscăunarea lui Otto I. L-am văzut pe Harold murind la Hastings. Am văzut clanul Taira distrus la Dan-no-ura. Am văzut ororile cruciadelor, dar și râurile de sânge și movilele de capete lăsate pe două continente de Genghis Han. Am fost la primele cursuri la Sorbonne. Am văzut oștenii lui Carol Robert de Anjou, striviți de copaci și pietre la Posada. Am fost cu oștenii lui Mircea la Rovine și cu cei ai lui Alexandru cel Bun la Gruenwald și Marienburg. Am fost de față când Timur Lenk l-a învins pe Baiazid Fulgerul, în bătălia de la Ankara. Am admirat icoanele lui Rubliov și credința lui. Am fost martor când a ars pe rug Fecioara din Orleans. Am fost pe zidurile Constantinopolului alături de Constatin Dragases, când l-a cucerit Mehmet II, numit apoi Fatih, Cuceritorul. Am fost, nu

mult după aceea, cu oștenii lui Țepeș să dau foc taberei aceluiași Mehmet, pe drumul Târgoviștei. Și cu cei ai lui Ștefan, la Vaslui și Războieni, dar și la Codrii Cosminului. Am fost alături de Columb și la plecarea din Palos de la Frontera, dar și când a eșuat cu Santa Maria pe coasta Hispaniolei. Am admirat rafinamentul dinastiei Ming. Am asistat când Da Vinci a pictat Mona Lisa și a desenat Omul Vitruvian, dar și atunci când a fost sculptat David de către Michelangelo. Am stat lângă Rafael când a pictat Madona cu Pruncul și am căzut în genunchi în fața geniului lui. Am stat lângă Hyeronimus Bosch, când migălea sumbra lui viziune despre păcatele lumii, cum am fost și lângă Rubens, când picta mai mult decât voluptoasele lui nuduri. Am fost la Lepanto cu Miguel de Cervantes. Am stat pe punte cu Francis Drake și am văzut cum ardeau corăbiile Invincibilei Armada pe Canal. Am fost cu Mihai la Călugăreni și mai apoi la Alba Iulia, la înscăunarea lui ca domn a celor trei țări române. Am fost la Sekigahara și am participat și la ceremonia în care Tokugawa Ieyasu a primit titlul de Sei-i tai shōgun, dat lui de împăratul Go-Yōzei. Am văzut prima punere în scenă a piesei „Visul unei nopți de vară" la teatrul Globe și l-am aplaudat pe Bard. Am fost în duh când s-a terminat Taj Mahal, la mormântul lui Mumtaz. Am fost la Marston Moor, la șarja lui Cromwell. Mi-e greu să descriu acum cât m-am bucurat, atunci și altădată de picturile lui Rembrandt. Nu îți spun toate astea din orgoliu, nu, ci doar că am fost atras de

toate acestea. În somnul meu, suna brusc o alarmă și eram, să zicem, tras, sau mai bine smuls, chiar din alte, să le zicem vise, ca să asist la o bătălie sau la punctul culminant al unei minuni artistice. Uneori, experiențele erau atât de zguduitoare, că deveneau greu de suportat. De pildă, ororile Războiului de treizeci de ani sau marinarii căpitanului Cook măcelăriți de maori, retragerea lui Napoleon din Rusia sau și mai și, masacrele de la Auschwitz sau cele ale dictaturilor lui Stalin sau Pol Pot. Alteori erau viziuni de ansamblu ale unor evenimente grandioase, cum ar fi cele ale bătăliilor de la Austerlitz și Waterloo, debarcarea din Normandia sau bătălia de la Monte Cassino. Alteori erau, pur și simplu, la nivel individual, direct, care să te îmbete de adrenalina dată de pericolul unei morți iminente, cum ar fi cel al unui soldat îngropat pe jumătate de barajul de artilerie pe Somme, care vede venind spre el norul de gaz de muștar sau ale altui soldat, închis în turela unui tanc rusesc la Kursk, încinsă de lovitura unui proiectil de Tigru, gata să ia foc. Altele solemne, marcante pentru evoluția umanității, cum ar fi adoptarea Declarației drepturilor omului și cetățeanului, în timpul Revoluției franceze sau înființarea Ligii Națiunilor. Unele înălțătoare ca muzica lui Bach, ascultată în biserica Sf. Thomas din Leipzig, filmul „Iisus din Nazareth" al lui Zefirelli sau, pur și simplu, un peisaj care să îți taie răsuflarea și să-ți amintească un lucru simplu, că natura este cel mai mare artist. Altele ieșite din comun, nu prea la îndemâna

oricui, pline de spirit de aventură ca zborul lui Lindbergh, ascensiunea lui Hillary, expediția Kon-Tiki a lui Heyerdahl, explorările submarine ale lui Cousteau sau primul pas pe Lună al lui Armstrong. Unele în care compasiunea, puterea de sacrificiu și iubirea de oameni erau pe primul loc, ca luptele non-violente ale lui Gandhi sau cruciada maicii Teresa de Calcuta. Altele în care curiozitatea prima, în care emoția descoperirii, fie ea și de natură științifică, era cea mai importantă, ca în cazul lui Livingstone sau Amundsen, Edison sau Tesla, Coandă sau Von Braun, Marie Curie sau, de ce nu, Einstein. Toate acestea le-am trăit și chiar mai multe, fiind atras în timp și spațiu, înainte și înapoi, atât în lumea asta, cât și în altele. Mai mult, pentru că timpul curge altfel pe patul de piatră, mai bine zis nu curge, am putut revedea anumite evenimente. Cel mai recent, îmi place să văd evoluția teraformării lui Marte.

— Ursas, glumești! Cum e posibil? Vrei să spui că ai fost martor la toate evenimentele importante din istorie?

— Da, am fost. Și la unele mai puțin importante, cum ar fi nașterea ta.

— Poftim!?

— Da, de când ne-am întâlnit, te-am văzut în diverse ipostaze, în prima zi de școală, adolescent timid, prima iubire, Crina, absolvent de inginerie, mai apoi al Facultății de arte frumoase, în atelier, restaurând diverse, acasă, gătind, în drumeții. Ce mai, tot!

— Dar de ce?

— Să te cunosc cât de bine se poate. Am promis că-ți voi da răspuns la toate întebările și așa voi face. De pildă, m-ai tot întrebat de ce vin numai noaptea. Simplu, m-am obișnuit cu întunericul din Munte și, deși fizic nu există nicio problemă, în sensul că lumina Soarelui nu mă deranjează la ochi, mă simt mai bine la lumina Lunii sau a stelelor.

— În momentul ăsta nu-mi mai vine nimic în cap. Ah, ba da, pe Helda și fiul vostru ai mai văzut-o?

— Numai în duh. Helda a murit la naștere. Fiul meu s-a bucurat de o viață excepțional de lungă și a fost unul din druizii care s-a opus Romei, atunci când Britannia a fost invadată sub împăratul Claudius. Venerabil și venerat, a fost unul dintre druizii din suita reginei Boudicca. După înfrângerea și moartea ei, s-a retras spre nord, la picți. Mormântul lui e și acum într-un cairn, devenit ditamai movila.

— Aș vrea să te întreb câte ceva despre Munte, pot să...

— Înainte de a întreba despre Munte, iartă întreruperea, am eu să pun o întrebare. Vrei să fii Păstrător?

— Cuuum?

— Am nevoie de ajutorul tău. Neapărat! Acum trebuie să te las. Ai răgaz până mâine seară să-mi dai un răspuns.

M-a lăsat mut de uimire și a plecat. Am adormit mult după răsărit.

☆ ☆ ☆

M-am trezit la prânz. Visasem lupi albi, urși, pe Ursas, daci, druizi, de toate. Ce mi-a stăruit în minte, după trezire, era o piramidă de lumină pe care doream s-o fi atins, doream să mă contopesc cu ea.

Mi-am adus aminte de întrebarea lui Ursas. De ce eu? Nu aveam nimic special, eram plicticos chiar după standardele mele, un tip, cum îmi reproșa la despărțire una din fostele mele iubite, cenușiu. De ce să-mi fi propus tocmai mie? Era tentantă o viață lungă, posibilitatea unei cunoașteri dincolo de limitele vremii mele. Dar și încercări, de genul înjunghiat și otrăvit, nu, mulțumesc! Dacă nu treceam una din ele? Ca să nu mai vorbesc de magie, vrăji sau ce vor mai fi fiind. Ce știam eu despre astea? De ce eu? În acel moment, în capul meu se făcu pace și am auzit în minte foarte clar că eu sunt cel potrivit și că să nu mă îndoiesc de asta. Am simțit ca un fel de ușurare, am lăsat deoparte gândurile și m-am apucat de treburile obișnuite. Vremea a trecut destul de repede și m-am trezit deodată că soarele se apropia de amurg. Mi-am dat seama că alungasem toate gândurile și lăsasem mintea pe pilot automat. Eram, în ciuda efortului fizic susținut, odihnit. Am făcut focul și m-am așezat lângă el. Am revenit la întrebarea lui Ursas. Dar, în definitiv, de ce nu eu? Am făcut un bilanț, bun, aveam casă, aveam mașină, chiar dacă retro, aveam o meserie de care nu mă plictisisem încă, nu-mi lipsea, practic, nimic. Dacă nu pun la socoteală faptul că nu aveam o familie, o soție, copii. Iar alte rude nu mai aveam.

Mi-am dat seama că mă complăcusem într-o viață călduță, ca un mormoloc într-o mocirlă. Asta era tot? Îmi doream să continui în același fel? Îmi doream altceva? Ce? Mi se oferea altceva, ceva ciudat, mult mai periculos, probabil, decât orice făcusem până atunci, dar și mult mai interesant. Ce aveam de pierdut? Nu mare lucru. Deci, de ce nu? Pe de altă parte, de ce ar fi avut nevoie Ursas de unul ca mine? Pentru ce? Nu era mai bine să aflu, mai întâi, despre ce era vorba cu adevărat și după aceea să iau o hotărâre? Așa ar fi fost înțelept.

Cât mă gândisem, soarele apusese și se lăsase seara. Miresmele muntelui îmbătau mai dihai decât alcoolul. Mi s-a părut că aud ceva, un trosnet într-o parte a poienii. Am întors privirea pentru o clipă. În momentul următor, Ursas era de cealaltă parte a focului.

— Bine te-am găsit!

— Bine ai venit!

— Ei, ce zici, ai răspunsul?

— Într-un fel, da. Dar mai am și foarte multe întrebări de pus.

— Ia să vedem?

— De ce eu?

— Pentru că ești din neamul nostru, pentru că Muntele te-a testat și sunteți compatibili, pentru că ai potențial să înveți și vrei s-o faci, pentru că, în concluzie, ești potrivit pentru asta, așa cum ți-am spus și de dimineață, în minte.

— E așa de ușor să intri în mintea mea?

— Deocamdată, da. Dar, nu-ți face griji, a fost singura dată când am făcut-o fără să-ți cer voie.

— Și de unde știu că nu m-ai influențat în alegere?

— N-ai de unde, acum. Dar nu am făcut-o.

— Înainte de a răspunde, vreau să-ți mai pun niște întrebări. Una ar fi, ce e cu Muntele?

— Muntele e o entitate energetică, piramidală, creată de primii Păstrători, după ce crusta Pământului s-a întărit, ca să le servească drept locuință, laborator, mijloc de transport între lumi prin portaluri, bibliotecă și altele. Roca ce o învelește e ca un fel de exoschelet, depus în timp. O astfel de entitate e sentientă și poate acționa în diverse moduri, de la cutremure locale și modificări ale vremii, la telepatie și chiar telekinezie, pe o rază destul de mare.

— Primii Păstrători? Am crezut că Anargh a fost primul.

— Nu. Primii au venit din afara planetei. Muntele nu e singular. Au fost și sunt multe astfel de entități pe planetă. Și Păstrători.

— Unde?

— Păi să le luăm pe rând. Sunt în Himalaya tibetană, în Kolyma, în Caucaz, în Ural, în Alpii elvețieni, în Pirinei, în munții Atlas și ai Etiopiei, în Islanda, în Rocky Mountains și în Anzi, pe Insula Paștelui, în Uluru sau Ayers Rock, din Australia. Oamenii le-au considerat locuri sfinte și au încercat să le copieze, ridicând piramide. Dar nu e același lucru. Păstrătorii trebuiau să fie observatori și păstrători ai memoriei planetei.

— Fără să intervină?

— Fără.

— Atunci de ce ai nevoie de mine? Cred că nu e nevoie de mai mult de un Păstrător pentru asta. Sau vrei să termini cu viața?

— Nu, am să-ți explic. În multe din incursiunile în viitor fac saltul în trup. Într-una din ele am ieșit chiar pe coasta Muntelui și am găsit-o vitrificată pe porțiuni, restul fiind acoperit cu un strat gros de cenușă, atmosferă rarefiată, niciun nor, doar vârtejuri de vânt care ridicau cenușa, reducând vizibilitatea. Nici cea mai mică urmă de viață. Am căutat să identific momentul și cauza, dar nu am reușit încă să fac asta cu exactitate. Bănuiesc că ar fi vorba despre o explozie solară masivă. Și mai știu că, până la acest moment, determinată din mai multe călătorii, avem la dispoziție o perioadă de cam o sută cincizeci de ani. Am luat legătura cu ceilalți Păstrători, au validat ce am văzut și am hotărât că, de data asta, trebuie să intervenim. Am hotărât împreună să ajutăm la accelerarea teraformării lui Marte. Dar, pentru asta, trebuie ca mai mulți dintre noi să se deplaseze la fața locului, dacă nu permanent, cel puțin foarte des. Apoi, după ce teraformarea se va fi apropiat de final, adică atmosfera devine respirabilă și este asigurat un ecosistem care să poată furniza hrană, să mutăm o cât mai mare parte a populației Terrei, prin portaluri. De aici nevoia de ajutor. După ce te voi fi inițiat și format, va trebui să asiguri prezența permanentă în

Munte, iar portalurile au nevoie de câte unul din noi la fiecare capăt, pentru menținerea lor deschise cât mai mult timp, astfel încât să poată trece cât mai mulți oameni. Ideal ar fi fost să fim trei Păstrători pentru activarea tuturor potențelor Muntelui, dar o să meargă și în doi, dacă nu găsim un al treilea.

— Apropo de inițiere, tot cu sica și otrava?

— Asta a fost la vremea aceea. Acum Muntele e cel care validează inițierea.

— Presupunând că reușește teraformarea lui Marte în timp util, cum o să-i anunțați pe oameni? Îi mutați pe toți? Sau numai pe câțiva?

— În funcție de câți va putea suporta ecosistemul pe Marte. Resurse energetice vor fi, cât să putem asigura hrană sintetică pe o perioadă destul de lungă, pentru mulți, dar știi foarte bine că pentru asigurarea sănătății fizice și mentale este nevoie de hrană naturală.

— Și pe ce criteriu îi veți alege?

— Îi *vom* alege. Pe criteriul receptivității telepatice, pentru că Munții sunt cei care îi vor anunța. Cum, de fapt, ai fost chemat și tu aici și acum. Apoi vor trece prin portaluri și vor dispărea, pur și simplu, de pe Terra, fiind șterși tot de Munți orice urmă de-a lor din memoria colectivă și din înregistrările fizice.

— Văd că mă incluzi și pe mine. Dar nu am spus încă da.

— Bun, care e răspunsul tău?

— Of, e da!

— De ce of?

— Pentru că pare o muncă de Sisif, pentru care nu știu dacă sunt pregătit sau nu, pentru mia de necunoscute, pentru remușcările față de cei care vor pieri și care nu vor putea fi salvați, pentru că, pentru că....

— Înțeleg! Dar pentru timpul, foarte scurt, pe care îl avem la dispoziție, este singura soluție viabilă, să salvăm cât de mulți oameni și, odată cu ei, umanitatea. Alternativa era să mutăm grupuri mai mici, care să se adapteze la ecosisteme extraterestre capabile, cât de cât, să susțină viața, cu supraviețuire discutabilă. În ambele variante nu pot fi salvați toți. Una e să mențiii deschis un portal spre Marte și alta unul spre Alpha Centauri, să zicem, pentru mai mult de un minut. Oricum, populația globului a fost și va fi decimată de pandemii, dezastre naturale diverse, războaie cu arme din ce în ce mai distructive. Pentru cei ce pier astfel, nu trebuie să avem păreri de rău. Dar ce putem face? Chiar dacă am interveni ici-colo, nu putem schimba în întregime drumul umanității, pe firul pe care a pornit acum. Uită-te la neamul nostru! E pe cale de dispariție. Nu am putut interveni nici la moartea lui Buerebista, nici a lui Decebal, nici a altora. N-am intervenit până acum pentru că, într-o formă sau alta, viitorul umanității era asigurat și, fie că știau de noi sau nu, noi eram acolo, martorii tăcuți ai istoriei, memoria adevărului. Acum, e cu totul altceva, umanitatea dispare și odată cu ea și noi. Nu mai e loc de îndoială. Deci, ne ajuți?

— Da.

— Atunci va trebui să începem chiar de acum. Pune-ți ordine în viață, ia legătura cu Sofia și rezolvă ce mai ai de rezolvat.

— Acum?

— E la fel de bine ca oricând. Acum.

— Bine.

Am luat legătura cu Sofia, mi-am trimis demisia la serviciu, am făcut donație de casă, mașină și tot ce mai aveam, către cel mai bun prieten, Lucian, confirmată notarial electronic și transmisă lui, în mai puțin de un minut, împreună cu un mesaj în care îi spuneam că am ales să trăiesc în natură.

Apoi, am dat comandă Sofiei să șteargă toate datele confidențiale, toate filmulețele, fotografiile, tot. Finalmente, să șteargă toate datele biometrice monitorizate și de prezență a mea pe fața Pământului, să dezactiveze alarmele, brățara și să se reseteze.

Am scos brățara și am aruncat-o.

— Să mergem!

☆ ☆ ☆

...acum, că ți-am spus toată povestea, pot să-ți pun o întrebare...?

A doua Lună a Pământului

de Mircea Liviu Goga

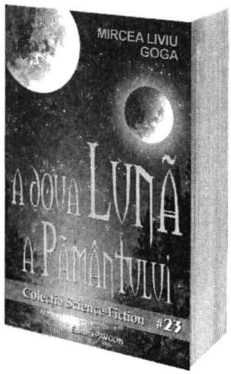

"Vrei o carte care să te țină cu sufletul la gură de la prima la ultima pagină? Asta este!"

...Ce ascunde misterioasa Vale a lui Martin?

De ce Emanuel, un băiat de doar 11 ani, e ales să fie printre puținii care pot pătrunde acolo?

Ce pun la cale Zeii neștiuți, ascunși printre muritorii de rând, în satul acela fără nume?

Iar Valentina... de unde apare, ce este și ce o leagă, de fapt, de Emanuel?...

Întâmplări stranii, desfășurate de-a lungul unei povești inițiatice, scrisă ca dintr-o suflare, în care lumea miturilor e împletită strâns cu lumea reală.

O poveste scrisă pentru spiritele celor care știu să rămână copii până la adânci bătrâneți.

O poveste pe care, cu siguranță, o vei ține minte pentru tot restul vieții!

Titlu: *A doua Lună a Pământului*
Autor: *Mircea Liviu Goga*
Nr. pag.: *320*
Colecția Science-Fiction: *#23*
Comandați-o la: *www.pavcon.ro*

Rangkook

de Constantin D. Pavel

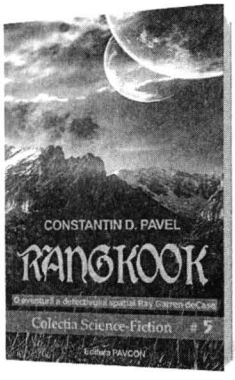

"Genul de poveste plină de mister de la un capăt la altul!"

"Un personaj principal de care te îndrăgostești și abia aștepți să-i savurezi fiecare aventură în Zona Colonizată."

Cea dintâi nuvelă din seria Aventurilor detectivului spațial Ray Garren deCase, *Rangkook* te incită, te înfierbântă și te face să-ți dorești să călătorești printre stele.

În această carte, celebrul detectiv special este chemat să rezolve misterul dispariților unor turiști, pe una dintre cele mai luxuriante și impresionante planete, pe care tronează cel mai înalt munte din sistemul ei planetar, Rangkook. Descoperirile pe care le face detectivul îl vor conduce alături de frumoasa Lolla, către aventuri cu totul și cu totul fabuloase!

Titlu: *Rangkook*
Autor: *Constantin D. Pavel*
Nr. pag.: *128*
Colecția Science-Fiction: *#5*
Comandați-o la: *www.pavcon.ro*

Scornituri spăimântătoare

de Constantin D. Pavel

"O carte horror cu poveşti aproape adevărate!"

"După ce am citit această carte, am ascuns-o cu mare teamă în spatele cărților din bibliotecă. Pur şi simplu, vederea ei mă îngrozea de-a dreptul!"

O carte care te poartă, într-un stil pe alocuri jurnalistic și jovial, până la granițele întunecate ale groazei cele mai pure.

Culese de autor cu mare atenție, din diverse zone ale țării, "scorniturile spăimântătoare" pe care le vei descoperi între coperțile acestui volumaș te vor familiariza cu folclorul horror pur românesc, ce a înfricoșat zeci de generații de conaționali, strânși în serile de iarnă la gura sobelor, în șezători înspăimântătoare!

Vei întâlni strigoi, fantome, draci, iele, chiar și extratereștri sau ființe care, altfel, nu pot fi în niciun fel explicate. Și toate poveștile au la bază un sâmbure de adevăr...

Titlu: *Scornituri spăimântătoare*
Autor: *Constantin D. Pavel*
Nr. pag.: *128*
Colecția Science-Fiction: *# 4*
Comandați-o la: *www.pavcon.ro*

Praf

de Florin Purluca

"O poveste postapocaliptică scrisă cu o măiestrie desăvârșită!"

"Un personaj de care te îndrăgostești din primele pagini și o atmosferă creată atât de veridic încât simți că ești acolo, în lumea în care praful este atoatestăpânitor!"

"...s-a întâmplat într-un început de decembrie, într-o vreme în care copiii tânjeau a zăpezi și aroma Crăciunului, iar oamenii mari a gust de concedii și șuncă fiartă. A început să cadă agale, nestingherit de nimeni și nimic, praful cenușiu, moale și sfărâmicios, greu deloc și grațios ca puful de gâscă. La început au râs, au chicotit că nu știu care sfânt s-a pus pe grătărit fripturi grase și unsuroase. Dar gluma n-a ținut decât o vreme, pentru că praful cădea – și tot cădea, de nu se mai oprea – inexorabil, învelind lumea într-o plapumă de funingine."

Titlu: *Praf*
Autor: *Florin Purluca*
Nr. pag.: *144*
Colecția Science-Fiction: *#15*
Comandați-o la: *www.pavcon.ro / 0727.77.80.06*

Numai sârgul și strădania nestrămutate în a face bine te pot curăța. Cu asta vin și gândurile cele bune și vorbele așișderea. Aici ești ferit de ispite, căci s-a dovedit că ești încă slab în fața lor. Și pentru că ești ferit, poți să muncești numai pentru a te pregăti pentru ce ai de făcut.

Alazer a văzut ceva în tine. Și Deceneu la fel, chiar și Sfatul Bătrânilor Slujitori ai lui Zamolxis au văzut ceva, acel ceva care te face de luat în seamă pentru munca pe care vor să ți-o dea s-o duci la îndeplinire.

Curățenia gândului, vorbei și faptei e legea de căpătâi pentru slujitorii lui Zamolxis și ar trebui să fie pentru slujitorii oricărui zeu, întru slava aceluia. Ai fost trimis aici nu doar ca să înveți cum să lucrezi în duh, ci ca să te cureți de tot ce e rău în tine, ca să te poți pregăti să primești munca ce îți va fi dat s-o faci, în numele lui Zamolxis.

ISBN 978-606-9057-66-7